

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Wojciech Kutyla

KIN – 4101-05-02/2013
P/13/080

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

*Tekst ostateczny wystąpienia pokontrolnego ujednolicony
na podstawie Uchwały Nr 48/2014 Kolegium Najwyższej Izby Kontroli
z dnia 16 lipca 2014 r.*

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/13/080 – Wydawanie dokumentów uprawniających do działania w lotnictwie cywilnym i wypełnianie obowiązków z nich wynikających.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
<i>Kontrolerzy</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Tadeusz Pachowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85924 z 5 czerwca 2013 r. oraz upoważnienie do kontroli nr 85945 z 1 października 2013r.2. Jarosław Florkiewicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85925 z 5 czerwca 2013 r.,3. Marcin Chmielewski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 85927 z 1 lipca 2013 r.,4. Katarzyna Peikow-Mentlewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85923 z 5 czerwca 2013 r. <p>(dowód: akta kontroli str. 1- 10)</p>
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Lotnictwa Cywilnego (dalej ULC lub Urząd), 02-247 Warszawa, ul. Marcina Flisa 2
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Pan Piotr Ołowski, Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego (dalej Prezes ULC), pełniący wymienioną funkcję od 15 października 2012 r.
	(dowód: akta kontroli str. 4880-4881)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ działalność Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego w zakresie wydawania dokumentów uprawniających do działania w lotnictwie cywilnym i sprawowania nadzoru nad zgodnością wykonywania przez podmioty działalności lotniczej z warunkami udzielonych uprawnień do jej prowadzenia.

Powyższą ocenę uzasadnia waga i zakres stwierdzonych nieprawidłowości, dotyczących wydawania certyfikatów przez Prezesa ULC – podstawowego dokumentu niezbędnego do wykonywania działalności w lotnictwie cywilnym², jak również niedostateczny nadzór Prezesa ULC nad podmiotami wykonującymi działalność lotniczą. W rezultacie do wykonywania tej działalności dopuszczone zostały podmioty, które nie spełniały warunków określonych w przepisach prawa krajowego i międzynarodowego i mogły nie gwarantować bezpiecznego jej wykonywania. Tym samym Prezes ULC nienależycie sprawował funkcje organu administracji lotniczej i nadzoru lotniczego, określonych w ustawie Prawo lotnicze³. Podstawową przyczyną tego stanu było prowadzenie przez Prezesa ULC liberalnej polityki w zakresie udzielania przedmiotowych uprawnień, a także niezapewnienie właściwej organizacji pracy Urzędu w kontrolowanym zakresie.

Certyfikaty wydawane były przez Prezesa ULC z naruszeniem przepisów ustawy Prawo lotnicze oraz przepisów rozporządzeń ministra właściwego do spraw transportu w sprawie certyfikacji działalności w lotnictwie cywilnym⁴. Nierzetelnie dokumentowane były wszystkie

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Posiadanie takiego certyfikatu jest warunkiem koniecznym do uzyskania koncesji lub zezwolenia na działalność gospodarczą w lotnictwie cywilnym.

³ Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2013 r., poz. 1393 ze zm.) – zwana dalej ustawą Prawo lotnicze.

⁴ W badanym okresie obowiązywały: rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie certyfikacji działalności w lotnictwie cywilnym (Dz. U. z 2003 r. nr 146, poz. 1421 ze

etapy procesów certyfikacyjnych, uniemożliwiając weryfikację spełniania przez certyfikowane podmioty wymagań prawa. Niezgodnie ze stanem faktycznym Prezes ULC potwierdził zdolność podmiotów certyfikowanych do bezpiecznego wykonywania określonej działalności lotniczej.

Najistotniejszy wpływ na negatywną ocenę kontrowanej działalności miało wydawanie certyfikatów, pomimo niespełniania przez podmioty wymogów określonych w prawie międzynarodowym i krajowym. W przypadku niektórych procesów certyfikacyjnych wydawano te uprawnienia bez kontroli spełniania wymogów określonych przepisami prawa. Dotyczyło to w szczególności procesów certyfikacji lotnisk, agentów obsługi naziemnej i podmiotów zapewniających obsługę żeglugi powietrznej. NIK zauważa, że wydanie rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z 25 marca 2013 r. w sprawie certyfikacji działalności w lotnictwie cywilnym⁵ (dalej rozporządzenie ws certyfikacji z marca 2013 r.), nie zmieniło praktyki wydawania certyfikatów lotnisk w sytuacji, gdy niezgodności ujawnione w procesach certyfikacyjnych nie zostały przedtem usunięte. Rozporządzenie to, wbrew zasadom zawartym w ustawie Prawo lotnicze, umożliwiało wydawanie certyfikatów pomimo nieusunięcia nieprawidłowości, które określano jako drobne drugiego poziomu. Przy braku określenia szczegółowych kryteriów kwalifikowania ujawnianych niezgodności, występowała dowolność ich klasyfikowania. Jak wykazała kontrola, nieprawidłowości określone pod rządami poprzedniego rozporządzenia jako poważne bądź krytyczne, od kwietnia 2013 r. kwalifikowano często jako drobne drugiego poziomu.

Podstawową przyczyną tego stanu, poza prowadzeniem przez Prezesa ULC liberalnej polityki w zakresie udzielania przedmiotowych uprawnień, były niedostatki w organizacji procesów certyfikacji, znaczne obciążenie personelu merytorycznie odpowiedzialnego za realizację zadań związanych z udzielaniem uprawnień i nadzorem nad podmiotami je posiadającymi, a także niewłaściwie zorganizowana obsługa prawna w zakresie certyfikacji. Obszar certyfikacji lotnisk, w ocenie NIK, stanowił najłabsze ogniwo w działalności certyfikacyjnej Urzędu Lotnictwa Cywilnego. Stwierdzone nieprawidłowości były wynikiem zaniedbań ze strony byłego Kierownictwa ULC (działającego od początku okresu kontrolowanego do października 2012 r.) i kolejnych kierownictw Departamentu Lotnisk (dalej LTL), m.in. w zakresie opracowania stosownych wewnętrznych regulacji i właściwej organizacji pracy departamentu. Przede wszystkim nierzetelnie opracowano podręcznik certyfikacji, a w szczególności nie sformułowano kryteriów oceny niezgodności. Stwarzało to warunki do ich oceny na podstawie swobodnego uznania. Jedną z podstawowych przyczyn nieprawidłowości była również niewłaściwa współpraca pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi tego departamentu, a także pomiędzy departamentami ULC zaangażowanymi w procesy certyfikacyjne.

NIK negatywnie ocenia nadzór ze strony Prezesa ULC nad podmiotami, którym udzielono odpowiednich uprawnień do prowadzenia działalności w lotnictwie cywilnym. Dotyczy to nadzoru nad podmiotami, którym udzielono koncesji, zezwoleń i certyfikatów przewoźników lotniczych, agentów obsługi naziemnej statków powietrznych i lotnisk. Nadzór ten był niedostatecznie zorganizowany i nieskuteczny⁶. Pozytywnie oceniony został jedynie nadzór nad funkcjonowaniem instytucji zapewniających służbę żeglugi powietrznej. W szczególności nieskuteczny był nadzór nad działalnością podmiotów zarządzających lotniskami użytku publicznego. Podmioty te, pomimo okresowo przeprowadzanych przez ULC procesów certyfikacyjnych i innego rodzaju kontroli, przez wiele lat nie utrzymywały we właściwym stanie technicznym infrastrukturę lotniskową, w tym w szczególności pasy startowe i drogi kołowania. Prowadziły też działalność na podstawie nieaktualnych instrukcji wykonawczych, zawierających istotne uchybienie i braki. NIK podkreśla, że dokumenty te były aktami o podstawowym znaczeniu dla systemowego podejścia do zarządzania lotniskiem, zapewnienia zgodnej z przepisami jego eksploatacji oraz bezpiecznego wykonywania operacji lotniczych. O nieskuteczności nadzoru Prezesa ULC świadczą

zm.) oraz rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z 25 marca 2013 r. w sprawie certyfikacji działalności w lotnictwie cywilnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 421).

⁵ Przepisy tego rozporządzenia weszły w życie z dniem 4 kwietnia 2013 r.

⁶ Poza działalnością w zakresie obsługi naziemnej statków powietrznych. NIK nie kontrolowała sprawowania nadzoru w tej dziedzinie działalności lotniczej.

również liczne nieprawidłowości w funkcjonowaniu lotnisk i zarządzających nimi podmiotów, ujawniane w trakcie następujących po sobie audytów certyfikacyjnych, do czego przyczyniał się źle działający monitoring stanu prac nad usuwaniem nieprawidłowości w funkcjonowaniu lotnisk i podmiotów nimi zarządzających.

Jako niedostateczny, NIK oceniła również nadzór nad spełnianiem przez podmioty warunków finansowych, określanych w koncesjach i zezwoleniach wydawanych przez Prezesa ULC. Dotyczyło to przewoźników lotniczych, podmiotów zarządzających lotniskami i świadczących usługi z zakresu obsługi naziemnej. Tym samym, stwierdzone nieprawidłowości mogły mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie rynku usług lotniczych.

Negatywnie NIK oceniła również działania ULC, realizowane z upoważnienia ministra właściwego ds. transportu, w zakresie terminowości opracowywania projektów aktów prawnych, w tym tematycznie związanych z obszarem objętym niniejszą kontrolą. Do nieterminowej realizacji poszczególnych projektów aktów wykonawczych w istotny sposób przyczyniał się nieskutecznie sprawowany przez Prezesa ULC nadzór i monitoring powyższych prac legislacyjnych.

NIK ocenia pozytywnie działania Prezesa ULC w zakresie zapewnienia ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji, regulowanej przepisami Działu IX ustawy Prawo lotnicze. Właściwy w tych sprawach Departament Ochrony i Ułatwień w Lotnictwie Cywilnym (dalej LOB) rzetelnie wywiązywał się, w ramach procesów certyfikacji, z obowiązków sprawdzania podmiotów pod względem zapewnienia ochrony. Departament ten rzetelnie realizował również wnioski pokontrolne, sformułowane przez NIK po kontroli przeprowadzonej w 2011 r. w ULC w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego.

NIK pozytywnie ocenia wydawanie przez Prezesa ULC koncesji na podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego, a także zezwoleń na wykonywanie działalności gospodarczej na lotniskach użytku publicznego w zakresie zarządzania lotniskiem. Prawidłowo, poza jednym wyjątkiem, Prezes ULC realizował również zadania z zakresu wydawania zezwoleń na wykonywanie działalności gospodarczej na lotniskach użytku publicznego w zakresie obsługi naziemnej.

NIK podkreśla, że od października 2012 r., w wyniku działań Kierownictwa ULC, nastąpiło szereg pozytywnych zmian, głównie w sferze organizacyjnej działania Urzędu. Zmiany te dotyczyły głównie poprawy organizacji wydawania zezwoleń, koncesji i realizacji procesów certyfikacyjnych, jak również nadzoru nad podmiotami wykonującymi działalność certyfikowaną. Poprawa nastąpiła również w organizacji obsługi prawnej departamentów ULC zaangażowanych w prowadzenie procesów certyfikacji, wydawania koncesji i zezwoleń.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Certyfikacja przewoźników lotniczych

1.1. Wydawanie certyfikatów przewoźnika lotniczego (Air Operator Certificate – AOC) i usług lotniczych (Aerial Works Certificate – AWC)

Opis stanu
faktycznego

Stosownie do obowiązującego regulaminu organizacyjnego ULC⁷, zadania związane z wydawaniem certyfikatu przewoźnika lotniczego (AOC), o którym mowa w art. 160 ust. 3 pkt 1 ustawy Prawo lotnicze, w tym prowadzenie procesów certyfikacji, przygotowanie decyzji w sprawie wydania certyfikatu (dalej decyzji certyfikacyjnych) oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością przewoźników lotniczych i eksploatacją statków powietrznych, należały do kompetencji Departamentu Operacyjno–Lotniczego ULC (dalej LOL).

(dowód: akta kontroli str. 3962-4031, 42-55)

Według prowadzonej w LOL ewidencji, na koniec 2011 r. na rynku lotniczym funkcjonowało 33 przewoźników posiadających certyfikaty AWC i 22 posiadających certyfikaty AOC. Odpowiednio na: koniec 2012 r. funkcjonowało 44 i 26 przewoźników lotniczych. Na dzień 31 lipca 2013 r. funkcjonowało 47 podmiotów posiadających certyfikaty AWC i 31

⁷ Zarządzenie nr 5 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 20 sierpnia 2010 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego ze zm.

posiadających certyfikaty AOC. Według stanu na 24 czerwca 2013 r., LOL prowadził 33 postępowania ws wydania certyfikatów AWC i AOC.

(dowód: akta kontroli str. 32-40, 75-76)

Departament LOL opracował podręcznik certyfikacji operatora i bieżącego nadzoru operacyjnego (dalej PNO) dla procesów certyfikacji AOC i AWC⁸. PNO spełniał, co do zawartości, wymagania określone w przepisach §§ 8, 36, 39 i 42 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie certyfikacji działalności w lotnictwie cywilnym⁹ (dalej rozporządzenie ws. certyfikacji z maja 2003 r.). PNO był aktualizowany wraz ze zmianą przepisów krajowych i międzynarodowych, dotyczących lotnictwa cywilnego.

PNO zawierał m.in. procedury i zasady powoływania zespołów certyfikacyjnych i zasady szkolenia członków tych zespołów. Określał również sposób dokumentowania czynności certyfikacyjnych i sposób prowadzenia ciągłego nadzoru, a także kwalifikacje, jakie powinni posiadać członkowie ww. zespołów.

(dowód: akta kontroli str. 110-127, 656-717)

Do kontroli wybrano losowo osiem postępowań certyfikacyjnych (cztery AOC i cztery AWC), dotyczących następujących podmiotów:

1. „[...]”¹⁰ - przedłużenie ważności certyfikatu AOC,
2. „[...]”¹¹- przedłużenie ważności certyfikatu AOC, ograniczenie zakresu certyfikatu AOC,
3. „[...]”¹² - wydanie pierwszego certyfikatu AOC,
4. „[...]”¹³- wydanie pierwszego certyfikatu AWC,
5. - przedłużenie ważności certyfikatu AWC, zawieszenie i odwieszenie ważności certyfikatu AWC,
6. „[...]”¹⁴ - przedłużenie ważności certyfikatu AWC.

Przed wydaniem każdego z certyfikatów AWC lub AOC przeprowadzany był proces certyfikacji, w trakcie którego sprawdzana była trwała zdolność podmiotu do bezpiecznego wykonywania certyfikowanej działalności lotniczej. Przedmiotem sprawdzenia były obszary i zagadnienia wymienione w art. 160 ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo lotnicze. Certyfikaty były

⁸ PNO wprowadzono decyzją nr 47 Prezesa ULC z dnia 27 listopada 2003 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania Podręcznika certyfikacji przewoźnika lotniczego i bieżącego nadzoru operacyjnego (Dz. Urz. ULC Nr 6, poz. 24 ze zm.).

⁹ Dz. U. z 2003 r., Nr 146, poz. 1421 ze zm.

¹⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

wydawane w drodze decyzji administracyjnej, na okres wskazany w art. 161 ust. 3 ustawy Prawo lotnicze, z jednym wyjątkiem (opisanym poniżej).

Prezes ULC, zgodnie z przepisami rozporządzenia ws. certyfikacji z maja 2003 r., każdorazowo powoływał zespół ds. certyfikacji. W przypadku pierwszej certyfikacji, podmioty ubiegające się o certyfikat były informowane o ich obowiązkach i przysługujących im prawach. Stosownie do § 24 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., Prezes ULC zatwierdzał programy testów praktycznych. W procesie certyfikacji pobierano opłaty lotnicze, stosownie do art. 26a ust. 1 i 2 ustawy Prawo lotnicze. Fakt wniesienia opłaty lotniczej weryfikowany był w LOL na etapie oceny formalnej złożonego wniosku. W badanej próbie nie stwierdzono zwolnienia podmiotu z obowiązku przeprowadzenia testów praktycznych na podstawie § 25 powołanego rozporządzenia. W przypadku certyfikacji: „[...]”¹⁵ decyzje wydawane były w terminie od 32 do 60 dni od wpłynięcia wniosku. Sposób dokumentowania spraw był zgodny z § 40 ww. rozporządzenia, a także z obowiązującą procedurą wewnętrzną opisaną w PNO-1-11-00, rozdział 11 – teczka certyfikacji operatora. Przed wydaniem certyfikatu po raz pierwszy, zatwierdzane były instrukcje wykonawcze. Zatwierdzany był również personel kluczowy.

(dowód: akta kontroli str. 143-485)

W 2011 r. Prezes ULC wydał 30 decyzji o uznaniu certyfikatu zagranicznego. W 2012 r. Prezes ULC wydał 34 takie decyzje, a do czerwca 2013 r. 11 decyzji. Na podstawie dokumentacji trzech wniosków o uznanie certyfikatu zagranicznego:¹⁶

- stwierdzono, że Prezes ULC uznawał certyfikaty zagraniczne zgodnie z warunkami określonymi w art. 162a ustawy Prawo lotnicze. Poddane kontroli decyzje zawierały wszystkie elementy określone w § 73 rozporządzenia w sprawie certyfikacji i nie zostały wydane na okres dłuższy niż 12 miesięcy.

(dowód: akta kontroli str. 769-789)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie, stwierdzono nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

- 1) Postępowanie w sprawie wydania pierwszego certyfikatu AOC dla „[...]”¹⁷ prowadzone było przez Departament LOL przewlekłe. Proces certyfikacji trwał ponad szesnaście miesięcy. Wydanie certyfikatu nastąpiło po upływie 8,5 miesiąca od zakończenia czynności kontrolnych (testów praktycznych). W trakcie postępowania nie były wydawane postanowienia o przedłużeniu postępowania, określone przepisem art. 36 § 1 Kpa.

W protokole nr 1260/11 z 20 kwietnia 2011 r. z zamknięcia procesu certyfikacji stwierdzono m.in., że audyty, inspekcje, pokazy i testy praktyczne przeprowadzono od 23-24 marca 2011 r., a certyfikowany podmiot spełnił wszystkie mające zastosowanie w procesie certyfikacji wymagania i nie było przeszkód, aby wydać mu certyfikat. Badania certyfikacyjne zakończono 27 kwietnia 2011 r., jednak decyzję certyfikacyjną Prezes ULC podpisał dopiero 12 stycznia 2012 r.

¹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

„[...]”¹⁸ nie przedstawił wszystkich dokumentów wymaganych przepisami § 21 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. – pomimo tego LOL przystąpił do czwartego etapu procesu certyfikacji – tj. testów praktycznych (audytu certyfikacyjnego). W przekazanej dokumentacji brakowało kopii polisy NW/OC/AC statków powietrznych z opłaconą stawką (w wykazie załączników zapisano adnotację, że polisa jest do wglądu). Dyrektor LOL wyjaśnił, że w trakcie certyfikacji, na etapie formalnym, nie było potrzeby żądania polisy ubezpieczeniowej i prawdziwość oświadczenia została zweryfikowana podczas audytu. Stanowiło to naruszenie obowiązku określonego w § 21 powołanego rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 143-165, 448-485)

- 2) Decyzja Prezesa ULC z 9 listopada 2012 r., zawieszająca ważność certyfikatu AWC nr 177/11 dla „[...]”¹⁹, nie zawierała wszystkich elementów określonych w art. 161 ust. 7 ustawy Prawo lotnicze, tj. terminu, na jaki certyfikat został zawieszony, rodzaju stwierdzonych nieprawidłowości oraz terminu ich usunięcia. Dyrektor LOL wyjaśnił, m.in. że *„W dniu 16.10.2012 r. zostało wystosowane do operatora wezwanie do przywrócenia stanu zgodnego z prawem w terminie 7 dni, pod rygorem zawieszenia Certyfikatu Usług Lotniczych. Podmiot nie usunął niezgodności w wyznaczonym terminie. W decyzji zawieszającej nie uwzględniono terminu zawieszenia certyfikatu, ponieważ było to uwarunkowane zamknięciem przez „[...]”²⁰ niezgodności. Podmiot nie deklarował w raportach NCR proponowanej daty zamknięcia, gdyż nie był w stanie określić, jak dużo czasu potrzebuje na ich usunięcie, z tego powodu Organ nie był w stanie ustalić okresu trwania zawieszenia Certyfikatu. Rodzaj stwierdzonych niezgodności opisany był w wezwaniu, które zostało przytoczone w decyzji zawieszającej certyfikat. Terminy usunięcia nieprawidłowości zostały określone odrębną decyzją – zatwierdzającą program naprawczy.”*

Wznowienie certyfikatu AWC nr 177/11 nastąpiło z naruszeniem art. 160 ust. 4 ustawy Prawo lotnicze. Decyzją Prezesa ULC z 9 kwietnia 2013 r. wznowiono operatorowi certyfikat, z datą ważności do 15 czerwca 2013 r., uzasadniając to przeprowadzeniem procesu certyfikacji zgodnie z art. 160 ust. 2 i 4 ustawy Prawo lotnicze, po którym stwierdzono, że „[...]”²¹ usunął wszelkie niezgodności wpływające na zawieszenie certyfikatu i spełnia wymagane warunki. Uzasadnienie, przedstawione w ww. decyzji, nie odpowiadało stanowi rzeczywistości. Dokumenty przedstawione do kontroli nie potwierdziły przeprowadzenia pełnego procesu certyfikacji przez LOL. Działania tego departamentu zostały ograniczone do sprawdzenia usunięcia nieprawidłowości, stanowiących podstawę zawieszenia ważności certyfikatu. Dyrektor LOL wyjaśnił m.in., że *„Z uwagi na rodzaj niezgodności uznano, że do odwieszenia ważności Certyfikatu audyt w siedzibie Operatora nie był konieczny.”*

¹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

(dowód: akta kontroli str. 143-165, 386-447, 486-536)

- 3) Decyzja Prezesa ULC z 3 grudnia 2009 r., dotycząca certyfikatu nr PL-001/09 dla "[...]"²², wydana została z naruszeniem art. 161 ust. 3 ustawy Prawo lotnicze, a także § 28 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. W decyzji tej wyznaczono termin ważności certyfikatu na dzień 3 grudnia 2012 r., co oznaczało, że certyfikat został wydany z ważnością na okres 36 miesięcy i jednego dnia. W certyfikacie, stanowiącym załącznik do ww. decyzji, wyznaczono termin ważności na dzień 9 grudnia 2012 r., co oznaczało, iż jest on ważny przez okres 36 miesięcy i sześciu dni. Powołane wyżej przepisy stanowią, że certyfikat wydaje się na czas oznaczony, nie dłuższy niż 36 miesięcy (w przypadku kolejnego przedłużania jego ważności).

Powyższa decyzja straciła ważność 3 grudnia 2012 r., tj. 2 dni przed wydaniem kolejnej decyzji nr PL-001/12, w ramach rozpatrzenia wniosku tego operatora o przedłużenie ważności certyfikatu. Certyfikat wydany na mocy decyzji z 6 grudnia 2012 r. opatrzony został datą obowiązywania od dnia 6 grudnia 2012 r.

W rezultacie, pomimo wygaśnięcia ważności decyzji z 3 grudnia 2009 r., załączony do niej certyfikat był w obrocie prawnym przez okres kolejnych sześciu dni, zaś w dniach 6-9 grudnia 2012 r. w obrocie prawnym były jednocześnie dwa certyfikaty, "[...]"²³, przy czym zakresy prowadzenia działalności, określone w tych certyfikatach nie były tożsame. W certyfikacie z 3 grudnia 2009 r. określono zakres jego obowiązywania o treści „B-767 World Wide”, podczas gdy w certyfikacie z 6 grudnia 2012 r. dla tego typu samolotu ustalono zakres obowiązywania o treści „B-767 World Wide except Polar”. Oznaczało to, że dla tego samego typu samolotu, przez okres od 6 do 9 grudnia 2012 r., obowiązywały tego przewoźnika odmienne, rozbieżne warunki wykonywania operacji lotniczych – dwa różne zakresy prowadzenia działalności.

Dyrektor LOL wyjaśnił m.in., że rozbieżności w datach były skutkiem błędu pisarskiego.

W okresie obowiązywania decyzji z 3 grudnia 2009 r. departament LOL nie doprowadził do sprostowania przez Prezesa ULC powyższego „błędu pisarskiego”.

(dowód: akta kontroli str. 143-165, 177-246, 486-536)

- 4) Decyzja z 18 listopada 2011 r. Prezesa ULC, ograniczająca uprawnienia "[...]"²⁴ w zakresie wykonywania startu przy ograniczonej widzialności, wynikające z posiadanego certyfikatu AOC, wydana została z naruszeniem przepisów ustawy Prawo lotnicze i Kpa. Departament LOL, prowadzący postępowanie w powyższej sprawie, nie zapewnił realizacji przez Prezesa ULC czynności polegających na wezwaniu spółki, stosownie do art. 161 ust. 5 ustawy Prawo lotnicze, do przywrócenia stanu zgodnego z przepisami prawa we wskazanym terminie. LOL nie zapewnił również zawiadomienia "[...]"²⁵ o wszczęciu postępowania, stosownie do art. 61 § 4 Kpa oraz nie sporządził dokumentów wymaganych przez art. 10 § 3 Kpa w sytuacji, gdy postępowanie było prowadzone bez udziału strony. Według wyjaśnień Dyrektora LOL, brak informacji w formie pisemnej o wszczęciu

²² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

postępowania jest związany z faktem, iż procedura stosowania art. 161 ust. 5-7 Prawa lotniczego często wymaga działań natychmiastowych. Wobec powziętych przez ULC informacji o dokonanych naruszeniach i ich rodzaju, (np. brak kwalifikacji załóg, brak poprawnych procedur), wezwanie do ich usunięcia musi być poprzedzone pozbawieniem możliwości wykonywania konkretnych rodzajów operacji (w tym przypadku startów przy ograniczonej widzialności). Obowiązkiem Prezesa ULC jest zapewnienie bezpieczeństwa eksploatacji statków powietrznych i bezpieczeństwa przewożonych pasażerów, co czasami może nie wpisywać się w realia postępowania administracyjnego, zawarte w Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 143-165, 247-325)

- 5) Decyzje ws przedłużenia ważności certyfikatu oraz ws wydania certyfikatu AOC wydawane były z naruszeniem art. 160 ust. 2 i 4 ustawy Prawo lotnicze. Przepis nakłada na Prezesa ULC obowiązek wydania certyfikatu po przeprowadzeniu procesu certyfikacji, obejmującego, w odniesieniu do przewozu lotniczego, także sprawdzenie zdolności finansowych. Kontrola wykazała, że w ww. procesach certyfikacyjnych LOL nie dokonywał powyższego sprawdzenia.

Według Dyrektora LOL - organ nie został wyposażony w kompetencje oceny zdolności finansowej podmiotu w postępowaniu dotyczącym wydania certyfikatu AOC, w związku z tym ocenę tą dokonuje się w oparciu o treść wypisu KRS. Szczegółowego sprawdzenia zdolności finansowych podmiotu dokonuje, w trakcie procesu wydawania koncesji, Departament LER, posiadający wyspecjalizowaną w tym zakresie kadrę. Podstawą ich wydawania był art. 164 - 172 ustawy Prawo lotnicze oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty²⁶ (dalej rozporządzenie 1008/2008).

(dowód: akta kontroli str. 143-165, 246-361, 486-536)

- 6) Dokumentacja procesów certyfikacyjnych AOC i AWC, w tym między innymi: przewodnik procesu certyfikacji, protokół zamknięcia procesu certyfikacji, raporty z kontroli jednostkowych, sporządzana była przez LOL nierzetelnie. Pozostawiono liczne puste, niewypełnione miejsca, a większość podpisów nie została opatrzona datą. Przykładowo:

- na podstawie dokumentu Przewodnik nr 1/260/11 procesu certyfikacji dla uzyskania certyfikatu AWC"[...]"²⁷, nie można stwierdzić, kiedy sporządzono ww. dokument i kiedy uzupełniano poszczególne sekcje dokumentu. W ww. dokumencie pracownicy sporządzający i zatwierdzający poszczególne czynności nie podali żadnej daty, poza datą rozpoczęcia procesu certyfikacji (data wpływu wniosku).
- w protokole 1/014/2012 zamknięcia procesu certyfikacji "[...]"²⁸ stwierdzono m.in., że:
 - bez wskazania daty potwierdzono, że wymienione we wniosku statki powietrzne objęte są zatwierdzonym systemem zarządzania ciągłą zdadnością do lotu,
 - w pkt 3 tego protokołu Naczelnik Inspektoratu Kontroli Jakości w zakresie Ochrony Lotnictwa Cywilnego Departamentu LOB²⁹ złożył podpis, bez wskazania daty i bez potwierdzenia, że: „System ochrony przewoźnika lotniczego spełnia/nie spełnia wymogi określone w przepisach krajowych, wspólnotowych oraz międzynarodowych z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego. (...)” - w druku nie dokonano wykreślenia odpowiedniej opcji.

W raportach z kontroli, pracownicy wykonujący kontrolę wykazywali nieprawidłowości, jednocześnie nie wskazując ich kategorii. Przykładowo, po przeprowadzeniu kontroli

²⁶ Dz.U.UE.L.2008.293.3.

²⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁹ LOB – Departament Ochrony i Ułatwień w Lotnictwie Cywilnym ULC.

certyfikującej”[...]”³⁰, sporządzono 28 raportów niezgodności (dalej NCR), a jedynie w trzech przypadkach wskazano kategorię nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 143-165, 177-485)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie wydawania certyfikatów przewoźnika lotniczego.

Stwierdzone nieprawidłowości w przeprowadzaniu procesów certyfikacyjnych, pomimo jednostkowego charakteru, mogły mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie rynku przewoźników lotniczych. Takie nieprawidłowości, jak: niedokonywanie oceny zdolności finansowych przewoźników lotniczych, niepełne lub niedokładne dokumentowanie przebiegu postępowań certyfikacyjnych, niezgodne z przepisami ustawy Prawo lotnicze zawieszenie i wznowienie ważności certyfikatu, a także dopuszczenie do sytuacji, gdy w tym samym czasie podmiot certyfikowany posiadał dwa ważne certyfikaty, odmiennie określające zakresy działalności certyfikowanej, wskazują na nierzetelną realizację zadań związanych z certyfikacją przewoźników lotniczych.

1.2. Nadzór Prezesa ULC nad zgodnością wykonywania przez podmioty działalności lotniczej z warunkami udzielonymi przez Prezesa ULC uprawnień do jej prowadzenia.

Opis stanu faktycznego

Obowiązek sprawowania nadzoru nad posiadaczami certyfikatów AOC i AWC realizowany był przez LOL poprzez kontrole okresowe oraz doraźne. Działania te prowadzone były w oparciu o sporządzony w LOL plan kontroli rocznych (uszczegóławiany w planach miesięcznych). Zgodnie z § 35 rozporządzenia ws. certyfikacji z maja 2003 r., operatorzy posiadający certyfikat byli nadzorowani przez wyznaczonych przez Dyrektora LOL inspektorów nadzorujących POI (Principal Operations Inspector). Została opracowana i przyjęta do stosowania procedura PNO-5-01-00, dotycząca prowadzenia bieżącego nadzoru operacyjnego, w której m.in. określono dokumentację powstającą w ramach nadzoru. Do szczegółowego badania sposobu prowadzenia nadzoru wybrano trzech operatorów:”[...]”³¹

Stwierdzono m.in., że ww. operatorzy w latach 2011-2013 (wrzesień) byli kontrolowani zgodnie z przyjętym planem, tj. co najmniej raz w roku. W przypadku operatorów AOC dokonywano także inspekcji w obszarze operacji lotniczych.

Nadzór „[...]”³² prowadzony był rzetelnie, z wyjątkami opisanymi poniżej.

(dowód: akta kontroli str. 718-768, 802-806)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie, stwierdzono nieprawidłowości:

Ustalone nieprawidłowości

1. LOL nie opracowywał programów prowadzenia bieżącego nadzoru. W konsekwencji nie został wypełniony obowiązek Prezesa ULC określony w § 34 rozporządzenia ws. certyfikacji z maja 2003 r. W procedurze ciągłego nadzoru (PR-CNO-01) nie zostało opisane tworzenie programów ciągłego nadzoru operacyjnego (dalej CNO). Nie wskazano osób

³⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

odpowiedzialnych za ich powstanie. Kontrole prowadzone były w oparciu o roczny plan kontroli, określający jedynie termin przeprowadzenia kontroli, uszczegółowiony w miesięcznym planie kontroli, zawierającym datę przeprowadzania audytu oraz audytorów. We wskazanych dokumentach nie określono zakresu merytorycznego planowanych audytów i inspekcji.

2. Prezes ULC nie wydawał decyzji ws określenia naruszeń, do czego zobowiązany był przepisem art. 29 ustawy Prawo lotnicze. Działo się tak pomimo stwierdzenia przez LOL nieprawidłowości w trakcie przeprowadzanych kontroli. W latach 2011-2013, po przeprowadzeniu kontroli „[...]”³³, sporządzono łącznie 23 NCR. Tylko w jednym przypadku Prezes ULC wydał decyzję, w której stwierdził naruszenie przepisów i wyznaczył terminy ich usunięcia. Obowiązku wydawania tego rodzaju decyzji nie ujęto w zatwierdzonej procedurze.
3. W 2011 r. nie informowano pisemnie podmiotów certyfikowanych o zamiarze podjęcia kontroli w ramach CNO. Stanowiło to naruszenie obowiązku określonego w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej³⁴ (dalej ustawa o swobodzie działalności gospodarczej), a także obowiązku określonego w § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kontroli przestrzegania przepisów oraz decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego³⁵ (dalej rozporządzenie MI w sprawie kontroli).

Zawiadomienia o kontrolach przekazywane przedsiębiorcom w latach 2012-2013 (z jednym wyjątkiem), sformułowane zostały z naruszeniem przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej – nie zawierały wyszczególnionego w art. 79 ust. 6 cytowanej ustawy wskazania zakresu przedmiotowego kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 718-768, 638-655)

4. Prezes ULC nie zawiesił certyfikatu AWC „[...]”³⁶, stosownie do obowiązku określonego w art. 161 ust. 5 ustawy Prawo lotnicze.

Analiza dokumentacji dotyczącej prowadzenia bieżącego nadzoru wykazała m.in., że w toku nadzoru nie zweryfikowano zamknięcia raportów NCR z 2011 r. po 90 dniach od ich wydania. W konsekwencji, nie zawieszono ważności certyfikatu po 23 stycznia 2012 r., stosownie do art. 161 ust. 5 ustawy Prawo lotnicze, pomimo niespełniania przez podmiot wymagań przewidzianych przepisami prawa do utrzymania jego ważności. Dopiero kontrola przeprowadzona w październiku 2012 r. (po upływie ponad 8 miesięcy od dnia 23 stycznia 2012 r.), w ramach CNO, wykazała szereg nieprawidłowości, w tym m.in. to, że nie zamknięto raportów NCR z 2011 r., co stanowiło przesłankę do zawieszenia certyfikatu. Według Dyrektora LOL – powyższa nieprawidłowość była spowodowana „*brakiem stosownych zasobów ludzkich, co skutkowało nieefektywnym systemem nadzoru nad niezgodnościami.*”

W okresie objętym kontrolą, w zakresie CNO nie wykonywano zaplanowanych audytów w obszarze operacji w modułach: APP (inspekcja statku na płycie) i PRQ (inspekcja kwalifikacji personelu).

Analiza powyższej dokumentacji wykazała także, że obwoluta programu CNO w 2012 r. została sporządzona nierzetelnie. POI nie uzupełnił kategorii nieprawidłowości, a w trakcie nadzoru nad tymi dokumentami i przekazania ich do archiwizacji, uchybienie to nie zostało usunięte. W 2013 r., w obwolutie programu CNO, POI nie uzupełnił informacji

³³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 672 ze zm.

³⁵ Dz. U. z 2003 r. nr 168, poz. 1640 ze zm.

³⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

o przeprowadzeniu w dniach 22-24 maja 2013 r. kontroli re-certyfikacyjnej. Zastępca Dyrektora LOL wyjaśnił m.in., że błędy w dokumentacji były spowodowane błędem ludzkim.
(dowód: akta kontroli str. 720-723, 753-768, 638-655)

5. Zatrudnieni w LOL inspektorzy operacyjni (dalej ASI), nie spełniali warunków określonych w PNO 1-08-00 rozdział 3 – Kwalifikacje kandydata na inspektora nadzoru operacyjnego. Zgodnie z ww. przepisami, kandydat na stanowisko ASI musi m.in. posiadać co najmniej pięcioletnie doświadczenie w transporcie lotniczym, a także posiadać wykształcenie wyższe o kierunku lotniczym (preferowane jest wykształcenie techniczne). Kontrola wykazała, że trzy osoby na siedem sprawdzonych, nie posiadały wymaganych kwalifikacji. Osoby te prowadziły kontrole operatorów zarówno w ramach CNO, jak i certyfikacji, w ramach powołanych zespołów. Zastępca dyrektora LOL wyjaśnił m.in., że *„Kwalifikacje na kandydatów na inspektora nadzoru operacyjnego są określone w opisie stanowiska pracy, który jest w dyspozycji wydziału kadr ULC. Warunkiem dopuszczenia kandydata do procesu rekrutacji na dane stanowisko jest spełnienie wszystkich wymagań niezbędnych wynikających z opisu stanowisk pracy. Wszyscy zatrudnieni spełniają wymagania podstawowe do pracy. (...) Z uwagi na niewystarczającą liczbę etatów i brak odpowiedniej ilości wykwalifikowanej i dostatecznie wyszkolonej kadry, zadania nie zawsze przydzielane są zgodnie zapisami PNO. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest młody personel o niewielkim stażu pracy i duża rotacja z uwagi na nieadekwatne do stawianych wymagań zarobki.”*

Opisy wybranych przez kontrolerów NIK stanowisk pracy LOL nie odpowiadały wymaganiom określonym w PNO.

Inspektorom operacyjnym, niespełniającym warunków określonych w PNO 1-08-00 rozdział 3, poleceniem służbowym nr 02/2013 z 1 sierpnia 2013 r. Dyrektor LOL powierzył funkcje POI dot. prowadzenia nadzoru "[...]"³⁷. Osoby te nie posiadały wystarczającego doświadczenia w pracy w nadzorze lotniczym (co najmniej rok), a także nie ukończyły wymaganego szkolenia stanowiskowego. Zastępca dyrektora LOL wyjaśnił m.in., że *„Przypadki niespełnienia wymagań do pełnienia funkcji dodatkowej POI, wynikają z braku odpowiedniej ilości personelu posiadającego stosowne doświadczenie. Takie funkcje są wykonywane pod nadzorem bezpośredniego przełożonego do momentu uzyskania stosownego doświadczenia.”*

(dowód: akta kontroli str. 791-801, 807-830)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie sprawowania nadzoru nad certyfikowanymi przewoźnikami lotniczymi.

Departament właściwy w sprawach certyfikacji przewoźników lotniczych, nie stworzył w procedurze nadzoru operacyjnego, sprawnego mechanizmu nadzoru nad zgodnością działalności przewoźników z warunkami określonymi w certyfikatach. Przede wszystkim, nie zapewnił sprawowania tego nadzoru na podstawie indywidualnych programów prowadzenia bieżącego nadzoru, wymaganych dla każdego przewoźnika. Nie zapewnił również zgodnego z przepisami art. 29 ustawy Prawo lotnicze postępowania w przypadku ujawnienia, w toku prowadzonych w ramach nadzoru audytów i inspekcji, naruszeń przepisów z zakresu lotnictwa cywilnego. Żadna z kontroli nie kończyła się bowiem stosowną decyzją wyznaczającą naruszenie i termin jego usunięcia. W rezultacie, system nadzoru nad usuwaniem ujawnianych niezgodności, był nie w pełni efektywny.

2. Certyfikacja agentów obsługi naziemnej statków powietrznych – wydawanie certyfikatów (AHAC – Airport Handling Agent Certificate)

Stosownie do obowiązującego regulaminu organizacyjnego ULC, zadania z zakresu wydawania certyfikatów AHAC, o których mowa w art. 160 ust. 3 pkt 4 ustawy Prawo

Opis stanu faktycznego

³⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

Lotnicze, w tym prowadzenie procesów certyfikacji, przygotowanie decyzji certyfikacyjnych oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością agentów obsługi naziemnej statków powietrznych, należały do kompetencji LOL.

(dowód: akta kontroli str.42-55)

W okresie od 1 stycznia 2011 r. do końca października 2013 r. w lotnictwie cywilnym w Polsce funkcjonowało, w różnych okresach, ogółem 42 certyfikowanych agentów handlingowych, w tym wg stanu na: 1 stycznia 2011 r – 18 agentów, 1 stycznia 2012 r. – 22 agentów, 1 stycznia 2013 r. – 14 agentów i 1 października 2013 r. - 18 agentów.

(dowód: akta kontroli str. 4363-4364, 4961-4973)

Działania LOL, w sprawach certyfikacji agentów obsługi naziemnej, prowadzone były na podstawie PNO (patrz rozdział III pkt 1 ppkt 1.1. niniejszego wystąpienia), w zakresie: procedury certyfikacji (dalej - PR-CERT-01), procedury przedłużenia ważności certyfikatu (PR-CERT-02), procedury wznowienia ważności certyfikatu (PR-CERT-03), procedury zmiany certyfikatu (PR-CERT-04) oraz prowadzenia ciągłego nadzoru operacyjnego podmiotów (PR-CNO-01). PNO stosowane było w certyfikacji AHAC w powyższym zakresie w związku z dezaktualizacją Podręcznika Certyfikacji Agenta Obsługi Naziemnej (dalej PNH). W pozostałym zakresie obowiązywał w przedmiotowej działalności PNH edycja „0” z 1 lipca 2003 r.³⁸.

PNO zawierał m.in. procedury i zasady powoływania zespołów certyfikacyjnych, zasady szkolenia członków tych zespołów, sposób dokumentowania czynności certyfikacyjnych, prowadzenia ciągłego nadzoru, a także wymagane kwalifikacje członków ww. zespołów.

Od 30 września 2013 r. PNO został uzupełniony o wprowadzone do stosowania zasady postępowania administracyjnego (rozdział 2.6 – PNO-1-02-06), zawierające Procedurę Nadzoru Wewnętrznego nad Postępowaniem Administracyjnym (PR-ADM-01), za której realizację odpowiedzialny jest Wydział Zarządzania Procesami Certyfikacji i Nadzoru Operacyjnego (LOL-5)³⁹.

LOL działał zgodnie z obowiązującymi wyznacznikami (PNO i PNH) w zakresie organizacji i sposobu prowadzenia nadzoru bieżącego nad funkcjonowaniem agentów obsługi naziemnej, w tym: wyznaczania inspektorów sprawujących nadzór nad działalnością ww. podmiotów i wyznaczania koordynatorów działań nadzorczych oraz prowadzenia ewidencji elektronicznej niezgodności ujawnianych w toku procesów certyfikacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 110-127, 656-717, 4358, 4369-4374, 4375-4378, 4741, 4742-4747, 4791-4798, 4961-4973)

Kontroli poddano dokumentację siedmiu z 28 postępowań certyfikacyjnych prowadzonych w okresie objętym kontrolą, przekazaną przez LOL, „[...]”⁴⁰W wyniku badań, w działalności kontrolowanej jednostki prowadzonej w zakresie wydawania certyfikatów agenta obsługi naziemnej stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia w każdym z siedmiu skontrolowanych postępowań.

(dowód: akta kontroli str.: 4357, 4359-4362, 4449-4450, 4627-4631, 4961-4973)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie, stwierdzono nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

³⁸ PNH wprowadzony Decyzją Nr 23 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 16 kwietnia 2004 r. ws wprowadzenia do stosowania Podręcznika certyfikacji agenta obsługi naziemnej.

³⁹ Procedura wprowadzona Decyzją nr 40 Prezesa ULC z dnia 30 września 2013 r. zmieniającą decyzję w sprawie wprowadzenia do stosowania Podręcznika certyfikacji przewoźnika lotniczego i bieżącego nadzoru operacyjnego (PNO). Funkcjonowanie LOL-5 zostało usankcjonowane w regulaminie organizacyjnym ULC Zarządzeniem Nr 3 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego ws regulaminu organizacyjnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 23 kwietnia 2013 r.

⁴⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

1. Departament LOL nie przeprowadził procesu certyfikacyjnego firmy „[...]”⁴¹. Pomimo tego Prezes ULC decyzją z 14 maja 2011 r. wydał dla tego podmiotu certyfikat nr PL-40H/11. Było to niezgodne z art. 160 ust. 2 i 4 i art. 161 ust. 2 ustawy Prawo lotnicze oraz przepisami rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. i postanowieniami procedury PR-CERT-02. W uzasadnieniu decyzji zawarto stwierdzenie, że wnioskodawca spełnił warunki i wymagania określone w art. 160 ust. 4, w zw. z art. 161 ust. 2 ustawy Prawo lotnicze i został uznany za podmiot zdolny do bezpiecznego wykonywania obsługi naziemnej. Powyższy certyfikat został wydany, pomimo iż „[...]”⁴² do dnia złożenia wniosku ws przedłużenia ważności posiadanego certyfikatu, nie rozpoczął działalności operacyjnej. W toku niniejszej kontroli trwał proces cofnięcia temu podmiotowi zezwolenia z 22 czerwca 2009 r. wydanego przez Prezesa ULC na prowadzenie działalności gospodarczej (patrz pkt 5.3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str.: 4363-4364, 4365-4368a, 4800-4812, 4961-4973, 13429-13471)

2. W trzech przypadkach procesy certyfikacyjne prowadzone były z naruszeniem postanowień procedur wewnętrznych PNO PR-CERT-01 i PR-CERT-02 oraz przepisów rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. I tak:
 - „[...]”⁴³ zespół certyfikujący przeprowadził testy praktyczne 15 czerwca 2011r., tj. przed dostarczeniem przez wnioskodawcę do ULC polis ubezpieczeniowych, faktycznie dostarczonych 22 czerwca 2011 r. (dwa dni po wydaniu certyfikatu). Było to niezgodnie z § 21 pkt 6 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., wg którego kopie polis wnioskodawca obowiązany jest przedłożyć przed przystąpieniem do tych testów. W toku audytu certyfikacyjnego m.in. odnotowano w ocenie szczegółowej CAH/06, wbrew stanowi faktycznemu, że zespół certyfikujący pozytywnie ocenia spełnienie wymagań dot. używania do celów ogrzewania lub chłodzenia kabin samolotów sprzętu do odladzania i ochrony przed oblodzeniem urządzeń oraz przejście odpowiedniego przeszkolenia przez personel wykonujący usuwanie zanieczyszczeń, odladzanie i nakładanie warstwy ochronnej. Z treść raportu certyfikacyjnego CAH/06 wynikało, że wnioskodawca nie posiadał stosownego sprzętu – był w trakcie jego zakupu, bądź dopiero zamierzał zakupić ten sprzęt. W odniesieniu do szkoleń, w ocenie szczegółowej raportu z audytu certyfikacyjnego CAH/01 audytorzy odnotowali, że personel został przeszkolony – pomimo, że cykl szkoleń miał być prowadzony do 30 lipca 2011 r., tj. także po zakończeniu audytu certyfikacyjnego i wydaniu certyfikatu, a także po upływie planowanego terminu rozpoczęcia działalności;
 - w aktach certyfikacyjnych „[...]”⁴⁴ brak było dowodu na dokonanie oceny aktualności i prawidłowości opracowania przez wnioskodawcę Podręcznika Agenta Obsługi Naziemnej (PAON) – nie odnotowano tego faktu w dokumencie CAH/01. Nie odnotowano również, czy

⁴¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

PAON uzyskał akceptację Prezesa ULC, wymaganą przed przystąpieniem do testów, stosownie do przepisu §§ 9 pkt 3 i 23 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.

W raporcie z audytu certyfikacyjnego (dokument CAH/12) z 18 kwietnia 2011 r. m.in. zawarto bezpodstawnie pozytywną ocenę spełniania następujących wymagań:

- określenia procedur załadunku zaopatrzenia na podstawie wymagań przewoźnika (poz. 3 wymóg AHM 810 6.), podczas gdy w uwagach odnotowano: „*rozmowy w trakcie*”,
 - opracowania przez wnioskodawcę procedury przygotowania posiłków dla załóg (poz. 5 – wymóg PNH) podczas gdy w uwagach odnotowano: „*w trakcie*”,
 - przejścia odpowiedniego przeszkolenia w zakresie obsługi środków transportu na płycie (poz. 9 – wymóg PNH), podczas gdy w uwagach odnotowano „[...]”⁴⁵ (tj. inny operator – przypis NIK),
 - przejścia szkolenia z zakresu znajomości konstrukcji i środków bezpieczeństwa dotyczących statków powietrznych (poz. 12 – wymóg § 34 pkt 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 21 czerwca 2005 r. w sprawie obsługi naziemnej w portach lotniczych⁴⁶), podczas gdy w uwagach odnotowano: „*po rozpoczęciu współpracy z liniami*”;
- nierzetelnie dokonano oceny PAON w przypadku „[...]”⁴⁷. W trakcie audytu certyfikacyjnego ujawniono niezgodności dot. zapisów tego dokumentu ze stanem faktycznym. Zgodnie z § 18 ust. 2 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r. etap oceny, poprzedzający etap kontroli, kończy się zatwierdzeniem m.in. instrukcji wykonawczych, zaś § 20 tego rozporządzenia stanowi, że warunkiem przystąpienia do etapu kontroli, jest m.in. pozytywne zakończenie etapu oceny.
3. W czterech procesach certyfikacyjnych Prezes ULC wydał certyfikat, pomimo niespełnienia przez wnioskodawcę wszystkich wymagań, określonych przepisami ustawy Prawo lotnicze, tj. niezgodnie z art. 161 ust. 2 tej ustawy. Dotyczyło to: „[...]”⁴⁸ (patrz zapisy ww. ppkt 2), „[...]”⁴⁹ w ogóle nie przeprowadzono procesu certyfikacji, a podmiot nie podjął działalności (patrz ww. ppkt 1) oraz „[...]”⁵⁰ tak:

„[...]”⁵¹- zespół certyfikacyjny określił w NCR-01/04H/2013 niezgodność, polegającą na niezaktualizowaniu instrukcji PAON w zakresie materiałów niebezpiecznych (m. in. w

⁴⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁶ Dz. U. z 2009 r. Nr 83, poz. 695.

⁴⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność

zakresie: tabela separacji, załączniki, numery alarmowe do służb, procedury postępowania w przypadku zdarzeń z materiałem niebezpiecznym, polityka szkoleń). W protokole kontroli z 5 kwietnia 2013 r. odnotowano, że wynik kontroli był zadawalający oraz, że zalecono aktualizację PAON. Pismem z 9 kwietnia 2013 r., po zakończeniu audytu certyfikacyjnego, w związku ze stwierdzoną powyższą niezgodnością, Prezes ULC zobowiązał agenta do przedstawienia programu naprawczego w terminie 90 dni od zakończenia audytu. W ww. piśmie wskazano, że w przypadku niespełnienia przez wnioskodawcę wymagań, certyfikat nie zostanie wydany. Pismem z 22 kwietnia 2013 r. (tj. jeden dzień przed wydaniem certyfikatu), przekazano wnioskodawcy uwagi do PAON, zaś dzień później - 23 kwietnia 2013 r. wydał decyzję ws certyfikatu (AHAC) Nr PL-04H/13 dla ww. podmiotu z ważnością do 22 kwietnia 2015 r. Prezes ULC 3 lipca 2013 r. zatwierdził PAON wnioskodawcy, zaś 8 lipca 2013 r. (5 dni po tym fakcie) – zatwierdził program naprawczy po audycie certyfikacyjnym, w postaci wprowadzonych zmian w PAON. Obie te czynności Prezesa ULC dokonane zostały po upływie dwóch miesięcy i 10 dni od dnia wydania certyfikatu. W NCR odnotowano usunięcie 4 lipca 2013 r. niezgodności poprzez przedstawienie poprawionego PAON.

(dowód: akta kontroli str.: 3038-3077, 4357, 4359-4362, 4365-4368a, 4379-4559, 4629-4726)

4. W decyzjach Prezesa ULC, „[...]”⁵² z 14 maja 2011 r.; „[...]”⁵³ z 20 czerwca 2011 r.; „[...]”⁵⁴ z 29 kwietnia 2011 r.; „[...]”⁵⁵ z 18 marca 2013 r.; „[...]”⁵⁶ z 18 marca 2011 r. „[...]”⁵⁷ nie wskazano, że wydany na podstawie decyzji certyfikat wraz ze specyfikacjami operacyjnymi stanowi załącznik do tej decyzji.

Stanowiło to naruszenie § 27 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.

(dowód: akta kontroli str.: 4366-4367, 4417, 4446, 4664, 4706)

informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- ⁵² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.
- ⁵³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.
- ⁵⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.
- ⁵⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.
- ⁵⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.
- ⁵⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

5. Specyfikacja „[...]”⁵⁸ wydana została na niewłaściwym druku, tj. na druku certyfikatu. Stanowiło to naruszenie rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., który w zał. nr 2 określał wzór specyfikacji oraz naruszenie PR-CERT-02.

(dowód: akta kontroli str.: 4658-4661)

6. W specyfikacjach operacyjnych „[...]”⁵⁹, stanowiących załączniki do certyfikatów, określone zostały warunki korzystania z uprawnień wynikających z certyfikatu, bez wskazania miejsca faktycznego prowadzenia działalności certyfikowanej.

Specyfikacja operacyjna (Specyfikacja Obsługi Naziemnej certyfikatu AHAC), stosownie do § 4 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., powinna określać m.in. obszar, na którym podmiot certyfikowany jest uprawniony do korzystania z uprawnień określonych w certyfikacie (w tym przypadku określone lotnisko lub lotniska).

- 6.1. LOL nie egzekwował, na etapie składania wniosku, a wnioskodawcy nie wskazywali w nich dokładnego miejsca planowanej działalności gospodarczej (lotniska bądź lotnisk), wymaganych § 15 pkt 4 ww. rozporządzenia (obecnie § 16 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r.). Stosownie do art. 161 ust. 2 ustawy Prawo lotnicze, Prezes ULC był zobowiązany do określenia w certyfikacie (specyfikacji stanowiącej jego załącznik), miejsca prowadzenia działalności.

Obowiązku zamieszczenia informacji o konkretnym miejscu planowego prowadzenia działalności certyfikowanej nie wymagały, kolejno obowiązujące w okresie objętym kontrolą, druki wniosków, w tym: ULC-WPC/H-03/01 i ULC-WPC/H-04/01 (odpowiednio wg procedur: PR-CERT-01 i PR-CERT-02 określonych w PNO).

(dowód: akta kontroli str.: 4368, 4379, 4419, 4423, 4451, 4448, 4489, 4495, 4549, 4632, 4661, 4666, 4671, 4708)

7. Z naruszeniem § 25 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., „[...]”⁶⁰, na jego wniosek, został zwolniony z obowiązku poddania się testom praktycznym. Zwolnienie z poddania się testom, wymaganym § 9 pkt 4 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., mogło nastąpić, stosownie do § 25 ww. rozporządzenia, wyłącznie na wniosek przewodniczącego zespołu certyfikującego, a dotyczyć ono mogło wyłącznie testów w powietrzu⁶¹. Spółka „[...]”⁶² nie kwalifikowała się do katalogu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o takie zwolnienie. W zgodzie Prezesa ULC na zwolnienie z testów praktycznych, wnioskodawca został poinformowany tym, że zostaną one przeprowadzone w ramach okresowych i doraźnych kontroli posiadacza certyfikatu „zgodnie z § 33 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 maja 2003 r. ...”. Kontroli takich, a w ich ramach testów, LOL nie przeprowadził.

(dowód: akta kontroli str.: 4365-4368, 4368a)

⁵⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶¹ Na dodatkowych warunkach określonych w tym przepisie.

⁶² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

8. W trzech zbadanych postępowaniach certyfikacyjnych dotyczących: „[...]”⁶³ LOL nie podejmował współpracy z LOB, pomimo obowiązku określonego w tej sprawie w Decyzji nr 1 Prezesa ULC z dnia 14 stycznia 2011 r.⁶⁴ (dalej decyzja nr 1).

LOL, w postępowaniach certyfikacyjnych, nie występował do LOB o opinię w sprawie spełniania wymogów określonych przepisami Działu IX ustawy Prawo lotnicze przez podmiot ubiegający się o certyfikat, do czego zobowiązywał przepis art. 160, ust. 4 pkt 4 ustawy Prawo lotnicze. Ww. podmioty zobowiązane były do posiadania programu ochrony agenta obsługi naziemnej⁶⁵.

W konsekwencji dwa podmioty certyfikowane, w dniu wydania im certyfikatu, nie posiadały wymaganych, zatwierdzonych przez Prezesa ULC, programów ochrony przed aktami bezprawnej ingerencji.

„[...]”⁶⁶ – spółka nie posiadała takiego programu dla filii w Poznaniu, dla której działalności posiadała zezwolenie ważne od 9 września 2011 r. IMPEL uzyskała akceptację ww. programu 5 września 2011 r., tj. około 2,5 miesiąca po uzyskaniu certyfikatu (20 czerwca 2011 r.);

„[...]”⁶⁷ – podmiot nie posiadał zaakceptowanego programu ochrony w okresie od 29 kwietnia 2011 r. do 28 czerwca 2011 r.

Trzeci „[...]”⁶⁸, w dniu wydania certyfikatu (14 maja 2011 r.) posiadał program zaakceptowany 5 września 2009 r. Program ten nie był jednak, od 15 maja 2011 r., poddawany aktualizacji, co naruszało § 118 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2007 r., powołanego w przypisie nr 18 niniejszego wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str.: 4357, 4359-4362, 4365- 4368a, 4379-4549, 4551-4572, 4627-4705, 4772-4774)

9. LOL nie egzekwował składania wniosków ws wydania certyfikatu po raz pierwszy lub wniosków o wydanie certyfikatu w ramach przedłużenia ważności posiadanego certyfikatu, w terminach zgodnych z określonymi odpowiednio w: §§ 10 i 12 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. oraz § 12 rozporządzenia w tej sprawie z marca 2013 r.

⁶³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁴ Decyzja nr 1 Prezesa ULC z dnia 14 stycznia 2011 r. została zmieniona decyzją nr 7 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 7 lutego 2011 r. zmieniająca decyzję w sprawie szczegółowego podziału i realizacji zadań oraz organizacji współpracy pomiędzy komórkami Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

⁶⁵ Wymóg opracowania i aktualizowania w cyklu co dwa lata programów ochrony przed aktami bezprawnej ingerencji wynikał z przepisów odpowiednio § 2 ust. 1 pkt 11 lit. b oraz § 118 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego realizującego zasady ochrony lotnictwa cywilnego (Dz. U. z 2007r., Nr 116, poz. 803 ze zm.). Rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 189 ust. 2 ustawy Prawo lotnicze w brzmieniu obowiązującym przed 18 września 2011 r.

⁶⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

W rezultacie, w pięciu skontrolowanych procesach certyfikacyjnych „[...]”⁶⁹ LOL przyjmował i rozpatrywał wnioski składane w terminach naruszających te przepisy, a także naruszających postanowienia zawarte odpowiednio w pkt 11 procedury PR-CERT-01 i pkt 1 procedury PR-CERT-02.

(dowód: akta kontroli str.: 4359-4362, 4365-4368, 4368a, 4369-4549, 4627-4726)

10. We wszystkich przypadkach ubiegania się o wydanie certyfikatu po raz pierwszy „[...]”⁷⁰ (certyfikaty zostały wydane z naruszeniem art. 161 ust. 3 ustawy Prawo lotnicze. W pierwszym przypadku certyfikat został wydany 29 kwietnia 2011 r. z ważnością na okres 12 miesięcy i dwóch dni, zaś w drugim przypadku 20 czerwca 2011r. z ważnością na okres 12 miesięcy i jednego dnia, przy obowiązującym okresie maksymalnie 12 miesięcy.

(dowód: akta kontroli str.: 4446-4447, 4417-4418)

11. LOL nierzetelnie dokumentował procesy certyfikacyjne, naruszając procedury wewnętrzne PNO PR-CERT-01 i PR-CERT-02 oraz przepisy rozdziału 9 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. Wnioski były przyjmowane w stanie niekompletnym oraz nie zawierały opisów, do naniesienia których zobowiązane były uprawnione osoby. I tak:

- We wnioskach złożonych „[...]”⁷¹ (na sześć skontrolowanych w tym zakresie), nie było wstępnej oceny prawidłowości wypełnienia wniosku i kompletności wymaganych materiałów, do sporządzenia której zobowiązany był inspektorat operacyjny (punkt 14 PR-CERT-01);
- W przypadku pięciu z sześciu wniosków „[...]”⁷² w dokumentacji nie było decyzji naczelnika tego inspektoratu w sprawie wyznaczenia inspektora prowadzącego, a także stanowiska inspektora prowadzącego co do przyjęcia dokumentów i rozpoczęcia procesu (punkt 16 PR-CERT-01);
- W jednym przypadku [...]”⁷³ protokół zamknięcia procesu certyfikacji nr 1/57/H/11 z 19 kwietnia 2011 r. nie został podpisany przez Inspektorat operacyjny;
- We wnioskach dwóch podmiotów nie było informacji co do załączonych dokumentów, [...]”⁷⁴
 - brak było adnotacji o dowodzie wniesienia opłaty, kopii polis ubezpieczeniowych,

⁶⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

informacji o zatwierdzeniu programu ochrony; [...]”⁷⁵ – brak było adnotacji o: charakterystykach zawodowych personelu kierowniczego, wypisu z KRS, dowodu wniesienia opłaty, wykazu instrukcji zakładowych;

- W dokumentacji dwóch postępowań certyfikacyjnych [...]”⁷⁶ brak było przewodników certyfikacji wymaganych postanowieniami pkt 25 procedury PR-CERT-01;
- Jeden wniosek [...]”⁷⁷ nie zawierał żadnych informacji określonych: przepisami rozdziału 6 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., art. 160 ust. 4 oraz postanowieniami procedury PR-CERT-02, w tym określających termin, miejsce, zakres i obszar planowanej działalności, a także nie zawierał żadnych wymaganych ww. przepisami załączników.
(dowód: akta kontroli str.: 4357, 4359-4362, 4365-4368, 4368a, 4379-4559, 4629-4726)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zakresie certyfikacji agentów obsługi naziemnej.

Procesy certyfikacyjne prowadzone były przez LOL niezgodnie z przepisami ustawy Prawo lotnicze i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, szczegółowo regulującymi działalność w zakresie certyfikacji.

Nierzetelnie sprawdzano przygotowanie zaplecza technicznego agentów, niezbędnego do realizacji tych zadań. Nieaktualne i niekompletne były instrukcje wykonawcze PAON, dokumenty stanowiące podstawę bezpiecznego świadczenia usług handlingowych.

W rezultacie, dopuszczono do działalności na rynku przewozów lotniczych podmiotów nie gwarantujących bezpieczne i zgodne z prawem wykonywanie certyfikowanej działalności.

3. Certyfikacja podmiotów zapewniających służby żeglugi powietrznej

3.1. Przygotowanie organizacyjne do prowadzenia procesów certyfikacji instytucjom zapewniającym służby żeglugi powietrznej

Opis
stanu
faktycznego

Stosownie do obowiązującego regulaminu organizacyjnego ULC, zadania związane z wydawaniem certyfikatów instytucjom zapewniającym służby żeglugi powietrznej, o których mowa w art. 160 ust. 3 pkt 8 ustawy Prawo lotnicze, w tym prowadzenie procesów certyfikacji, przygotowanie decyzji certyfikacyjnych oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością tych instytucji, należały do kompetencji Departamentu Żeglugi Powietrznej (dalej LOŻ).

Dla każdego stanowiska, w każdym z inspektoratów LOŻ, zajmujących się certyfikacją, opracowano „opis stanowiska pracy”, w którym określono m.in.: cel istnienia stanowiska, główne zadania, dodatkowe upoważnienia i wymagania, w tym doświadczenie zawodowe pracowników.

Proces szkolenia i podnoszenia kwalifikacji pracowników LOŻ został określony w załączniku do *Polityki szkoleniowej ULC* o nazwie *Zasady szkolenia pracowników LOŻ*⁷⁸. W *Zasadach* zawarto regulacje niezbędne do zapewnienia odpowiedniego poziomu szkoleń

⁷⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷⁸ Załącznik został wprowadzony Zarządzeniem nr 7 Dyrektora Generalnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 27 lipca 2007 r. w sprawie polityki szkoleniowej Urzędu Lotnictwa Cywilnego. Ostatnia Zmiana ww. dokumentu została wprowadzona zarządzeniem nr 24 Dyrektora Generalnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 4 października 2013 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie polityki szkoleniowej Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

dla inspektorów i kadry kierowniczej odpowiedzialnych za certyfikację. Pracownicy LOŻ biorący udział w certyfikacji ww. instytucji, posiadali odpowiednie przygotowanie, jak również stale podnosili swoje kwalifikacje poprzez szkolenia specjalistyczne.

(dowód: akta kontroli str.: 1001-1015, 1115-1117, 1118-1119, 1120-1139, 1550-1590, 1820-1850, 3934-3938, 3939-3961)

Przepis § 7 ust. 2 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. stanowił, że certyfikacja powinna być prowadzona zgodnie z wytycznymi i instrukcjami zawartymi w podręcznikach certyfikacji, właściwych dla poszczególnych rodzajów i procesów certyfikacji.

Podręcznik certyfikacji LOŻ został wprowadzony do stosowania Zarządzeniem Nr 4 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 7 marca 2007 r. Do końca czerwca 2013 r. obowiązywało drugie wydanie podręcznika, które weszło w życie 3 lutego 2012 r. po zatwierdzeniu przez Prezesa ULC.

Podręcznik certyfikacji LOŻ zawierał regulacje dotyczące m.in. ogólnych zasad prowadzenia certyfikacji oraz opisywał: proces certyfikacji, w podziale na etapy odpowiadające postanowieniom § 9 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., z uwzględnieniem odstępstw od procedur i zasad oraz sposób dokumentowania i archiwizowania dokumentacji wytworzonej w trakcie procesu certyfikacji. Według zapisów w nim zawartych:

- zmiana certyfikatu lub specyfikacji operacyjnej, w wyniku której instytucja uzyska uprawnienia do wykonywania nowego dla niej rodzaju usługi bądź rozszerzenia posiadanego zezwolenia, wymaga przeprowadzenia pełnego procesu certyfikacji;
- podmiot składający wnioski o przedłużenie ważności certyfikatu zobowiązany był składać taki sam zestaw dokumentów, jak w przypadku procesu certyfikacji, a procedura zakładała przeprowadzenie audytów, których zakres miał być identyczny jak dla pierwszego wydania certyfikatu, z wyłączeniem oceny tych elementów infrastruktury stałej wnioskodawcy, które nie uległy zmianie. Ograniczenie zakresu audytów mogło nastąpić w przypadku, gdy wyznaczony do certyfikacji pracownik ULC stwierdzi na podstawie wiarygodnych dokumentów, jak np. raporty z audytów doraźnych lub inspekcji bieżących, że wnioskodawca trwale spełnia obowiązujące normy i wymagania. Na poczet testów praktycznych mogły być zaliczane wyniki inspekcji doraźnych przeprowadzanych w okresie ważności certyfikatu.

(dowód: akta kontroli str. 1016-1072, 1726-1727, 5133-5140, 1793-1800)

W działalności kontrolowanej jednostki, w zakresie przygotowania *Podręcznika certyfikacji LOŻ*, stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

Ustalone
nieprawidłowości

1. Braku w *Podręczniku certyfikacji LOŻ* regulacji określających:
 - specjalności zawodowe, jakie powinni posiadać inspektorzy wyznaczeni do prowadzenia lub udziału w określonym procesie certyfikacji oraz jakie grupy zawodowe i specjalności zawodowe muszą być reprezentowane w zespole prowadzącym określony rodzaj procesu certyfikacji – wymaganych § 8 pkt 1 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003r.,
 - wymagania dotyczące kwalifikacji oraz szkolenia inspektorów i ekspertów - wymaganych § 8 pkt 3 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.,
 - zasady klasyfikowania uchybień, niezgodności i braków stwierdzonych podczas audytów i inspekcji – wymaganych § 36 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.,
 - szczegółowe wytyczne i zasady powoływania zespołów certyfikacyjnych, o których mowa w § 6 ww. rozporządzenia.
2. Zawarcia w *Podręczniku certyfikacji LOŻ* regulacji niezgodnych z przepisami art. 160 ust. 4 ustawy Prawo lotnicze oraz rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., pozwalających na przeprowadzanie certyfikacji, w przypadku ubiegania się o przedłużenie certyfikatu, w ograniczonym zakresie, tj. z pominięciem oceny tych elementów infrastruktury stałej wnioskodawcy, które nie uległy zmianie oraz na podstawie wyników kontroli wykonywanych w ramach bieżącego nadzoru, przy ograniczonym zakresie testów praktycznych.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przygotowanie merytoryczne pracowników Departamentu KOŻ do prowadzenia procesów certyfikacji.

NIK negatywnie ocenia przygotowanie *Podręcznika certyfikacji LOŻ*, podstawowego narzędzia służącego do prowadzenia procesów certyfikacji instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej.

Ocena cząstkowa

3.2. Wydawanie certyfikatów dla instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z prowadzoną przez LOŻ Ewidencją certyfikatów instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej, w okresie objętym kontrolą, Prezes ULC wydał czterem ww. instytucjom ogółem sześć certyfikatów. W tym okresie wydano certyfikaty po raz pierwszy trzem podmiotom, w tym: w styczniu 2011 r. „[...]”⁷⁹ oraz w styczniu 2012 r. „[...]”⁸⁰ i w lutym 2013 r. kolejny certyfikat „[...]”⁸¹, po wygaśnięciu certyfikatu wydanego uprzednio. Wydano również trzy certyfikaty, w ramach procesu przedłużenia ważności certyfikatów już posiadanych, w tym dla: „[...]”⁸² w kwietniu 2011 r.; „[...]”⁸³ – w czerwcu 2011 r. oraz „[...]”⁸⁴ w styczniu 2012 r.

Poniższe zestawienie obrazuje terminy wydania przez Prezesa ULC w latach 2011-2013 certyfikatów instytucjom zapewniającym służby żeglugi powietrznej oraz przedłużania ważności wydanych certyfikatów i terminy ich ważności:

Lp.	Nr certyfikatu	Nazwa Instytucji „[...]” ⁸⁵	Ważny od	Ważny do
1.	PL-01/2007	w ramach procesu przedłużenia ważności	23.04.11	22.02.14
2.	PL-02/2011	w ramach procesu przedłużenia ważności	16.06.11	16.06.14
3.	PL-01/2011	certyfikacja pierwsza	17.01.11	17.01.12
4.	PL-01/2011	w ramach procesu przedłużenia ważności	18.01.12	17.01.15
5.	PL-03/2012	certyfikacja pierwsza	05.01.12	04.01.13
6.	PL-03/2012	w ramach procesu	27.02.13	26.02.14

⁷⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

	przedłużenia ważności - certyfikacja pierwsza		
--	---	--	--

(dowód: akta kontroli str. 1073, 1112, 1367-141-1421, 1434, 1764-1766)

Żaden z wymienionych podmiotów nie występował do ULC o zwolnienie z obowiązku dostarczenia określonych informacji lub dokumentów. Nie miały miejsca przypadki wydania certyfikatu na okres krótszy niż 12 miesięcy.

(dowód: akta kontroli, str. 1678-1682, 1856-1866)

W okresie objętym kontrolą, Prezes ULC nie ograniczał uprawnień i nie cofał ważności certyfikatów w obszarze ATM/ANS, jak również nie korzystał z możliwości zwolnienia podmiotu z obowiązku dostarczenia określonych dokumentów na podstawie § 19 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.

(dowód: akta kontroli str. 1113-1116, 1787-1794)

W każdym ze zbadanych procesów certyfikacyjnych, stosownie do § 6 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. oraz pkt 3.1.6 *Podręcznika certyfikacji LOŻ*, powoływane były zespoły certyfikacyjne. W procesach tych przestrzegano zasad ewidencjonowania wydanych certyfikatów i archiwizacji dokumentacji certyfikacyjnej, stosownie do §§ 40 i 41 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. i ww. *Podręcznika*.

Sposób dokumentowania czynności certyfikacyjnych był zgodny z wymogami określonymi w ww. rozporządzeniu i *Podręczniku certyfikacji LOŻ*. LOŻ realizował obowiązek zapoznawania podmiotów ubiegających się o certyfikat z obowiązującymi przepisami, wymaganiami technicznymi, zasadami oraz procedurami prowadzenia procesów certyfikacyjnych. W procesach certyfikacyjnych przestrzegano wymogu kompletności wniosków certyfikacyjnych, określonego przepisami rozdziałów: 4 (§ 9 pkt 2) i 6 (§§ 15-18, 20 i 21) ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str.: 1016-1072, 1140-1436, 1633-1649, 1673-1698, 1715-1753, 1755-1800)

3.2.1. Wydanie certyfikatu po raz pierwszy

W każdym ze zbadanych trzech procesów certyfikacyjnych, przeprowadzanych jako tzw. „*pierwsza certyfikacja*”, tj. w procesach certyfikacji: „[...]”⁸⁶ w 2011 r., „[...]”⁸⁷ w 2012 r. i w 2013 r. stwierdzono, że:

- powoływane były, stosownymi decyzjami Prezesa ULC, zespoły certyfikacyjne, którym określano zadania i kompetencje,
- w poleceniach Prezesa ULC, wydawanych każdorazowo do przeprowadzenia procesu certyfikacji, w części wymieniającej obszary certyfikacji, każdemu wymogowi i/lub obszarowi przypisywano konkretnego inspektora,
- dokumentacja procesów certyfikacyjnych zawierała wszystkie dokumenty, wymagane *Podręcznikiem certyfikacji LOŻ* i archiwizowana była zgodnie z jego wymogami,
- w protokołach zamknięcia procesów certyfikacyjnych objętych niniejszą kontrolą, zawierano wymagane informacje i dane,
- procesy certyfikacji przebiegały z zachowaniem etapów określonych w *Podręczniku certyfikacji LOŻ* oraz zgodnie z warunkami w nim określonymi.

(dowód: akta kontroli, str.: 1016-1072, 1284-1332, 1333-1371, 1372-1436, 1769-1775)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie wydawania certyfikatów po raz pierwszy.

Ocena cząstkowa

⁸⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

3.2.2. Zmiana certyfikatu poprzez przedłużenie jego ważności lub rozszerzenie zakresu obowiązywania

Opis
stanu
faktycznego

Przepisy rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. przewidywały możliwość zmiany certyfikatu (poprzez rozszerzenie zakresu uprawnień nadanych w certyfikacie) oraz przedłużenie ważności certyfikatu (§ 5 ust. 2 pkt 2 i 3).

Ogółem, w okresie objętym kontrolą, rozszerzono zakres certyfikatu w dziewięciu przypadkach, wyszczególnionych w poniższym zestawieniu. Dokonano tego poprzez pełny proces certyfikacji w sześciu przypadkach – określonych w poz. 1, 2, 6-9 poniższej tabeli.

Tabela nr 1

Lp.	Nazwa IZSŹP* „[...]” ⁸⁸	Wniosek o: „[...]” ⁸⁹	Rodzaj czynności	Data wydania decyzji
1.		Rozszerzenie	audyt	20.07.11
2.		Rozszerzenie	audyt	21.11.11
3.		Rozszerzenie	bieżący nadzór	16.07.12
4.		rozszerzenie)	bieżący nadzór	07.03.12
5.		rozszerzenie	bieżący nadzór	26.03.12
6.		rozszerzenie	audyt	16.07.12
7.		Rozszerzenie	audyt	11.12.12
8.		Rozszerzenie	audyt	28.11.12
9.		Rozszerzenie	audyt	02.04.13

- IZSŹP – instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej

W okresie objętym kontrolą Prezes ULC przedłużył ważność certyfikatu instytucji zapewniającej służby żeglugi powietrznej w trzech przypadkach, określonych w poniższym zestawieniu.

Tabela nr 2

Lp.	Nazwa IZSŹP „[...]” ⁹⁰	Wniosek o:	Rodzaj kontroli	Data wydania decyzji
1		przedłużenie	nadzór bieżący	05.04.11
2		przedłużenie	nadzór bieżący	17.01.12
3		przedłużenie	nadzór bieżący	17.06.11

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

1. Certyfikaty dla instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej, w ramach postępowań prowadzonych w sprawie przedłużenia ważności certyfikatu oraz rozszerzenia zakresu certyfikatu, wydawane były na podstawie wyników analizy dokumentów przedkładanych przez wnioskodawców, wyników bieżącego nadzoru lub w ogóle bez przeprowadzenia procesu certyfikacji, tj. niezgodnie z art. 160 ust. 2 w zw. z art. 161 ust. 2 ustawy Prawo lotnicze. I tak:

⁸⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁸⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- a) W trzech przypadkach, dotyczących rozszerzenia zakresu działalności certyfikowanej, wymienionych w powyższej tabeli nr 1 w poz. 3, 4 i 5 oraz we wszystkich trzech przypadkach przedłużenia ważności certyfikatu, określonych w tabeli nr 2, decyzje w sprawie rozszerzenia zakresu certyfikatu oraz przedłużenia jego ważności, Prezes ULC wydał na podstawie analizy przedłożonych przez wnioskodawców dokumentów oraz wyników bieżącego nadzoru;
- b) W odniesieniu do zmiany certyfikatu PAŻP nr PL-02/2011 w specyfikacji w części B „Służby ruchu lotniczego”, wydanego na podstawie decyzji Prezesa ULC nr 20 z dnia 16 czerwca 2011 r. (nie ujętego w ww. tabeli), dokonano rozszerzenia zakresu obowiązywania certyfikatu bez przeprowadzenia procesu certyfikacji, w tym wykonania czynności sprawdzających, tj. niezgodnie z art. 160 ust. 2 ustawy Prawo lotnicze.

Zmiany tej decyzji dokonano niezgodnie z przepisami art. 154 Kpa, tj. nie w drodze decyzji, lecz w drodze postanowienia nr 8/LOŻ/2012 z 7 marca 2012 r. Stwierdzono, że w ww. postanowieniu dokonano zmiany treści powołanej decyzji w ten sposób, że w stanowiących do tej decyzji specyfikacjach operacyjnych o nr III, do obszaru „Kraków (EPKK)” dodano zapis „i Katowice (EPKT)”; a o nr V, do obszaru „Poznań (EPPO)” dodano „Wrocław (EPWR) i Zielona Góra (EPZG)”. Zmiany tej – mającej miejsce ponad 8,5 miesiąca po wydaniu decyzji, dokonano jako „sprostowanie błędu pisarskiego oraz innych oczywistych omyłek”, na podstawie art. 113 § 1 Kpa.

Na ww. postanowieniu, pracownik LOŻ odnotował: „W wyniku opinii Radcy Prawnego, nie było zgody na zmianę decyzji Prezesa. Były dyrektor LOŻ, korzystając z możliwości sprostowania błędów pisarskich, zgodnie z KPA wprowadził zmiany do specyfikacji operacyjnej polegające na ich rozszerzeniu”.

(dowód: akta kontroli, str. 1140-1219, 1220-1283, 1684-1695, 1696-1707, 1410-1424, 1373-1377, 1674, 1683, 1787-1794, 1756-1768, 1775, 1787-1794, 1856-1870)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie przedłużenia ważności certyfikatu i rozszerzenia zakresu działalności certyfikowanej instytucjom zapewniającym służby żeglugi powietrznej.

Nie wszystkie procesy certyfikacyjne prowadzone były przez LOŻ zgodnie z przepisami ustawy Prawo lotnicze i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, szczególnie regulującymi działalność w zakresie certyfikacji.

W rezultacie dopuszczono do działalności w określonych obszarach podmioty nie w pełni sprawdzone co do zdolności świadczenia usług z zakresu służb żeglugi powietrznej, określonym w certyfikacie.

3.2.3. Decyzje administracyjne w sprawie certyfikacji instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej

Prezes ULC, w okresie objętym kontrolą, wydał decyzje administracyjne, między innymi dla:

- „[...]”⁹¹ z 5 stycznia 2012 r. i 27 lutego 2013 r., które jako podstawy ich wydania zawierały przepisy: ustawy Prawo lotnicze, Kpa oraz rozporządzenia ws certyfikacji, a także informację o złożonym wniosku.
- „[...]”⁹² z 17 stycznia 2012 r. i IMiGW z 5 kwietnia 2011 r., które jako podstawę ich wydania zawierały przepisy: ustawy Prawo lotnicze, Kpa, rozporządzenia ws certyfikacji, informację o złożonym wniosku, a także informacje o tym, że podstawą były wyniki prowadzonego przez ULC bieżącego nadzoru nad działalnością adresata decyzji;

⁹¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- „[...]”⁹³ z 25 stycznia 2011 r., która jako podstawę jej wydania zawierała przepisy: ustawy Prawo lotnicze i rozporządzenia ws certyfikacji – pomijały przepisy Kpa oraz informacje o złożonym wniosku i o tym, że podstawą były wyniki przeprowadzonego przez ULC procesu certyfikacji;
- w decyzjach „[...]”⁹⁴ : nr ULC-LOŻ-1/4380-0004/07/12 z 16 lipca 2012 r., nr ULC-LOŻ-2/4380-0001/01/12 z 28 listopada 2011 r.; nr ULC-LOŻ-1/4380-0001/03/13 z 2 kwietnia 2013 r.; nr ULC-LOŻ-2/4380-0001/1/12 z 28 listopada 2011 r.; nr ULC-LOŻ-1/4380-0005/05/12 z 11 grudnia 2012 r. oraz IBCOL z dnia 20 lipca 2011 r., jako podstawy prawne podano jedynie Kpa (dla IBCOL zawarto również sformułowane o treści „zgodnie z obowiązującymi przepisami” – bez ich dokładnego określenia);
- w decyzji nr ULC-LOŻ-1/4380-0004/07/12 z 16 lipca 2012 r. w sprawie rozszerzenia certyfikatu „[...]”⁹⁵ zapisano, że została ona zmieniona przez decyzję z 16 lipca 2012r. W aktach LOŻ nie stwierdzono dwóch decyzji z 16 lipca 2012 r., wydanych w tej sprawie. Podobnie zapisy znalazły się w decyzjach: nr: ULC-LOŻ-2/4380-0001/01/12 z 28 listopada 2011 r., ULC-LOŻ-1/4380-0001/03/13 z 2 kwietnia 2013 r., ULC-LOŻ-2/4380-0001/1/12 z 28 listopada 2011 r., ULC-LOŻ-1/4380-0005/05/12 z 11 grudnia 2012 r.;
- w decyzjach nr: 6/LOŻ/2011 z 20 lipca 2011 r. „[...]”⁹⁶ (ws zmiany specyfikacji) oraz „[...]”⁹⁷: ULC-LOŻ-1/4380-0005/05/12 z 11 grudnia 2012 r., ULC-LOŻ-1/4380-0004/07/12 z 16 lipca 2012 r., ULC-LOŻ-1/4380-0001/04/11 z 21 listopada 2011r., ULC-LOŻ-1/4380-0001/03/13 z 2 kwietnia 2013 r., ULC-LOŻ-2/4380-0001/01/12 z 28 listopada 2011 r., ULC-LOŻ-1/4380-0005/05/12 z 11 grudnia 2012 r. i ULC-LOŻ-1/4380-0003/01/12 z 26 marca 2013 r. (decyzje ws rozszerzenia działalności, zmiana specyfikacji, dodanie specyfikacji), nie podano w jakim trybie dokonano zmiany, tj. czy przeprowadzono proces certyfikacji, czy też dokonano tego na podstawie innych czynności – np. ograniczonego do zakresu zmiany sprawdzenia działalności wnioskodawcy lub bieżącego nadzoru.

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie certyfikacji instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

⁹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

1. W decyzji nr 1/LOŻ/2012 z 5 stycznia 2012 r. „[...]”⁹⁸ nie zawarto informacji o tym, że certyfikat (wraz ze specyfikacjami) stanowi załącznik do decyzji; co stanowiło naruszenie § 29 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.
2. W decyzjach nr: ULC-LOŻ-2/4380-0001/01/12 z 28 listopada 2012 r. i ULC-LOŻ-1/4380-0005/05/12 z 11 grudnia 2012 r. w sprawie rozszerzenia certyfikatu „[...]”⁹⁹, podano informację, że wymienia się Specyfikację Operacyjną, bez określenia zakresu dokonanych zmian w tej specyfikacji. Tym samym nie podano informacji jaką specyfikację na jaką wymienia się tą decyzją.
(dowód: akta kontroli, str. 1349, 1755, 1367, 1373, 1410-1414, 1422-1423, 1772, 1425-1426, 1429-1430, 1431-1432, 1141, 1758, 1222-1223, 1760-1761, 1683, 1762, 1756, 1757, 1221, 1758, 1759, 1760-1761, 1762, 1767-1768, 1772, 1773)

Ocena cząstkowa

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Departamentu LOŻ w zakresie przygotowywania decyzji administracyjnych.

NIK zwraca uwagę na znaczne różnice w treści decyzji dotyczących certyfikacji instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej. Spowodowane to było nie określeniem przez LOŻ wzoru decyzji administracyjnych w omawianym zakresie. Stan ten powodował, że pomimo, iż decyzje te dotyczyły tego samego zakresu działania podmiotów certyfikowanych, to zarówno wskazane podstawy prawne ich wydawania, jak również zawarte sformułowania zawarte w ich treści znacząco różniły się od siebie.

3.3. Nadzór nad instytucjami zapewniającymi służby żeglugi powietrznej

Opis stanu faktycznego

LOŻ opracował *Podręcznik nadzoru bieżącego nad Instytucjami Zapewniającymi Służby Żeglugi Powietrznej*. W okresie objętym kontrolą obowiązywało jego drugie wydanie z 2 lutego 2012 r. W Podręczniku tym zawarto informacje niezbędne do sprawowania nadzoru nad ww. instytucjami (m.in. wzory dokumentów, opisy procedur postępowania, wyciągi – opisy stanu prawnego, akty normatywne, opisy postępowania kontrolnego i pokontrolnego).

LOŻ opracowywał programy nadzoru bieżącego nad służbami żeglugi powietrznej. W okresie objętym kontrolą - pierwszy z nich obejmował okres od 1 lipca 2010 r. do 30 czerwca 2012 r., zaś następne obejmowały okresy roczne. Programy te zawierały wszystkie informacje niezbędne do sprawowania nadzoru nad ww. instytucjami.

Nadzór bieżący prowadzony był zgodnie z postanowieniami ww. Podręcznika oraz programami nadzoru bieżącego nad służbami żeglugi powietrznej.

(dowód: akta kontroli, str. 1074-1111, 1437-1444, 1445-1461, 1490-1532)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie sprawowania nadzoru nad instytucjami zapewniającymi służby żeglugi powietrznej.

4. Certyfikacja lotnisk użytku publicznego

4.1. Przygotowanie organizacyjne do prowadzenia procesów certyfikacji lotnisk użytku publicznego

4.1.1. Przygotowanie organizacyjne i kadrowe do prowadzenia procesów certyfikacji.

Opis stanu faktycznego

Stosownie do obowiązującego regulaminu organizacyjnego ULC, zadania związane z wydawaniem certyfikatów lotnisk, o których mowa w art. 160 ust. 3 pkt 3 ustawy Prawo lotnicze, w tym prowadzenie procesów certyfikacji, przygotowanie decyzji certyfikacyjnych

⁹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością zarządzających lotniskami, należały do kompetencji Departamentu Lotnisk (dalej LTL).

Według regulacji zawartych w regulaminie organizacyjnym LTL¹⁰⁰, jednostką organizacyjną odpowiedzialną za certyfikację i nadzór nad lotniskami certyfikowanymi był Inspektorat ds. Nadzoru i Certyfikacji Lotnisk (LTL-3). Pozostałe jednostki organizacyjne LTL, w tym: Wydział Rejestru Lotnisk i Ewidencji Lądowisk (LTL-1), Stanowisko ds. Nadzoru nad Ratownictwem i Ochroną Przeciwpożarową na Lotniskach i Lądowiskach (LTL-4) i Stanowisko ds. Nadzoru nad Systemami Zarządzania Bezpieczeństwem (LTL-5) były zobowiązane do uczestniczenia w procesach certyfikacji lotnisk oraz do współdziałania w prowadzeniu nadzoru nad wdrażaniem i przestrzeganiem wymagań m.in. Załącznika 14 ICAO¹⁰¹, Tom I do Konwencji o Międzynarodowym Lotnictwie Cywilnym podpisanej w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r.¹⁰² (dalej Załącznika 14 ICAO Tom I).

Prezes ULC, decyzją nr 1 z dnia 14 stycznia 2011 r., ustanowił szczegółowy podział zadań oraz organizację współpracy pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi ULC. Podział ten został zmieniony Decyzją nr 7 Prezesa ULC z dnia 7 lutego 2011 r.

Pracownicy LTL, do których zadań należał udział w procesie certyfikacji lotnisk, posiadali odpowiednie przygotowanie, jak również stale podnosili swoje kwalifikacje poprzez szkolenia specjalistyczne. Odbyli oni m.in. szkolenia specjalistyczne, dotyczące zagadnień merytorycznych, związanych z tematyką lotniskową oraz ukończyli szkolenie na audytora wewnętrznego i wiodącego w zakresie zarządzania lotniskami.

LTL, stosownie do przepisów rozdziału 9 „Dokumentowanie procesów certyfikacji”, w tym § 40 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. prowadził dokumentację procesów certyfikacji odrębnie dla każdego lotniska, ewidencję certyfikatów oraz odrębną ewidencję niezgodności ustalonych w toku procesów certyfikacyjnych oraz kontroli bieżących.

Ustalone
nieprawidłowości

W kontrolowanej działalności stwierdzono nieprawidłowości:

1. W decyzji nr 1 Prezesa ULC z 14 stycznia 2011 r., pominięte zostały: zadania związane z certyfikacją lotnisk, realizowane przez wyznaczone komórki organizacyjne LTL. W decyzji tej nie zawarto szczegółowego podziału zadań i organizacji współpracy pomiędzy komórkami LTL biorącymi udział w certyfikacji lotnisk i komórkami organizacyjnymi innych departamentów ULC, realizujących zadania związane z certyfikacją, w tym przede wszystkim LOB i LOŻ.

Departament LTL nie interweniował w Kierownictwie ULC w sprawie uzupełnienia treści przedmiotowej decyzji o regulacje w powyższym zakresie.

2. W regulaminie organizacyjnym LTL nie zostały ujęte obowiązki przekazywania LTL-3 wyników kontroli i audytów wykonywanych u zarządzających lotniskami, przez pozostałe jednostki organizacyjne LTL, sprawujące czynności kontrolno-nadzorcze nad tymi podmiotami w zakresie kompetencji im przypisanych.
3. Nie zostały opracowane procedury określające zasady współpracy pomiędzy wszystkimi komórkami organizacyjnymi LTL w sprawach związanych z certyfikacją lotnisk i nadzorem nad ich funkcjonowaniem.

(dowód: akta kontroli str.: 2645-2655, 2664-2665, 3038-3077, 3217-3218, 3231-3232, 3934-3938, 3939-3961, 4104-4105, 4129-4134, 4779-4790, 4135-4142, 4974-4994)

4.1.2. Przygotowanie procesu certyfikacji – opracowanie *Podręcznika Certyfikacji Lotnisk*.

Według przepisu § 7 ust. 1 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., certyfikacja powinna być prowadzona zgodnie z wytycznymi i instrukcjami zawartymi w podręcznikach certyfikacji, właściwych dla poszczególnych rodzajów i procesów certyfikacji. Przepis § 34

Opis
stanu
faktycznego

¹⁰⁰ Zarządzenie nr 12 Dyrektora Generalnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 21 września 2007r. w sprawie zatwierdzenia wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Departamentu Lotnisk.

¹⁰¹ ICAO - International Civil Aviation Organization - Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego, powołana w 1944 r. na mocy Konwencji Chicagowskiej, z siedzibą w Montrealu. Faktyczną działalność ICAO rozpoczęła w kwietniu 1947 r., jako wyspecjalizowana agenda działająca w systemie Narodów Zjednoczonych (ONZ). Polska należy do ICAO od jej powstania.

¹⁰² Dz. U. z 1959 r., nr 35, poz. 212 ze zm.

ust. 3 ww. rozporządzenia stanowił, że podręczniki te powinny określać ogólne wytyczne, dotyczące m.in. procedur prowadzenia bieżącego nadzoru nad posiadaczem certyfikatu.

Podręcznik Certyfikacji Lotnisk (dalej *Podręcznik*) został ustanowiony zarządzeniem Prezesa ULC nr 15 z dnia 4 czerwca 2008 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania *Podręcznika Certyfikacji Lotnisk* i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym ULC¹⁰³.

Prezes ULC 20 sierpnia 2010 r. zatwierdził zmiany regulacji zawartych w *Podręczniku*, zaproponowane w notatce nr WEW-LTL-3/0231-0001/01/10, sporządzonej dla Prezesa ULC przez Dyrektora LTL 20 sierpnia 2010 r. Polegały one na:

- zmianie list kontrolnych, poprzez ich uzupełnienie o obowiązujące wyznaczniki,
- zmianie w procedowaniu postępowania certyfikacyjnego, w przypadku stwierdzenia niezgodności z tymi wyznacznikami. Zaakceptowana zmiana stanowiła m.in., że w przypadku ujawnienia niezgodności, powinny być one ujęte w raporcie z audytu certyfikacyjnego, podlegającym zatwierdzeniu przez Prezesa ULC. Stanowiła również o tym, że w powyższym raporcie może zostać zawarte zobowiązanie certyfikowanego podmiotu do wykonania czynności korygujących stwierdzone niezgodności oraz, że raport stanowi podstawę do wydania decyzji administracyjnej ws wydania certyfikatu lotniska.

Przepisy rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r., obowiązujące od dnia 4 kwietnia 2013 r., nie odnosiły się do pojęcia „*podręcznik certyfikacji*”.

Podręcznik – według stanu na dzień zakończenia kontroli (31 październik 2013 r.) – był dokumentem obowiązującym. Prezes ULC nie uchylił obowiązku jego stosowania.

Według treści pisma Prezesa ULC nr ULC-LTL-3/432-0032/04/13 z dnia 2 lipca 2013 r., skierowanego do Departamentu Lotnictwa MTBiGM¹⁰⁴ „(...) *podręczniki certyfikacji, jako dokumenty wewnętrzne Urzędu Lotnictwa Cywilnego, mogą być stosowane w celu ułatwienia realizacji zadań jego pracownikom, przy czym nie jest do tego wymagany obowiązek nałożony rozporządzeniem. (...)*”.

W kontrolowanej działalności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

1. *Podręcznik Certyfikacji Lotnisk* został opracowany nierzetelnie. Zawierał liczne braki oraz regulacje niezgodne z przepisami Działu VII rozdziału 2 ustawy Prawo lotnicze i przepisami rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. Przede wszystkim:
 - *Podręcznik* nie zawierał regulacji w zakresie wymagań dotyczących kwalifikacji i szkolenia ekspertów, o których mowa w § 8 pkt 3 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.

Według wyjaśnienia Dyrektora LTL, w procesach certyfikacji stosowano w tym zakresie wymagania dotyczące inspektorów i inspektorów wiodących, określone w pkt 5 Podręcznika.

Kontrola NIK wykazała, że w *Podręczniku* nie dokonano odesłania do pkt 5.
 - Nieokreślono w *Podręczniku* zasad klasyfikowania uchybień, niezgodności i braków stwierdzonych podczas audytu i inspekcji, w zależności od powodowanego przez nie stopnia zagrożenia bezpieczeństwa prowadzonej działalności w lotnictwie cywilnym oraz nieprzekraczalnych terminów ich usunięcia.

Obowiązek określenia w *Podręczniku* regulacji w powyższym zakresie nakładał na Prezesa ULC przepis § 36 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.
 - *Podręcznik* nie zawierał ogólnych wytycznych, dotyczących procedur prowadzenia bieżącego nadzoru nad posiadaczem certyfikatu, wymaganych § 34 ust. 3 ww. rozporządzenia.
 - *Podręcznik* nie zawierał zaktualizowanych wzorów dokumentów, np.: „*Karty kontrolnej wykonania zaleceń certyfikacyjnych*”. Wzorów dokumentów, określonych w *Podręczniku*, nie stosowano w ULC od II połowy 2010 r. Zastąpił je elektroniczny rejestr niezgodności.

¹⁰³ Dz. Urz. ULC z 2008 r., poz. 70.

¹⁰⁴ Pismo skierowane do MTBiGM w związku z interpelacją Posła p. J. Polaczka z 6 maja 2013 r., w sprawie certyfikacji lotnisk użytku publicznego na przykładzie lotniska Warszawa-Modlin, złożoną pod adresem Prezesa Rady Ministrów RP.

- *Podręcznik* zawierał niezgodne z przepisami ustawy Prawo lotnicze i/lub rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. regulacje w zakresie:

- przebiegu audytu certyfikacyjnego, zawarte w pkt 16.2 *Podręcznika*. Postanowienia te obowiązywały Prezesa ULC, w przypadku stwierdzenia w trakcie przeprowadzanego audytu m.in., że obiekty lotniskowe, urządzenia, sprzęt oraz procedury stosowane przez zarządzającego nie zapewniają bezpieczeństwa operacji lotniczych, do określenia w dokumencie końcowym niezgodności oraz warunków dopuszczenia, zapewniających ekwiwalentny poziom bezpieczeństwa, których wypełnienie w określonych terminach będzie warunkowało utrzymanie certyfikatu.

Regulacja ta była niezgodna z art. 161 ust. 2 ustawy Prawo lotnicze.

- umieszczenia, jako załącznika nr 9, dokumentu pt. „*Warunki dopuszczające niezgodności*”.

Według wyjaśnienia Dyrektora LTL – dokument ten był stosowany jako załącznik do certyfikatu, w oparciu o pkt 3E.1.5 w Sekcji E „Zwolnienia” Podręcznika certyfikacji Lotnisk ICAO Doc. 9774¹⁰⁵.

Rozporządzenie ws certyfikacji z maja 2003 r. nie przewidywało takiego załącznika. Przepis art. 162 ust. 2 ustawy Prawo lotnicze nie dopuszczał możliwości wydania certyfikatu w przypadku niespełniania wszystkich wymagań, określonych przepisami krajowymi i międzynarodowymi;

- przeniesienia certyfikatu lotniska z podmiotu certyfikowanego na cesjonariusza, zawartą w pkt. 17.3 *Podręcznika*.

Przepisy art. 160 ust. 2 i 161 ust. 1 ustawy Prawo lotnicze i rozporządzenie ws certyfikacji z maja 2003 r. nie przewidywały możliwości przeniesienia certyfikatu posiadanego przez określony podmiot na inny podmiot gospodarczy. Według ww. przepisów, certyfikat wydawany jest wyłącznie po przeprowadzeniu procesu certyfikacji i po spełnieniu wszystkich wymagań. Certyfikat wydawany jest na wniosek podmiotu zainteresowanego jego uzyskaniem.

Powyższe regulacje zawarte w *Podręczniku* i braki, od dnia jego wdrożenia do dnia zakończenia niniejszej kontroli, nie zostały doprowadzone do zgodności z obowiązującymi przepisami.

2. Zmiana *Podręcznika*, dokonana w zakresie procedowania postępowania certyfikacyjnego, o której mowa w ww. notatce z 20 sierpnia 2010 r., nastąpiła w trybie niezgodnym z przyjętym w ULC – nie została wprowadzona zarządzeniem Prezesa ULC i nie została opublikowana w Dzienniku Urzędowym ULC, tj. analogicznie do trybu wprowadzenia ww. *Podręcznika* w 2008 r. *Podręcznik*, w brzmieniu ustanowionym zarządzeniem Prezesa ULC z 2008 r., był aktem nadal obowiązującym – co powodowało, że w określonych zakresach merytorycznych, obowiązywały jednocześnie regulacje tego *Podręcznika* i procedury ustalone w zatwierdzonej przez Prezesa ULC notatce z 20 sierpnia 2010 r.
3. Zmiana w procedowaniu postępowania certyfikacyjnego, wprowadzona w *Podręczniku* przez Prezesa ULC 20 sierpnia 2010 r., polegająca na tym, że w przypadku ujawnienia niezgodności, w raporcie sporządzonym po wykonanym audycie certyfikacyjnym może być zawarte zobowiązanie certyfikowanego podmiotu do wykonania czynności korygujących stwierdzone niezgodności, była niezgodna z regulacją zawartą w art. 29 ustawy Prawo lotnicze. Według przepisu art. 29 ustawy Prawo lotnicze, do którego odsyłał w postępowaniu certyfikacyjnym przepis § 38 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., na Prezesie ULC, w przypadku ujawnienia niezgodności, ciążył obowiązek wydania decyzji określającej zakres naruszeń oraz terminy ich usunięcia.
4. Prezes ULC nie uchylił obowiązku stosowania regulacji zawartych w *Podręczniku certyfikacji lotnisk* po wejściu w życie z dniem 4 kwietnia 2013 r. przepisów rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r. Nie ustalił, w jakimkolwiek akcie wewnętrznym, statusu regulacji zawartych w tym *Podręczniku* (i wszystkich innych podręczników certyfikacji). Według wyjaśnienia Prezesa ULC z 31 października 2013 r., LTL przygotował projekt nowego *Podręcznika*, jednakże prace nad jego wdrożeniem zostały wstrzymane, ponieważ

¹⁰⁵ Doc 9774 ICAO jest dokumentem stanowiącym zbiór zaleceń ICAO, jakimi władze lotnicze danego kraju powinny kierować się przy opracowaniu podręcznika certyfikacji lotnisk.

zapisy wynikające z m.in. § 5 ust. 1 pkt 2, § 9 pkt 2, § 16 pkt 1 i § 48 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. były niekonstytucyjne. Dyrektor LTL w wyjaśnieniu złożonym 31 października 2013 r. stwierdził również, że ww. *Podręcznik* nadal obowiązuje, lecz wymaga aktualizacji. W wyjaśnieniu tym Dyrektor LTL zapowiedział opracowanie nowego *Podręcznika* do końca 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 2445-2464, 3142-3205, 4032-4036, 4129-4142, 4779-4790, 4974-5128)

Ocena cząstkowa
(dot. ppkt 4.1)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przygotowanie merytoryczne pracowników Departamentu LTL do prowadzenia procesów certyfikacji.

Negatywnie NIK ocenia przygotowanie organizacyjne LTL do prowadzenia procesów certyfikacji. Niewłaściwie przygotowany był *Podręcznik Certyfikacji Lotnisk*, podstawowy dokument regulujący postępowanie certyfikacyjne. Zawierał on liczne braki. Zawarte w nim regulacje często były niezgodne z obowiązującymi przepisami. Przede wszystkim *Podręcznik* zawierał regulacje dopuszczające do wydawania certyfikatów podmiotom niespełniającym wszystkich wymagań, a także do cedowania na te podmioty obowiązku określania terminów usunięcia nieprawidłowości, ujawnianych w procesach certyfikacji, przed wydaniem certyfikatów.

Niedostatecznie zorganizowana była współpraca LTL z LOŻ, jednostką organizacyjną ULC, właściwą w sprawach służb żeglugi powietrznej oraz współpraca LTL-3 z innymi komórkami departamentu LTL, merytorycznie odpowiedzialnymi za niektóre z obszarów działalności certyfikowanych lotnisk. Niedostatecznie była zorganizowana również obsługa prawna Departamentu Lotnisk w trakcie prowadzenia postępowań certyfikacyjnych. Powyższe niedostatki wpływały ujemnie na jakość postępowań certyfikacyjnych i prawidłowość ich przeprowadzania.

4.2. Wydawanie certyfikatów lotnisk

4.2.1. Informacje ogólne

Do dnia zakończenia niniejszej kontroli w Polsce funkcjonowało 13 lotnisk certyfikowanych, „[...]”¹⁰⁶

Szczegółowej kontroli NIK poddano dokumentację certyfikacyjną pięciu lotnisk, „[...]”¹⁰⁷ Kontroli NIK poddano również wybrane elementy procesu certyfikacji czterech lotnisk: „[...]”¹⁰⁸. Zbadano również wybrane elementy dokumentacji związanej z prowadzeniem nadzoru bieżącego nad lotniskiem „[...]”¹⁰⁹.

(dowód: akta kontroli str.: 2656, 2658, 2662-2663, 2692-2695, 2001-3933, 4255-4356, 4102-4103, 5014-5128)

W każdym przypadku prowadzenia procesu certyfikacyjnego, objętego niniejszą kontrolą:

Opis
stanu
faktycznego

¹⁰⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁰⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁰⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁰⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- wyznaczany był przez Prezesa ULC zespół certyfikacyjny. W postępowaniach certyfikacyjnych prowadzonych na podstawie rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. wyznaczany był przewodniczący zespołu certyfikacyjnego;

- podmioty certyfikowane składały stosowne wnioski w sprawie wydania certyfikatu (EPMO) lub wnioski o przedłużenie ważności certyfikatu (w pozostałych przypadkach), wraz z proponowanym harmonogramem audytu certyfikacyjnego;

- w każdym z postępowań certyfikacyjnych, LTL zwracał się do LOB o sprawdzenie, czy nie ma przeszkód formalno-prawnych do wydania certyfikatu dla lotniska i przekazanie do LTL-3 pisemnej opinii merytorycznej w tej sprawie, w określonym przez LTL terminie. LOB rzetelnie wywiązywał się z powyższego obowiązku; przeprowadzał audyty, w pełni je dokumentował, określał niezgodności i egzekwował ich usunięcie, terminowo informował LTL o wynikach audytów. Niezgodności o charakterze krytycznym i poważnym – kategorii 4 i 3¹¹⁰, były usuwane na bieżąco, przed sformułowaniem przez Departament Ochrony i Ulatwień w Lotnictwie Cywilnym ULC opinii, iż lotnisko certyfikowane spełnia wymagania przepisów Działu IX ustawy Prawo lotnicze „*Ochrona lotnictwa cywilnego*”;

- w każdym postępowaniu certyfikacyjnym, zespoły certyfikujące dokonywały oceny zgodności stanu faktycznego z wyznacznikami określonymi w Załączniku 14 ICAO Tom I, w przepisach ustawy Prawo lotnicze, Dział IV, przepisach rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. i rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r. oraz z wyznacznikami określonymi w następujących przepisach (m.in.): rozporządzenia Ministrów Infrastruktury, Środowiska, Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Obrony Narodowej z dnia 28 października 2004 r. w sprawie osłony meteorologicznej lotnictwa¹¹¹, rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie sposobu zgłaszania oraz oznakowania przeszkód lotniczych¹¹², rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie lotniczych urządzeń naziemnych¹¹³, rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 4 kwietnia 2013 r. w sprawie przygotowania lotnisk do sytuacji zagrożenia oraz lotniskowych służb ratowniczo-gaśniczych¹¹⁴ (dalej rozporządzenia MTBiGM z dnia 4 kwietnia 2013 r.), rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej¹¹⁵, rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji lotnisk i rejestru lotnisk cywilnych (dalej rozporządzenia MI z 30 kwietnia 2004 r.)¹¹⁶, zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 sierpnia 1992r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu utrzymania lub przekształcenia zakładowych straży pożarnych w zakładowe służby ratownicze¹¹⁷, ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej¹¹⁸, rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie warunków, jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska¹¹⁹ - zwanych dalej przepisami krajowymi.

(dowód: akta kontroli str.: 3285; 3295-3299, 3334-3335, 3482-3483, 3486-3487, 4285-4286, 3685-3690, 3726, 4311-4313, 3803-3810, 3028-3037,

¹¹⁰ Kategorie niezgodności były określone w dodatku nr 2 do załącznika nr 2 do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 300/2008 z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2320/2002 (Dz.U.UE.L.2008.97.72 ze zm. Dz.U.UE.L.2010.7.3).

¹¹¹ Dz. U. z 2004 r. Nr 245, poz. 2459.

¹¹² Dz. U. z 2003 r. Nr 130, poz. 1193 ze zm.

¹¹³ Dz. U. z 2013 r., poz. 121. Uprzednio: rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 maja 2004r. w sprawie lotniczych urządzeń naziemnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 135, poz. 1444).

¹¹⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 487. Uprzednio: rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 września 2005 r. w sprawie przygotowania lotnisk do sytuacji zagrożenia oraz lotniskowych służb ratowniczo-gaśniczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 197, poz. 1634 ze zm.).

¹¹⁵ Dz. U. z 2008 r. Nr 180, poz. 1115.

¹¹⁶ Dz. U. z 2004 r. Nr 122, poz. 1273 ze zm.

¹¹⁷ M.P. z 1992 r. Nr 28, poz. 198.

¹¹⁸ Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 ze zm.

¹¹⁹ Dz. U. z 2003 r. Nr 130, poz. 1192.

Przepis § 9 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. stanowi, że etapami procesu certyfikacyjnego były:

- etap informacyjny¹²⁰ (§ 9 pkt 1);
- etap złożenia wniosku, polegający m.in. na ocenie zgodności złożonych dokumentów z przepisami i wymaganiami technicznymi (§ 9 pkt 2 – dalej etap oceny wniosków certyfikacyjnych);
- etap oceny i zatwierdzania instrukcji wykonawczych, które są wymagane w odrębnych przepisach dla zapewnienia bezpieczeństwa działalności w lotnictwie cywilnym (§ 9 pkt 3 – dalej etap zatwierdzania instrukcji wykonawczych);
- etap testów praktycznych - polegający na praktycznym wykazaniu przez podmiot, że jest trwale zdolny zapewnić bezpieczeństwo wnioskowanej działalności w lotnictwie cywilnym, spełniać wymagania przepisów, które były podstawą certyfikacji, oraz że potrafi wykonywać przedmiotową działalność zgodnie z zasadami, warunkami i ograniczeniami, jakie zostały określone w zatwierdzonych przez Prezesa instrukcjach wykonawczych (§ 9 pkt 4 – dalej audyt certyfikacyjny);
- oraz etap wydania certyfikatu, polegający na wydaniu decyzji certyfikacyjnej (§ 9 pkt 5 – dalej etap decyzyjny) i certyfikatu, stanowiącego jej załącznik.

Przepis § 9 ust. 1 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r., obowiązującego od 4 kwietnia 2013 r. stanowił, że etapami procesu certyfikacyjnego były:

- etap złożenia wniosku (§ 9 ust. 1 pkt 1 – dalej etap oceny wniosków),
- etap oceny - polegający m.in. na ocenie, akceptacji lub zatwierdzeniu personelu oraz instrukcji wykonawczych (§ 9 ust. 1 pkt 2 – dalej etap zatwierdzania personelu i instrukcji wykonawczych),
- etap kontroli – polegający na przeprowadzeniu czynności sprawdzających, prowadzących do wykazania przez podmiot trwałej zdolności do zapewnienia bezpiecznego wykonywania wnioskowanej działalności, spełniania wymagań przepisów prawa, które były podstawą certyfikacji oraz zapewnienia wykonywania przedmiotowej działalności zgodnie z warunkami i ograniczeniami, określonymi m.in. w instrukcjach wykonawczych (§ 9 ust. 1 pkt 3 – dalej audyt certyfikacyjny),
- etap wydania decyzji (§ 9 ust. 1 pkt 4 – dalej etap decyzyjny).

4.2.2. Realizacja czynności certyfikacyjnych

Kontrolą objęto procesy certyfikacji przeprowadzone w latach 2010-2012, dotyczące lotnisk: „[...]”¹²¹ oraz certyfikacje mające miejsce w 2013 r.: „[...]”¹²².

4.2.2.1. Realizacja oceny wniosków

Szczegółowej kontroli, w zakresie realizacji przez zespoły certyfikacyjne etapu oceny wniosków certyfikacyjnych, poddano dokumentację sześciu procesów certyfikacyjnych, dotyczących pięciu lotnisk, „[...]”¹²³, przeprowadzonych w latach 2010-2012 oraz „[...]”¹²⁴, przeprowadzonego w 2013 r.

Opis
stanu
faktycznego

¹²⁰ Etap ten, w odniesieniu do certyfikacji lotnisk, nie był badany w niniejszej kontroli NIK.

¹²¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹²² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹²³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

Stwierdzono, że zarządzający lotniskami przedłożyli razem z wnioskiem o wydanie certyfikatu następujące dokumenty:

- W przypadku pierwszej certyfikacji „[...]”¹²⁵, przeprowadzonej w 2012 r. na podstawie przepisów rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.:
 - określone w § 18 ust. 1 rozporządzenie ws certyfikacji z maja 2003 r. dokumenty, w tym: wypis z właściwego rejestru, określający status prawny podmiotu, w którym określony jest zakres dozwolonej działalności (wymóg § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.); dowód wniesienia opłaty lotniczej (wymóg § 18 ust. 1 pkt 2); harmonogram procesu certyfikacyjnego - dwuetapowy (wymóg § 18 ust. 1 pkt 3);
 - ponadto zarządzający przedłożył następujące dokumenty: projekt instrukcji operacyjnej lotniska – niezatwierdzony przez Prezesa ULC (INOP), umowę spółki, wypisy z rejestrów gruntu, odpisy z KW, polisy ubezpieczeniowe, Podręcznik Organizacyjny Spółki, sprawozdanie finansowe spółki za 2010 r., zestawienie personelu oddelegowanego do procesu certyfikacji, kopie pism ws programu ochrony lotniska, a także wymagane do złożenia przed rozpoczęciem etapu audytu certyfikacyjnego odpowiednio przepisami § 21 pkt 2 i § 23 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2003 r. wykazy umów kooperacyjnych z podmiotami zewnętrznymi oraz oświadczenia o wprowadzeniu do stosowania i przestrzeganiu instrukcji wykonawczych.
(dowód: akta kontroli str.: 2004-2032, 3078-3141)
- W przypadku certyfikacji „[...]”¹²⁶ w 2010 r.:
 - przedłożono: wypis z KRS (wymagany § 18 ust. 1 pkt 1), dowód wniesienia opłaty lotniczej (wymagany § 18 ust. 1 pkt 2) i harmonogram certyfikacji (wymagany § 18 ust. 1 pkt 3),
 - przedłożono ponadto: regulamin organizacyjny zarządzającego, wykaz umów kooperacyjnych (wymagany na etapie rozpoczynania audytu certyfikacyjnego przepisem § 21 pkt 2), oświadczenie (wymagane na etapie rozpoczynania audytu certyfikacyjnego przepisem § 23).
(dowód: akta kontroli str.: 3691-3704, 4255-4356)
- W przypadku certyfikacji „[...]”¹²⁷ w 2010 r.:
 - przedłożono wypis z KRS (wymagany § 18 ust. 1 pkt 1) i dowód wniesienia opłaty lotniczej (wymagany § 18 ust. 1 pkt 2),
 - przedłożono ponadto: regulamin organizacyjny zarządzającego, wykaz umów kooperacyjnych (wymagany na etapie rozpoczynania audytu certyfikacyjnego przepisem § 21 pkt 2), oświadczenie (wymagane na etapie rozpoczynania audytu certyfikacyjnego przepisem § 23).
(dowód: akta kontroli str.:3808-3809, 4255-4356)
- W przypadku certyfikacji „[...]”¹²⁸ w 2011 r.:

¹²⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹²⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹²⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹²⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- przedłożono: wypis z KRS (wymagany § 18 ust. 1 pkt 1), dowód wniesienia opłaty lotniczej (§ 18 ust. 1 pkt 2) i harmonogram certyfikacyjny (§ 18 ust. 1 pkt 3),

- przedłożono ponadto: polisę OC, wykaz osób wchodzących w skład sztabu kryzysowego, uchwałę ws ustalenia obowiązującego regulaminu organizacyjny zarządzającego, plan szkoleń na 2011r. (niepodpisany), wykaz szkoleń zrealizowanych w 2010 r.; wykaz umów kooperacyjnych (wymagany na etapie rozpoczynania audytu certyfikacyjnego przepisem § 21 pkt 2).

(dowód: akta kontroli str.: 3285-3294, 3317-3326, 4255-4356)

➤ W przypadku certyfikacji „[...]”¹²⁹ w 2011 r.:

- przedłożono wypis z KRS (wymagany § 18 ust. 1 pkt 1), dowód wniesienia opłaty lotniczej (§ 18 ust. 1 pkt 2) i harmonogram certyfikacyjny (§ 18 ust. 1 pkt 3),

- przedłożono ponadto: polisy ubezpieczeniowe; regulamin organizacyjny zarządzającego, wykaz umów kooperacyjnych (wymagany na etapie rozpoczynania audytu certyfikacyjnego przepisem § 21 pkt 2), oświadczenie zarządzającego (wymagane przepisem § 23 przed etapem audytów). W aktach LTL-3 został złożony dokument stanowiący o kwalifikacjach zawodowych dyrektora operacyjnego oraz karty zawierające opis charakterystyki stanowiska pracy; uchwała ws przyjęcia programu szkoleń.

(dowód: akta kontroli str.: 3482-3483, 4255-4356)

➤ W przypadku drugiej certyfikacji „[...]”¹³⁰, przeprowadzonej w 2013 r. na podstawie przepisów rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r.:

- przedłożono dowód uiszczenia opłaty lotniczej (wymagany § 17 ust. 1 pkt 2);

- przedłożono ponadto: harmonogram certyfikacji z wykazem osób odpowiedzialnych za poszczególne obszary, uchwałę z 22 czerwca 2012 r. ws wprowadzenia regulaminu organizacyjnego spółki, wymagania kwalifikacyjne dla sześciu grup pracowniczych, zawierające informacje jakie szkolenia, w jakim interwale czasowym i z jaką częstotliwością powinny być przeprowadzane na danym stanowisku.

(dowód: akta kontroli str.: 2124, 2130, 2156-2164, 3078-3141)

W kontrolowanej działalności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

1. W przypadku certyfikacji „[...]”¹³¹ w 2010 r. oraz certyfikacji „[...]”¹³² w 2011 r. - nie zostały przedłożone charakterystyki zawodowe personelu kierowniczego, którego decyzje wpływają na stan bezpieczeństwa certyfikowanej działalności (wymagane

¹²⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹²⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹³⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹³¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹³² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

przepisem § 18 ust. pkt 4) oraz szczegółowy wykaz zasobów oraz urządzeń technicznych, jakie będą wykorzystywane do wnioskowanej działalności, łącznie z ich pełnymi charakterystykami (wymagany § 18 ust. 1 pkt 5).

(dowód: akta kontroli str. 3691-3704, 3808-3809, 3482-3483, 4255-4356)

2. W przypadku certyfikacji „[...]”¹³³ w 2011 r. - nie przedłożono szczegółowego wykazu zasobów oraz urządzeń technicznych, jakie będą wykorzystywane do wnioskowanej działalności, łącznie z ich pełnymi charakterystykami (wymaganego § 18 ust. 1 pkt 5). Przedłożony został niepodpisany – nieuwiarygodniony przez uprawnionego przedstawiciela zarządzającego, wykaz kwalifikacji niektórych pracowników, zawierający informację o kwalifikacjach zawodowych, w tym o udokumentowanym wykształceniu uzupełniającym (studia, kursy podyplomowe, itp.).
(dowód: akta kontroli str.: 3285-3294, 3317-3326, 4255-4356)
3. W przypadku pierwszej certyfikacji „[...]”¹³⁴, przeprowadzonej w 2012 r. - zarządzający lotniskiem przedłożył dokumenty nie w pełni odpowiadające wymogom § 18 ust. 1 pkt 4 i 5 rozporządzenia. Przedłożono: niepodpisane – nieuwiarygodnione przez uprawnionego przedstawiciela zarządzającego charakterystyki zawodowe 13 osób z personelu kierowniczego (wymagane § 18 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia). Przedłożono również wykaz zasobów oraz urządzeń technicznych, jakie będą wykorzystywane do wnioskowanej działalności, niezawierający ich pełnych charakterystyk użytkowych (wymagany § 18 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia). W przedłożonym wykazie odnotowano, że dokumentacja tych zasobów i urządzeń, częściowo w wersji elektronicznej, jest dostępna w siedzibie zarządzającego.
(dowód: akta kontroli str.: 2004-2032, 3078-3141)
4. W przypadku drugiej certyfikacji „[...]”¹³⁵ przeprowadzonej w 2013 r. na podstawie przepisów rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r., nie przedłożono: wypisu z KRS (wymaganego § 17 ust. 1 pkt 1), charakterystyk zawodowych personelu kierowniczego, którego decyzje wpływają na stan bezpieczeństwa certyfikowanej działalności (§ 17 ust. 1 pkt 3), szczegółowego wykazu zasobów oraz urządzeń technicznych, jakie będą wykorzystywane do wnioskowanej działalności, łącznie z ich charakterystykami użytkowymi (§ 17 ust. 1 pkt 4), opisu systemu zarządzania i struktury organizacyjnej zarządzającego (§ 17 ust. 1 pkt 5).
(dowód: akta kontroli str.: 2114, 2130, 3078-3141)
5. W każdym przypadku nieprzedłożenia kompletu dokumentów oraz przedłożenia dokumentów nieuwiarygodnionych podpisem uprawnionego reprezentanta wnioskodawcy lub niezawierającego wszystkich wymaganych informacji i danych, Prezes ULC nie kierował do zarządzających lotniskami wniosków w trybie art. 64 Kpa o uzupełnienie przedkładanej dokumentacji. W dokumentacji certyfikacyjnej brak pisemnych dowodów w tym zakresie.
6. Realizacja etapu oceny wniosków nie była przez zespoły certyfikacyjne dokumentowana w formie pisemnej. Nie sporządzano pisemnego dowodu, stanowiącego ocenę przedłożonych wniosków certyfikacyjnych, w tym zawierającego ocenę wyników sprawdzenia kompletności i zgodności przedkładanych dokumentów z wymogami

¹³³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹³⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹³⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. Nie formułowano pisemnego stanowiska o zakończeniu realizacji tego etapu, wskazującego na możliwość rozpoczęcia kolejnego etapu procesu certyfikacji. W dokumentacji certyfikacyjnej brak pisemnych dowodów w tym zakresie.

Stanowiło to, w przypadku prowadzenia procesów certyfikacji lotnisk „[...]”¹³⁶ w latach 2010-2012, naruszenie przepisu § 40 pkt 5 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. Przepis ten stanowi, że archiwizowane powinny być m.in. sprawozdania, notatki, protokoły, itp. z każdej przeprowadzonej czynności inspekcyjnej, kontrolnej lub sprawdzenia oraz dokumentacja wykrytych uchybień, braków lub niezgodności.

(dowód: akta kontroli str.: 3078-3141, 4255-4356)

Naczelnik Inspektoratu ds. Nadzoru i Certyfikacji Lotnisk (LTL-3) w sprawach braku, na etapie oceny wniosków, określonych wyżej dokumentów wyjaśnił, że:

- w przypadku braku dokumentów stanowiących charakterystyki zawodowe personelu kierowniczego, którego decyzje wpływają na stan bezpieczeństwa certyfikowanej działalności – „Przy ocenie kwalifikacji zawodowych kadry kierowniczej należy mieć na względzie, że brak jest wymogów prawnych dotyczących kwalifikacji zawodowych personelu, dlatego też ULC nie zatwierdza personelu lotniskowego”.
- w odniesieniu do braku szczegółowych wykazów zasobów oraz urządzeń technicznych, jakie będą wykorzystywane do wnioskowanej działalności, łącznie z ich charakterystykami użytkowymi, że „w przypadku lotniska, wykaz środków technicznych zawarty jest w instrukcji operacyjnej i w AIP Polska¹³⁷ (...). Wniosek o certyfikację zawiera oświadczenie o zgodności danych z AIP. Na tej podstawie była weryfikacja sprzętu w trakcie audytu”.

Naczelnik LTL-3 w odniesieniu do wszystkich stwierdzonych przez NIK braków w dokumentacji wnioskowej wyjaśnił, że przyczyną tego jest to, iż „(...) dokumenty weryfikowane są w trakcie kontroli pierwszego etapu obszaru certyfikacyjnego¹³⁸. Pozwala to na weryfikację, uzupełnienie i doprecyzowanie braków wniosku. Dlatego też uznaje się za zbędne przesyłanie dokumentów, jeżeli w urzędzie nie ma możliwości weryfikacji ich treści. Jest to przedłużenie certyfikatu, w związku z tym niektóre informacje byłyby powtórzeniem wcześniej złożonych dokumentów. Przedłożona dokumentacja zawiera dokumenty z audytu certyfikacyjnego, przeprowadzonego na lotnisku, z której wynika, że wymienione elementy były przedmiotem badania.”

Naczelnik LTL-3 w wyjaśnieniu podał również- na przykładzie oceny kwalifikacji – szkoleń, personelu zarządzających lotniskami, że zagadnienia te są sprawdzane „(...) na miejscu – w czasie kontroli. Nie zebrano dowodów. Inspektor ULC decyduje jakie dokumenty muszą zostać skopiowane jako materiał dowodowy”.

(dowód: akta kontroli str.: 4255-4356)

Wyniki kontroli NIK obejmującej przebieg etapu audytów certyfikacyjnych wskazują, że wymagane dokumenty, niedostarczone wraz z wnioskami, nie były również przedkładane w toku przeprowadzania audytów certyfikacyjnych. W aktach LTL brak dowodów na ich przedłożenie i zarchiwizowanie (o czym w pkt 4.2.2.3.2 i 4.2.2.3.3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

4.2.2.2. Zatwierdzanie instrukcji wykonawczych, a od 4 kwietnia 2013 r. zatwierdzanie personelu i instrukcji wykonawczych

¹³⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹³⁷ AIP - Zintegrowany Pakiet Informacji Lotniczych, to: Zbiór Informacji Lotniczych - Polska (AIP Polska), Suplementy do AIP Polska oraz Biuletyny Informacji Lotniczej (AIC). Zbiór AIP Polska prowadzony jest dla każdego lotniska.

¹³⁸ „Obszar nr 1” certyfikacji lotniska to: „Struktura organizacyjna i zarządzanie lotniskiem. Współpraca zarządzającego lotniskiem z podmiotami zewnętrznymi. Kwalifikacje i szkolenia”.

Etap zatwierdzania instrukcji wykonawczych rozpoczął się z chwilą złożenia stosownych dokumentów przez podmiot zainteresowany, o czym stanowił § 20 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. Procesem tym obejmowano m.in. takie instrukcje, jak INOP i PDSZ.

Etap oceny lub zatwierdzania personelu i instrukcji wykonawczych, stosownie do § 18 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, powinien rozpocząć się z chwilą złożenia przez zainteresowany podmiot wymaganych dokumentów (w tym projektu instrukcji wykonawczych i innych dokumentów, w tym: INOP oraz PDSZ), a kończyć się powinien ich zatwierdzeniem.

Prezes ULC poinformował podmioty zainteresowane uzyskaniem certyfikatu, powołując się na art. 84 i art. 69 ustawy Prawo lotnicze o tym, że podstawowym warunkiem do rozpoczęcia certyfikacji jest posiadanie przez zarządzającego lotniskiem aktualnych i zatwierdzonych przez Prezesa ULC instrukcji wykonawczych. Prezes ULC poinformował o tym warunku:

- „[...]”¹³⁹ pismem nr ULC-LTL-3/432-0003/01/10 z 3 marca 2010 r. (w zakresie INOP),
- „[...]”¹⁴⁰ zarządzającego EPWR pismem nr ULC-LTL-3-/550-0004/01/11 z 5 lutego 2011r. (w zakresie INOP, PDSZ),
- „[...]”¹⁴¹ pismem nr ULC-LTL-3/432/0011/05/10 z 11 kwietnia 2011 r. (w zakresie INOP),
- „[...]”¹⁴² pismem nr ULC-LTL-3/432-0004/01/12 z 4 maja 2012 r. (w zakresie INOP i PDSZ),
- „[...]”¹⁴³ zainteresowanych uzyskaniem certyfikatu w 2013 r. pismem nr ULC-LTL-3/032-0001/01/13 z 24 stycznia 2013 r.

Obowiązek aktualizacji INOP wynikał z treści pkt 1.4.4. Załącznika 14 ICAO Tom I. Aktualizacja instrukcji wykonawczych wymagana była również przepisami §§ 9, 20, 23, 31 i 32 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. (wg treści pisma Prezesa ULC z 24 stycznia 2013 r.).

(dowód: akta kontroli str.: 3282, 4258, 3885, 2031, 2637-2639)

Według dokumentacji certyfikacyjnej lotnisk, w odniesieniu do nw. lotnisk stwierdzono, że:

- w przypadku „[...]”¹⁴⁴ – postępowanie certyfikacyjne zostało wszczęte na wniosek zarządzającego lotniskiem z dnia 9 lipca 2010 r. ws przedłużenia ważności posiadanego certyfikatu, który wpłynął do ULC w dniu 16 lipca 2010 r.

¹³⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

INOP tego lotniska została sporządzona przez zarządzającego lotniskiem 30 czerwca 2010 r. Prezes ULC zatwierdził INOP „[...]”¹⁴⁵ 13 września 2010 r. Zatwierdzenie to nastąpiło w toku odrębnie prowadzonego postępowania administracyjnego i zakończyło się wydaniem stosownej decyzji w sprawie zatwierdzenia tej instrukcji na dzień przed rozpoczęciem kolejnego etapu procesu certyfikacyjnego – etapu audytu certyfikacyjnego. Audyt certyfikacyjny, następujący po etapie zatwierdzania instrukcji wykonawczych, odbył się w okresie 14-17 września 2010 r.

„[...]”¹⁴⁶ zwrócił się do Prezesa ULC pismem 2 września 2010 r. o zatwierdzenie PDSZ w wersji II z maja 2010 r. Według treści decyzji z dnia 1 października 2010 r. ws wydania certyfikatu – Prezes UCL uznał, że dokument ten spełnia wymagania merytoryczne i formalno-prawne, konieczne do zatwierdzenia.

(dowód: akta kontroli str.: 3709-3711, 3713-3725, 3691-3693, 5160-5170)

- w przypadku „[...]”¹⁴⁷ – postępowanie certyfikacyjne zostało wszczęte na wniosek zarządzającego z dnia 6 sierpnia 2010 r. ws przedłużenia ważności posiadanego certyfikatu. Wniosek ten wpłynął do ULC w dniu 10 sierpnia 2010 r. Następujący po etapie zatwierdzenia instrukcji wykonawczych etap audytu certyfikacyjnego, został rozpoczęty w dniu 6 października 2010 r. i zakończony 13 października 2010 r.

INOP została zatwierdzona przez Prezesa ULC w dniu 30 listopada 2007 r. i od tej daty do dnia rozpoczęcia procesu certyfikacji (10 sierpnia 2010 r.) oraz do dnia rozpoczęcia etapu audytu certyfikacyjnego (6 październik 2010 r.), następującego po etapie zatwierdzania instrukcji wykonawczych, wymieniona wyżej INOP była instrukcją obowiązującą.

„[...]”¹⁴⁸ pismem z dnia 7 czerwca 2010 r. wniósł do Prezesa ULC (wpływ pisma do ULC w dniu 15 czerwca 2010 r.) o zatwierdzenie PDSZ. Prezes ULC decyzją nr ULC-LTL-3/550-0018/01/10 z dnia 26 lipca 2010 r. zatwierdził wnioskowany PDSZ, którego treść obowiązywała w dniu rozpoczęcia etapu audytu certyfikacyjnego, następującego po etapie zatwierdzania instrukcji wykonawczych.

(dowód: akta kontroli str.: 3800-3802, 3808-3809, 3820-3831, 5160-5170)

- w przypadku „[...]”¹⁴⁹ - postępowanie certyfikacyjne zostało wszczęte na wniosek zarządzającego z dnia 4 maja 2011 r. ws przedłużenia ważności posiadanego certyfikatu,

¹⁴⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność

który wpłynął do ULC w dniu 5 maja 2011 r. Etap audytu certyfikacyjnego, następujący po etapie zatwierdzenia instrukcji wykonawczych, został rozpoczęty w dniu 13 czerwca 2011 r. i zakończony 17 czerwca 2011 r.

Do dnia 28 lipca 2011 r. obowiązywała INOP z 18 czerwca 2007 r. Zarządzający pismem z dnia 11 lipca 2011 r. wniósł do Prezesa ULC o zatwierdzenie zmiany nr 2 do INOP tego lotniska. Prezes ULC decyzją nr ULC-LTL-3/550-0045/02/11 z 28 lipca 2011 r. zatwierdził wnioskowany INOP. Powyższy wniosek zarządzający złożył 3 dni przed wydaniem przez Prezesa ULC certyfikatu.

Zarządzający lotniskiem w dniu 7 czerwca 2011 r. wniósł do Prezesa ULC o zatwierdzenie PDSZ z maja 2011 r. Prezes ULC decyzją nr ULC-LTL-3/550-0041/01/11 z dnia 28 czerwca 2011 r. zatwierdził PDSZ „[...]”¹⁵⁰.

(dowód: akta kontroli str.: 3285, 3362, 3300-3316, 3339-3341, 5160-5170)

- w przypadku „[...]”¹⁵¹- postępowanie certyfikacyjne zostało wszczęte na wniosek zarządzającego z dnia 5 kwietnia 2011 r. ws przedłużenia ważności posiadanego certyfikatu. Wniosek ten wpłynął do ULC w dniu 12 kwietnia 2011 r. Audyt certyfikacyjny przeprowadzony został w dniach 9-17 maja 2011 r.

W okresie realizacji procesu certyfikacji obowiązywał INOP „[...]”¹⁵² wydanie II z 15 maja 2008 r.

Zarządzający „[...]”¹⁵³ złożył w ULC wniosek z dnia 6 maja 2011 r. ws zatwierdzenia PDSZ. Prezes ULC decyzją nr ULC-LTL-3/550-0037/01/11 z dnia 25 maja 2011 r. zatwierdził wnioskowany PDSZ.

(dowód: akta kontroli str.: 3482-3483, 3484, 3485, 3515-3517, 5160-5170)

- W przypadku „[...]”¹⁵⁴ (pierwsza certyfikacja) - postępowanie certyfikacyjne zostało wszczęte na wniosek zarządzającego z dnia 10 lutego 2012 r. ws wydania certyfikatu. Audyt certyfikacyjny rozpoczęto w dn. 22 maja 2012 r. i zakończono 2 lipca 2012 r.

INOP – wydanie z kwietnia 2012 r. „[...]”¹⁵⁵ została zatwierdzona decyzją nr ULC-LTL-3/432-0002/07/12 z 20 czerwca 2012 r.

informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁵⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁵¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁵² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁵³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁵⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁵⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

PDSZ z 10 lutego 2012 r. – zmiana nr 1, została zatwierdzona przez Prezesa ULC decyzją nr ULC-LTL3/432-0003/05/12 z dnia 13 czerwca 2012 r.

(dowód: akta kontroli str.:2004-2006, 2037-2043, 2049-2063, 2077-2079, 2080-2081, 2082-2083, 5160-5170)

- W przypadku „[...]”¹⁵⁶ (kolejna certyfikacja) - postępowanie certyfikacyjne ws przedłużenia ważności certyfikatu już posiadanego zostało wszczęte na wniosek zarządzającego z dnia 28 maja 2013 r. Audyt certyfikacyjny przeprowadzono w dniach 18-25 czerwca 2013 r.

Według treści notatki z dnia 12 czerwca 2013 r. sporządzonej przez LTL ze spotkania z zarządzającym ws certyfikacji lotniska, ustalono, że zarządzający złożył wniosek o zmianę nr 3 INOP celem jej zatwierdzenia. Zmiana miała dotyczyć usunięcia zmiany tymczasowej nr 2, która wyłączyła z eksploatacji obydwie progi drogi startowej. Zmiana ta miała obowiązywać po wydaniu decyzji przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Budowlanego (dalej MWINB) ws uchylecia zakazu użytkowania tych progów. Wg treści protokołu inspekcji nr 6 z dnia 21 czerwca 2013 r. z audytu certyfikacyjnego obszaru INOP, zarządzający był w trakcie opracowywania nowego wydania INOP.

(dowód: akta kontroli str.: 2124, 2125-2126, 2133-2154, 2231-2232)

Ustalone
nieprawidłowości

W kontrolowanej działalności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Spośród pięciu objętych kontrolą procesów certyfikacji, przeprowadzonych w latach 2010-2012, w czterech przypadkach, „[...]”¹⁵⁷ etapy zatwierdzania instrukcji wykonawczych nie zakończyły się zatwierdzeniem tych dokumentów przed rozpoczęciem audytów certyfikacyjnych. Stanowiło to naruszenie przepisu § 9 pkt 3 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003r. I tak:

- w przypadku „[...]”¹⁵⁸ – INOP, zatwierdzona w listopadzie 2007 r., w ogóle nie była poddana procesowi zatwierdzenia w ramach procesu certyfikacji; PDSZ została zatwierdzona dwa tygodnie przed rozpoczęciem procesu certyfikacyjnego i nie była poddawana ocenie i zatwierdzaniu, w ramach tego etapu;

- w przypadku „[...]”¹⁵⁹ – obie instrukcje nie były poddane procesowi zatwierdzenia w ramach procesu certyfikacji. INOP została zatwierdzona przez Prezesa ULC 28 lipca 2011 r., tj. blisko 1,5 miesiąca po zakończeniu audytu certyfikacyjnego i dwa tygodnie po wydaniu certyfikatu. PDSZ dla tego lotniska Prezes ULC zatwierdził 11 dni po zakończeniu audytu certyfikacyjnego;

- w przypadku „[...]”¹⁶⁰ - INOP, zatwierdzona w maju 2008 r., nie była poddana zatwierdzeniu w ramach procesu certyfikacji; PDSZ dla tego lotniska została zatwierdzona 39 dni po zakończeniu audytu certyfikacyjnego;

¹⁵⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁵⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁵⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁵⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁶⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność

- w przypadku „[...]”¹⁶¹ – INOP i PDSZ zostały zatwierdzone przez Prezesa ULC w trakcie trwania audytu certyfikacyjnego;

- w przypadku zatwierdzenia INOP dla lotniska „[...]”¹⁶² stwierdzono, że proces oceny i zatwierdzenia tej instrukcji przebiegał nierzetelnie. Kontrola NIK wykazała, że po zakończeniu etapu zatwierdzania instrukcji wykonawczych, w trakcie realizacji etapu audytu certyfikacyjnego zespół certyfikacyjny stwierdził, że INOP tego lotniska była nieaktualna i niekompletna.

2. W procesach certyfikacyjnych prowadzonych w 2013 r. na podstawie przepisów rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r. nie były realizowane etapy zatwierdzania instrukcji wykonawczych i personelu. Do realizacji tych etapów zobowiązywał zespoły certyfikacyjne przepis § 9 ust. 1 pkt 2 powołanego rozporządzenia.

W aktach certyfikacji lotniska „[...]”¹⁶³ w 2013 r. brak było dowodu pisemnego na przeprowadzenie tego procesu oraz jego zakończenie zatwierdzeniem instrukcji wykonawczych i personelu, a także na rekomendowanie przystąpienia do etapu audytu certyfikacyjnego. Wskazano jedynie na konieczność dokonania zmiany w INOP, poprzez usunięcie z niej zapisów wprowadzonych w wyniku ograniczeń w użytkowaniu drogi startowej, wprowadzonej po ograniczeniu zakresu jej eksploatacji w końcu 2012 r.

Wyniki kontroli NIK wykazały, że po zakończeniu etapu zatwierdzania instrukcji wykonawczych (i personelu), w przypadku każdego ze zbadanych przez NIK procesów certyfikacji, instrukcje wykonawcze wymagały dalszych poprawek i uzupełnień, a procesy ich oceny i zatwierdzenia odbywały się dopiero po zakończeniu procesów certyfikacji.

3. Etap zatwierdzania instrukcji wykonawczych i personelu w przypadku pozostałych pięciu procesów certyfikacji, przeprowadzonych w 2013 r., w tym certyfikacji lotnisk: „[...]”¹⁶⁴ również nie zakończył się oceną, akceptacją lub zatwierdzeniem personelu kierowniczego. Do czynności tej zobowiązuje zespoły certyfikacyjne § 18 ust. 2 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r.

Według wyjaśnienia naczelnika LTL-3, ULC nie dokonywał zatwierdzenia personelu kierowniczego, bowiem *„Przy ocenie kwalifikacji zawodowych kadry kierowniczej należy mieć na względzie, że brak jest wymogów prawnych dotyczących kwalifikacji zawodowych personelu, (...)”*.

Kontrola wykazała, że ULC nie stworzył warunków do realizacji czynności zatwierdzających – nie opracował kryteriów niezbędnych do dokonywania wymaganych powyższym przepisem czynności zatwierdzających personel kierowniczy, na które wskazał naczelnik LTL-3 w cytowanym wyjaśnieniu.

informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁶¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁶² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁶³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁶⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

4. W dokumentacji każdego skontrolowanego przez NIK procesu certyfikacyjnego, przeprowadzonego w latach 2010-2012, nie było pisemnych dowodów, stanowiących o tym, że etap ten był realizowany przez zespoły certyfikacyjne, w tym dowodów pisemnych na to, że zespoły certyfikacyjne dokonywały, na etapie zatwierdzania instrukcji wykonawczych, oceny zawartości tych instrukcji oraz zgodności ich zapisów z wymogami określonymi w Załączniku 14 ICAO Tom I i przepisach krajowych. Nie było również dowodów pisemnych na rekomendowanie Prezesowi ULC zatwierdzenia tych instrukcji, w celu przystąpienia do dalszego procedowania procesu certyfikacji, w ramach kolejnego etapu – audytu certyfikacyjnego. Na zespołach certyfikacyjnych ULC ciążył obowiązek dokumentowania i archiwizowania przebiegu procesów certyfikacyjnych, w tym w zakresie określonym w § 40 pkt 5 i 9 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.

(dowód: akta kontroli str. 3713-3725, 3815-3881, 3883-3886, 3300-3316, 3362, 2076-2079, 3366-3367, 3491-3507, 3521-3522, 3485, 3336-3338, 3488-3490, 3078-3141, 4255-4356)

Ocena cząstkowa
dot. pkt .
4.2.2.1 i 4.2.2.2

NIK negatywnie ocenia realizację przez Departament LTL etapów: oceny wniosków oraz zatwierdzania instrukcji wykonawczych (i personelu), określonych w § 9 pkt 2 i pkt 3 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. oraz § 9 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r.. Procesy te przeprowadzane były nierzetelnie i niezgodnie z powołanymi przepisami.

Zespoły certyfikacyjne nie przeprowadzały oceny dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia certyfikacji, w tym oceny kompletności wniosków certyfikacyjnych. Nie dokonywały również oceny i zatwierdzania instrukcji wykonawczych, dokumentów wewnętrznych o istotnym znaczeniu dla zapewnienia przez zarządzających lotniskami bezpiecznego prowadzenia certyfikowanej działalności, w tym bezpiecznego wykonywania operacji lotniczych.

W rezultacie tak prowadzonych pierwszych dwóch etapów procesów certyfikacyjnych, nie weryfikowano, czy podmioty ubiegające się o certyfikat zarządzanych lotnisk, są właściwie przygotowane do poddania się kontroli spełniania wszelkich wymagań, określonych w Załączniku 14 ICAO Tom I i przepisach krajowych. Powodowało to, że działania związane z oceną instrukcji wykonawczych, były kontynuowane w toku audytów certyfikacyjnych, a procesy ich aktualizacji, uzupełnień i zatwierdzania trwały nawet po wydaniu przez Prezesa ULC certyfikatów lotnisk. Powodowało to również, że lotniska i podmioty zarządzające nimi działały na podstawie nieaktualnych i niekompletnych instrukcji wykonawczych i innych ważnych dokumentów. W skrajnym przypadku, „[...]”¹⁶⁵, zarządzający tym lotniskiem działał przez okres blisko 5 lat na podstawie nieaktualnej INOP.

4.2.2.3. Etap audytu certyfikacyjnego (dalej audyt certyfikacyjny).

Rozpoczęcie realizacji tego etapu uzależnione było od spełnienia warunków, określonych w rozporządzeniach ws certyfikacji z maja 2003 r. i z marca 2013 r., w tym odpowiednio w: przepisach §§ 21 i 23 oraz przepisach § 19 ust. 2 i § 20 tych rozporządzeń.

4.2.2.3.1. Audyt certyfikacyjny – wymagane oświadczenia

Opis stanu
faktycznego

Przepis § 23 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r stanowił, że „warunkiem przystąpienia do etapu testów praktycznych jest (...) otrzymanie od zainteresowanego podmiotu pisemnego oświadczenia, że wszystkie wymagane dla prowadzenia wnioskowanej działalności w lotnictwie cywilnym i zatwierdzone przez Prezesa instrukcje wykonawcze zostały przez podmiot wprowadzone do stosowania oraz że są w pełni przestrzegane przez wszystkie służby i osoby funkcyjne uczestniczące we wnioskowanej działalności, łącznie z podwykonawcami i dostawcami usług, jeśli taki przypadek zachodzi”.

Przepis § 20 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r. stanowił, że warunkiem przystąpienia do etapu kontroli jest złożenie stosownego oświadczenia o tym, że wszystkie instrukcje wykonawcze lub inne dokumenty wymagane do prowadzenia wnioskowanej działalności zostały wprowadzone do stosowania.

¹⁶⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

Kontrola wykazała, że zarządzający lotniskami:

- „[...]”¹⁶⁶ złożył oświadczenie z 6 lutego 2012 r., w którym zarządzający zawarł deklarację, iż wszystkie wymagane instrukcje wykonawcze zostaną wdrożone po zakończeniu etapu oceny i zatwierdzenia tych instrukcji. W pierwszej części audytu certyfikacyjnego zespół certyfikujący – w ramach niezgodności nr 2 – zwrócił uwagę zarządzającemu na konieczność przedłożenia oświadczenia o treści odpowiadającej wymogom § 23 ww. rozporządzenia. Zarządzający przedłożył oświadczenie z 10 lipca 2012r., w którym zadeklarował, że została wprowadzona do stosowania INOP tego lotniska oraz że jest w pełni przestrzegana przez wszystkie służby i osoby funkcyjne, uczestniczące we wnioskowanej działalności, łącznie z podwykonawcami i dostawcami usług;
- „[...]”¹⁶⁷ odpowiednio we wnioskach: z dnia 4 maja 2011 r.; z 5 kwietnia 2011 r. oraz 28 lipca 2010 r. ws przedłużenia ważności certyfikatu złożyli oświadczenie, iż wszystkie wymagane dla prowadzenia procedury zawarte w INOP zostały wprowadzone do stosowania i że są w pełni przestrzegane przez wszystkie służby i osoby funkcyjne włącznie z podwykonawcami;
- „[...]”¹⁶⁸ w ramach drugiej certyfikacji złożył w dniu 19 czerwca 2013 r. oświadczenie wymagane ww. § 20 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r.

W skontrolowanych przez NIK procesach certyfikacyjnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

1. Zespoły certyfikacyjne przystąpiły do realizacji audytów certyfikacyjnych czterech z pięciu lotnisk, „[...]”¹⁶⁹, pomimo złożenia przez podmioty nimi zarządzające oświadczeń niezawierających treści zgodnej z wymogami przepisu § 23 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. W każdym z tych przypadków, treść oświadczeń zarządzający ograniczyli do wymienienia INOP, jako instrukcji wykonawczej wprowadzonej do stosowania oraz w pełni przestrzeganej przez wszystkie służby i osoby funkcyjne uczestniczące we wnioskowanej działalności, łącznie z podwykonawcami i dostawcami usług na danym lotnisku. W treści powyższych oświadczeń zarządzający pominęli inne niż INOP instrukcje wykonawcze, tj. PDSZ oraz Instrukcję poż.
(dowód: akta kontroli str.: 3694, 4285, 4312, 4336, 2029, 2036, 2049-2051)
2. W przypadku drugiej certyfikacji „[...]”¹⁷⁰, przeprowadzonej w 2013 r., zespół certyfikacyjny rozpoczął realizację audytu certyfikacyjnego w dniu 18 czerwca 2013 r. bez oświadczenia wymaganego § 20 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r. Oświadczenie to

¹⁶⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁶⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁶⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁶⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁷⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

zarządzający lotniskiem „[...]”¹⁷¹ złożył w dn. 19 czerwca 2013 r., tj. jeden dzień po rozpoczęciu audytu.

3. W przypadku braku oświadczenia lub złożenia oświadczenia nieodpowiadającego wymaganiom określonym w przepisach, Prezes ULC nie kierował do zarządzających żądania, w trybie art. 64 Kpa, ich uzupełnienia bądź zmiany treści poprzez uzupełnienie oświadczeń o zapisy wymagane przepisem § 23 rozporządzenia ws certyfikacji. Audyty certyfikacyjne realizowane były bez spełnienia warunku określonego w tym przepisie.

(dowód: akta kontroli str.: 5033-5055, 5059-5085, 2132-2154)

4.2.2.3.2. Audyt certyfikacyjny – wymagane inne dokumenty

Opis
stanu
faktycznego

Przepis § 21 pkt 1 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. stanowił, że przed przystąpieniem do etapu audytów certyfikacyjnych zainteresowany podmiot zobowiązany był do złożenia dokumentów potwierdzających prawo podmiotu do dysponowania środkami lub urządzeniami, jakie będą wykorzystane do prowadzenia wnioskowanej działalności w lotnictwie cywilnym.

Kontrola wykazała, że w dokumentacji certyfikacyjnej nie było ww. dokumentów.

Przepis art. 160 ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo lotnicze stanowił, że sprawdzenie podmiotu ubiegającego się o certyfikat obejmuje organizację wykonywania określonej działalności, z uwzględnieniem m.in. zawodowego przygotowania personelu kierowniczego, nadzorującego i wykonawczego, metod wykonywania działalności, programów szkolenia personelu. Przepis § 18 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. stanowił, że do wniosku o wydanie certyfikatu podmiot ma obowiązek przedłożyć inne dokumenty niezbędne dla udowodnienia stanu prawnego, merytorycznego i kondycji finansowej podmiotu, wymagane zgodnie z przepisami ustawy.

W ramach kontroli czterech procesów certyfikacyjnych lotnisk: „[...]”¹⁷² (w latach 2011-2012) oraz certyfikacji „[...]”¹⁷³ w 2013 r., kontrolerzy NIK zbadali szczegółowo przebieg sprawdzania przez zespoły certyfikacyjne obszarów, określonych w art. 160 ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo lotnicze. Zakres zagadnień podlegających sprawdzeniu, określony w ww. przepisie, został ujęty w „*liście kontrolnej inspekcji nr 1*” pt. „*Struktura organizacyjna i zarządzanie lotniskiem. Współpraca zarządzającego lotniskiem z podmiotami zewnętrznymi. Kwalifikacje i szkolenia*”. Kontrola wykazała, że w aktach certyfikacyjnych nie było kompletnych dokumentów stanowiących o spełnianiu przez lotniska i zarządzające nimi podmioty wymagań określonych w stosownych przepisach, bądź pisemnych dowodów o sprawdzaniu przez zespoły certyfikacyjne określonych zagadnień i obszarów. Naczelnik LTL-3 wyjaśnił przyczyny braków tym, że „*dokumenty weryfikowane są w trakcie kontroli pierwszego etapu obszaru certyfikacyjnego. Pozwala to na weryfikację, uzupełnienie i doprecyzowanie braków wniosku. Dlatego też uznaje się za zbędne przesyłanie dokumentów, jeżeli w urzędzie nie ma możliwości weryfikacji ich treści. (...)*”.

W aktach certyfikacyjnych nw. lotnisk, w odniesieniu do § 21 pkt 1 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. oraz art. 160 ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo lotnicze, znajdowały się następujące dokumenty z tego zakresu tematycznego:

¹⁷¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁷² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁷³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- w przypadku „[...]”¹⁷⁴ - uchwała nr 4 Zarządu Portu z dnia 29 marca 2010 r. ws ustalenia schematu organizacyjnego, wg której regulamin organizacyjny miał być wdrożony do maja 2010 r., po zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą spółki; w aktach certyfikacyjnych nie było dowodu na to, że organizacja wewnętrzna została zaakceptowana przez Radę Nadzorczą zarządzającego – czyli, że organizacja wewnętrzna zarządzającego jest unormowana; stwierdzono w liście kontrolnej, w zakresie organizacji wewnętrznej spółki, że „*brak jest kierownika zespołu dyżurnych operacyjnych oraz że jest „rozbita, rozmyta odpowiedzialność”*”; w poz. 19 listy odnotowano, że struktura organizacyjna „[...]”¹⁷⁵ nie odpowiada regulaminowi organizacyjnemu; w aktach certyfikacyjnych znajdowały się również: opisy siedmiu stanowisk pracy, wykaz szkoleń zrealizowanych w 2010 r.; zaświadczenia wystawione imiennie dla czterech osób, stwierdzające odbycie szkolenia w zakresie świadomości ochrony lotnictwa cywilnego; niepodpisana informacja o realizacji szkoleń pracowników „[...]”¹⁷⁶ przeprowadzonych w 2010 r., niepodpisany plan szkoleń na 2011 r. i niepodpisany wykaz kwalifikacji niektórych pracowników „[...]”¹⁷⁷, w tym osób funkcyjnych, program szkolenia kierowców pojazdów oraz osób pieszych poruszających się po polu naziemnego ruchu lotniczego lotniska „[...]”¹⁷⁸ oraz lista kontrolna nr 1, podpisana przez inspektorów ULC, dotycząca obszaru 1 certyfikacji; W poz. 3 listy kontrolnej nr 1, dotyczącej spełnienia wymogu § 18 ust. 1 pkt 4 (kwalifikacje zawodowe personelu kierowniczego), odnotowano, że badano „*kserokopie opisu stanowisk*”. Opisy te nie stanowiły charakterystyk zawodowych, lecz opisy zakresu obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień na danym stanowisku pracy; Nie było również w aktach certyfikacyjnych dowodów pisemnych na to, że zarządzający opracował program szkolenia personelu oraz że program ten został sprawdzony i oceniony przez zespół certyfikacyjny;
- w przypadku „[...]”¹⁷⁹ – w aktach certyfikacyjnych znajdowały się dokumenty stanowiące o kwalifikacjach dyrektora operacyjnego i charakterystyki stanowisk pracy; w liście kontrolnej nr 1 w poz. 3 odnotowano, że zarządzający przekazał charakterystyki zawodowe personelu kierowniczego, którego decyzje wpływają na stan bezpieczeństwa przedmiotowej działalności; W aktach LTL-3 widnieją jedynie ww. dokument stanowiący

¹⁷⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁷⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁷⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁷⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁷⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁷⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

o kwalifikacjach dyrektora operacyjnego. W aktach certyfikacyjnych nie było charakterystyk pozostałego personelu kierowniczego.

- w przypadku „[...]”¹⁸⁰ (pierwsza certyfikacja) – w aktach certyfikacyjnych znajdował się podręcznik organizacyjny spółki. W liście kontrolnej (poz. 6) odnotowano, że zespół certyfikacyjny otrzyma oświadczenie ws regulaminu organizacyjnego zarządzającego, zaś w aktach certyfikacyjnych nie był tego dokumentu; w poz. 12 listy, dotyczącej spełnienia wymogu art. 160 ust. 4 pkt 1, dotyczącego posiadania przez zarządzającego „systemu szkolenia personelu”, zespół certyfikacyjny odnotował, że „jest plan, nie ma obecnie systemu” – w aktach nie było dowodów na spełnienie tego wymogu;
- w przypadku „[...]”¹⁸¹ (druga certyfikacja) – w aktach certyfikacyjnych znajdowały się: zamówienie na usługę osłony meteorologicznej, uchwała z czerwca 2012 r. ws wprowadzenia Regulaminu szkoleń i doskonalenia zawodowego pracowników; sześć kart z opisem wymagań kwalifikacyjnych na określonych stanowiskach poszczególnych pionów zatrudnienia, obejmujących wymagania w zakresie szkoleń (nazwa szkolenia, czas ich trwania i częstotliwość; plan szkoleń w II półroczu i I kw. 2013 r.; oraz prezentacja szkolenia z zasad poruszania się pieszych i pojazdów na terenie „[...]”¹⁸²; W liście kontrolnej inspekcji dot. obszaru nr 1 odnotowano: w poz. 2 – dot. spełnienia wymogu § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r., że charakterystyki zawodowe personelu kierowniczego, którego decyzje wpływają na stan bezpieczeństwa przedmiotowej działalności „były dołączone przy kontroli okresowej w dniach 25-26 lutego 2013 r.”; w aktach certyfikacyjnych i w aktach z ww. kontroli okresowej nie było powyższych charakterystyk; w raporcie z tej kontroli nie odnotowano wyników sprawdzenia w tym zakresie; w poz. nr 8 listy kontrolnej „Czy zarządzający lotniskiem posiada system szkolenia personelu” – zespół certyfikacyjny nie dokonał żadnej adnotacji – w aktach nie było dowodów pisemnych na dokonanie sprawdzenia tego obszaru; podobnie w poz. 3 listy kontrolnej obszaru nr 1, dot. przedłożenia list stanowiących wykaz sprzętu, o którym mowa w § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r. zespół certyfikacyjny nie dokonał żadnej adnotacji, a w aktach nie było dowodu pisemnego na sprawdzenie tego obszaru.

W kontrolowanej działalności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zespoły certyfikacyjne, realizujące w latach 2010-2012 procesy certyfikacji lotnisk: „[...]”¹⁸³, tj. wszystkie procesy, zbadane przez NIK w tym zakresie, przystępowały do realizacji audytu certyfikacyjnego bez spełnienia przez zarządzających lotniskami obowiązku przedłożenia dokumentów potwierdzających prawo podmiotu do dysponowania środkami lub urządzeniami, jakie będą wykorzystane do prowadzenia wnioskowanej działalności w lotnictwie cywilnym. Obowiązek ten określony był przepisem § 21 pkt 1 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.

Ustalone
nieprawidłowości

¹⁸⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁸¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁸² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁸³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

2. Procesy certyfikacyjne lotnisk: „[...]”¹⁸⁴, objęte szczegółową kontrolą NIK w zakresie dokumentowania ich przebiegu, realizowane były niezgodnie z przepisem § 40 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2003 r. Ich przebieg, dotyczący obszaru nr 1 audytu certyfikacyjnego, nie był w pełni dokumentowany. W aktach certyfikacyjnych nie gromadzono dowodów pisemnych na spełnianie wymagań przez certyfikowane lotniska i podmioty nimi zarządzające, w tym zwłaszcza w obszarze nr 1 sprawdzanych zagadnień, odnoszących się do struktury organizacyjnej i zarządzania lotniskiem oraz kwalifikacji i szkolenia personelu.

Naczelnik LTL-3 wyjaśnił, że m.in. ww. zagadnienia sprawdzano na miejscu – w czasie kontroli (audytów certyfikacyjnych – przypis NIK), a dowodów nie zbierano, bowiem to inspektor ULC decyduje jakie dokumenty muszą zostać skopiowane jako materiał dowodowy.

3. W każdym z ww. przypadków Prezes ULC nie występował do zarządzających, na etapie audytów certyfikacyjnych, w trybie art. 64 Kpa, o uzupełnienie przedłożonej dokumentacji certyfikacyjnej o brakujący dokument, określony przepisem § 21 pkt. 1 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. oraz o dokumenty stanowiące programy szkoleń personelu i poświadczające kwalifikacje personelu kierowniczego.

(dowód: akta kontroli str.: 2066-2068, 2155-2166, 2509-2520, 4255-4356, 3078-3141)

4.2.2.3.3. Audyt certyfikacyjny – sprawdzenie zgodności działania z instrukcjami wykonawczymi

Opis
stanu
faktycznego

Etap audytu certyfikacyjnego, stosownie do przepisu § 9 pkt 4 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. oraz przepisu § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r. powinien polegać na sprawdzeniu, czy certyfikowany podmiot potrafi wykonywać przedmiotową działalność zgodnie z zasadami, warunkami i ograniczeniami, jakie zostały określone w zatwierdzonych przez Prezesa ULC instrukcjach wykonawczych.

Kontrolą NIK w powyższym zakresie objęto 12 procesów certyfikacyjnych lotnisk, w tym:

- „[...]”¹⁸⁵, przeprowadzone w latach 2010-2012 na podstawie przepisów rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.,
- „[...]”¹⁸⁶, przeprowadzone w 2013 r. na podstawie przepisów rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r.

Zespoły certyfikacyjne, realizując etapy audytów certyfikacyjnych, dokonywały oceny stosowanych przez zarządzających lotniskami instrukcji wykonawczych i ujawniały poważne braki w ich treści, ich nieaktualność lub niezgodność z obowiązującymi przepisami, w tym Załącznikiem 14 ICAO Tom I oraz przepisem art. 69 ust. 3 ustawy Prawo lotnicze. W odniesieniu do certyfikacji nw. lotnisk stwierdzono:

- a) „[...]”¹⁸⁷ – w audycie przeprowadzonym w 2011 r., zespół certyfikacyjny stwierdził, że INOP tego lotniska została opracowana w 2007 r. i nie była od tego czasu aktualizowana

¹⁸⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁸⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁸⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁸⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność

– co stanowiło naruszenie postanowień zawartych w pkt 1.4.1. Załącznika ICAO Tom; INOP wymagała uzupełnienia, zmian lub aktualizacji; nie zawierała przede wszystkim szczegółowych procedur startu i lądowania statków powietrznych, w wyniku czego operacje lotnicze nie odbywały się wyłącznie w sposób zgodny z tą instrukcją, tj. niezgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy Prawo lotnicze; brak było w niej: opisu zakresu informacji i danych meteorologicznych, sposobu ich prezentacji i przekazywania lotniskowej służbie meteorologicznej¹⁸⁸; opisu, jakie działania i od jakiego momentu powinny zostać podjęte w celu poprawy stanu utrzymania nawierzchni lotniskowych; opisu kryteriów pozwalających na kontrolę użytkowania nawierzchni przez statki powietrzne, których wskaźnik ACN jest niższy od PCN¹⁸⁹. Podobnie PDSZ tego lotniska nie zawierał wszystkich wymaganych procedur i dokumentów.

(dowód: akta kontroli str.: 3300-3316, 3330- 3333, 3339-3342, 3345-3362, 3366-3367, 4255-4356)

- b) „[...]”¹⁹⁰ – w audycie przeprowadzonym w 2011 r., zespół certyfikacyjny stwierdził, że INOP tego lotniska była nieaktualna i niekompletna – nie zawierała m.in.: szczegółowych procedur startu i lądowania statków powietrznych, w wyniku czego operacje lotnicze nie odbywały się wyłącznie w sposób zgodny z tą instrukcją, tj. niezgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy Prawo lotnicze; procedur działania dedykowanych dla służb utrzymania lotniska, co było niezgodne m.in. z art. 69 ust. 3 pkt 3 ustawy Prawo lotnicze; sześciu procedur wymaganych przepisem § 15 ust. 2 rozporządzenia MI z 30 kwietnia 2004 r. Podobnie PDSZ tego lotniska nie zawierał wszystkich procedur i dokumentów wymaganych przepisami, nie był przy tym od 2008 r. aktualizowany, pomimo istnienia takiego obowiązku (§ 32 ust. 2 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.); PDSZ i Instrukcja ppoż. nie były zatwierdzone przez Prezesa ULC.

(dowód: akta kontroli str.: 3482-3485, 3488-3507, 3715-3738, 3587-3606, 4255-4356)

- c) „[...]”¹⁹¹ – w audycie przeprowadzonym w 2010 r., zespół certyfikacyjny stwierdził, że INOP tego lotniska została opracowana w listopadzie 2007 r. i od tego czasu nie była aktualizowana; większość załączników opracowana była nawet w latach 2004-2005; INOP nie zawierała procedur: startu i lądowania, w związku z czym operacje lotnicze nie odbywały się na tym lotnisku wyłącznie zgodnie z INOP; przeprowadzania kontroli powierzchni ograniczających wysokość zabudowy wokół lotniska; współpracy operacyjnej „[...]”¹⁹² w zakresie przekazywania statków powietrznych. Również PDSZ, zatwierdzona 26 lipca 2010 r., nie zawierała szczegółowego i jednoznacznego określenia zadań i sposobu koordynacji działań realizowanych przez cztery centra i stanowiska operacyjne oraz odpowiedzialności za całościową koordynację i ogólne kierowanie działaniami w sytuacji zagrożenia.

informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁸⁸ Było to niezgodne z § 28 rozporządzenia Ministrów Infrastruktury, Środowiska, Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Obrony Narodowej z dnia 28 października 2004 r. w sprawie osłony meteorologicznej lotnictwa (Dz. U. Nr 245, poz. 2459).

¹⁸⁹ Wskaźnik PCN podawany jest dla nawierzchni zgodnie z wytycznymi podanymi w pkt 2.6.2 i 2.6.3 Załącznika 14 ICAO.

¹⁹⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁹¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁹² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- c.1) Audyt certyfikacyjny „[...]”¹⁹³ przeprowadzony w 2013 r. wykazał, że w INOP nie było: procedury określającej zasady i środki udzielania pomocy statkom powietrznym, które znalazły się w niebezpieczeństwie na lotnisku lub w jego pobliżu; opisu położenia i częstotliwości radiowej punktu sprawdzania VOR na lotnisku; publikacji aktualnych wymiarów i rodzaju nawierzchni zabezpieczenia końca DS (RESA).
(dowód: akta kontroli str.: 3800-3802, 3811-3813, 3815-3831, 4255-4356, 5113-5128)
- d) „[...]”¹⁹⁴ - w audycie przeprowadzonym w 2010 r., zespół certyfikacyjny stwierdził, że INOP tego lotniska była nieaktualna i niekompletna – nie zawierała m.in.: procedury kontroli ruchu pojazdów na lotnisku; szczegółowej procedury przekazywania danych do AIS; zawierała również niewłaściwie sformułowane regulacje – np. dublowanie kompetencji
w zakresie eksploatacji i utrzymania stanu technicznego nawierzchni lotniskowych, w wyniku czego następowało rozmycie odpowiedzialności, mające bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania lotniska; listy zdarzeń podlegających publikacji NOTAM nie odpowiadały wymogom Załącznika 14 ICAO Tom I.
- d.1.) Audyt certyfikacyjny „[...]”¹⁹⁵, przeprowadzony w 2013 r. również wykazał nieaktualność i braki w INOP m.in. w zakresie procedury powiadamiania ULC, PAŻP i MON o awarii świateł przeszkodowych, opisanej w rozdziale 7. Według treści decyzji poaudytowej, *„Obecnie uzgadniany jest w ULC i PAŻP projekt zmiany nr 2 do INOP [...]”*¹⁹⁶.
(dowód: akta kontroli str.: 3709-3711, 3713-3725, 3727-3746, 4255-4356, 5014-5032)
- e) „[...]”¹⁹⁷ – w audycie przeprowadzonym w 2012 r., zespół certyfikacyjny stwierdził, że INOP tego lotniska nie zawierała: danych kontaktowych z wieżą kontroli lotniska (TWR); wykazu przeszkód lotniczych zgodnego ze stanem dokumentacji rejestracyjnej; regulacji stanowiących o dostępie osoby odpowiedzialnej za SMS do dokumentów związanych z operacyjnym funkcjonowaniem lotniska; zawierała regulacje niewłaściwe w zakresie podległości osoby odpowiedzialnej za SMS Szefowi Biura Operacyjnego; rozbieżne były zapisy schematu organizacyjnego zarządzania SMS, a strukturą organizacyjną zarządzającego.
- e.1) Audyt certyfikacyjny „[...]”¹⁹⁸ przeprowadzony w 2013 r. również wykazał nieaktualność i braki w INOP. I tak, INOP zawierał: nieaktualną mapę „[...]”¹⁹⁹ wchodzącą

¹⁹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁹⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁹⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁹⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność

w skład AIP Polska dla tego lotniska; nieaktualne dane o stanowiskach postojowych, przesuniętych miejscach pośredniego oczekiwania i przesuniętych poprzeczkach zatrzymania, niezgodne z dokumentacją rejestracyjną lotniska dane o przeszkodach lotniczych; nie zawierał: informacji na temat strefy lądowania dla śmigłowców i procedur wykonywania operacji śmigłowców oraz opisu położenia i częstotliwości radiowej punktu sprawdzania VOR. W raporcie poaudytowym Prezes ULC stwierdził m.in., że zarządzający był w trakcie opracowywania nowego wydania INOP w oparciu o „projekt rozporządzenia MTBiGM ws warunków eksploatacji lotnisk, gdzie w Załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia ustawodawca określił zawartość INOP lotniska certyfikowanego” (tj. rozporządzenia, które nie zostało wydane do dnia zakończenia niniejszej kontroli – przypis NIK).

(dowód: akta kontroli str.: 2004-2083, 2133-2154)

- f) „[...]”²⁰⁰ – w audycie przeprowadzonym w 2010 r., zespół certyfikacyjny stwierdził, że INOP tego lotniska była nieaktualna i niekompletna – nie zawierała m.in.: procedur: współpracy odpowiednich służb lotniska ze służbami informacji lotniczej, w tym procedur publikowania informacji w AIP; procedur startu i lądowania – w wyniku czego starty i lądowania nie odbywały się wyłącznie zgodnie z INOP. PDSZ również zawierał liczne braki i nieaktualne informacje lub regulacje, w tym np. brak opisu ruchomego stanowiska dowodzenia.
- f.1) Audyt certyfikacyjny „[...]”²⁰¹, przeprowadzony w 2013 r., również wykazał braki w INOP, w zakresie: procedury określającej zasady i środki udzielania pomocy statkom powietrznym, które znalazły się w niebezpieczeństwie na lotnisku lub w jego pobliżu; braku „procedury kontroli eksploatacji nawierzchni przez statki powietrzne o ACN wyższym od PCN nawierzchni”, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Załączniku A, materiał uzupełniający do Załącznika 14 ICAO Tom I oraz „kryteriów pozwalających na kontrolę użytkowania nawierzchni przez statki powietrzne, których ACN jest wyższy od PCN podanego dla tej nawierzchni”, zgodnie z wytycznymi w pkt 2.6.2 i 2.6.3 Załącznika 14 ICAO Tom I; aktualnych danych z zakresu dokumentacji rejestracyjnej lotniska, niedostateczne regulacje dotyczące użytkowania lotniska w warunkach ograniczonej widzialności i utrzymania nawierzchni lotniskowych.

(dowód: akta kontroli str.: 3922-3933, 5090-5112)

- g) „[...]”²⁰² – w audycie przeprowadzonym w 2013 r., zespół certyfikacyjny stwierdził, że INOP tego lotniska była nieaktualna i niekompletna – nie zawierała m.in.: opisu, kto zapewnia projektowanie procedur podejścia do lądowania i procedury odlotu oraz kto jest odpowiedzialny za ich przekazanie do AIP Polska celem publikacji; określenia w zadaniach Dyżurnego Operacyjnego Portu Lotniczego, w przypadku awarii świateł

informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁰⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁰¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁰² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

przeszkodowych na lotnisku i w jego rejonie, procedur powiadamiania ULC, MON i PAŻP; opublikowania danych o strefach bezpieczeństwa końca DS (RESA); nieaktualne lub rozbieżne były takie dane i informacje, jak: struktura organizacyjna spółki, która była rozbieżna ze strukturą organizacyjną zamieszczoną w załączniku 26 do Regulaminu organizacyjnego; mapy zamieszczone w załączniku nr 2 INOP w stosunku do map opublikowanych w AIP Polska; rozbieżne z AIP Polska dane w odniesieniu do wskaźnika PCN dla DK-A1 i stanowisk postojowych 10, 11 i 12 oraz nośności PPS i stanowisk postojowych i nośności DK; dane o przeszkodach lotniczych – wymagające ponadto wystąpienia do PAŻP o uzyskanie uzgodnień procedur lotniczych w świetle wzrostu liczby i parametrów przeszkód lub opracowanie nowych, w celu zapewnienia bezpieczeństwa startujących i lądujących statków powietrznych.

(dowód: akta kontroli str.: 5033-5058)

- h) „[...]”²⁰³ – w audycie przeprowadzonym w 2013 r., zespół certyfikacyjny stwierdził, że INOP tego lotniska była nieaktualna i niekompletna – nie zawierała m.in. regulacji w zakresie: zgłaszania i oznakowania przeszkód lotniczych; informacji o systemie powiadamiania ULC, PAŻP i MON o awarii świateł przeszkodowych; procedury regulacji eksploatacji nawierzchni przez statki powietrzne o ACN wyższym od PCN; brak w procedurze INOP dot. zapobiegania zagrożeniom ze strony zwierząt, brak wzoru formularza sprawozdania ze zderzenia statku powietrznego ze zwierzętami; brak pełnych zapisów dot. nadzoru nad sokolnikiem oraz informacje nieaktualne – rozbieżną strukturę organizacyjną w INOP, w odniesieniu do struktury organizacyjnej, umieszczonej w regulaminie organizacyjnym zarządzającego

(dowód: akta kontroli str.: 5059-5089)

Ustalone
nieprawidłowości

W kontrolowanej działalności stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zespoły certyfikacyjne, w ramach realizacji etapu audytu certyfikacyjnego, nie dokonywały wyłącznie czynności określonych dla tego etapu w przepisach § 9 pkt 4 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. oraz § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013r., tj. sprawdzenia, czy certyfikowane podmioty potrafią wykonywać przedmiotową działalność zgodnie z zasadami, warunkami i ograniczeniami, jakie zostały określone w instrukcjach wykonawczych. W ramach tego etapu, zespoły certyfikacyjne oceniały również prawidłowość sporządzenia instrukcji wykonawczych z obowiązującymi przepisami, tj. czynności, do których realizacji zobowiązane były w etapie poprzednim (etapie zatwierdzania instrukcji wykonawczych). Zespoły certyfikacyjne w ramach audytu certyfikacyjnego, dokonywały również oceny aktualności instrukcji wykonawczych w odniesieniu do ustalanego kontrolnie bieżącego stanu lotnisk.

4.2.2.3.4. Audyt certyfikacyjny – niepełny zakres czynności audytowych

Ustalone
nieprawidłowości

Kontrola NIK, obejmująca realizację etapów audytów certyfikacyjnych dwóch procesów certyfikacji „[...]”²⁰⁴ wykazała, że zespoły certyfikacyjne nie dokonały pełnego sprawdzenia wszystkich obszarów i zagadnień określonych w Załączniku 14 ICAO Tom I oraz w przepisach krajowych, w tym w art. 160 ust. 4 ustawy Prawo lotnicze. Zespoły te przystąpiły do realizacji audytów certyfikacyjnych, pomimo niepełnego przygotowania przez zarządzających dokumentacji lotnisk do kontroli. Stwierdzono w tym zakresie, że:

- Audyt certyfikacyjny „[...]”²⁰⁵, w ramach pierwszej certyfikacji, został przeprowadzony w sytuacji, gdy certyfikowane lotnisko nie posiadało służby kontroli lotniska (TWR).

²⁰³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁰⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁰⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu

Według ULC spowodowało to, że nie było możliwe przeprowadzenie podczas audytu testów praktycznych w zakresie współpracy ze służbą kontroli lotniska. Nie był również w pełni przeprowadzony audyt w obszarze „Ratownictwo i ochrona przeciwpożarowa lotniska” – nie była bowiem oddana do eksploatacji strażnica Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej.

- Audyt certyfikacyjny „[...]”²⁰⁶, w ramach drugiej certyfikacji (w 2013 r.), został przeprowadzony w sytuacji, gdy: zarządzający lotniskiem nie posiadał aktualnej dokumentacji inwentaryzacyjnej, dotyczącej nowej DS i DK, w wyniku czego zespół certyfikacyjny nie mógł przeprowadzić sprawdzenia nachyleń poprzecznych i podłużnych na ww. obiektach. W treści raportu certyfikacyjnego, w obszarze „Współpraca ze służbami informacji lotniczej AIS” odnotowano, że „w trakcie czynności kontrolnych drogą startową na lotnisku „[...]”²⁰⁷ była zamknięta (NOTAM A3668/13 zastępujący NOTAM A3228/13), więc niemożliwe było pełne sprawdzenie w praktyce funkcjonowania lotniska”. Nie została wykonana, w ramach sprawdzenia obszaru „Systemy elektryczne”, symulacja zaniku napięcia i sprawdzenia przełączania automatycznego pomiędzy źródłami zasilania lotniska – co spowodowane było realizowaniem, w czasie audytu, testów systemu ILS oraz trwającymi w tym czasie oblotami z powietrza systemów oświetlenia nawigacyjnego. Zespół certyfikacyjny zalecił przeprowadzenie testów „w najbliższym możliwym terminie”. W dokumentacji certyfikacyjnej brak dowodów na późniejsze dokonanie sprawdzenia w tym zakresie.

Według treści decyzji certyfikacyjnej z dnia 10 lipca 2013 r., kończącej etap certyfikacji, w czasie trwania w dniach 25-26 luty 2013 r. kontroli okresowej lotniska „[...]”²⁰⁸, nie dokonano pełnego sprawdzenia właściwego przygotowania do funkcjonowania w okresie zimowym służby operacyjnej oraz służby utrzymania lotniska. Prezes ULC stwierdził w tej decyzji, że kontrola okresowa stanowiła podstawowe narzędzie, dzięki któremu można potwierdzić ciągłą zdolność zarządzającego lotniskiem do bezpiecznej i sprawnej eksploatacji lotniska. W toku audytu certyfikacyjnego aspekt przygotowania do funkcjonowania w warunkach zimowych nie był sprawdzany w sposób udokumentowany.

- Audyt certyfikacyjny „[...]”²⁰⁹ – w trakcie jego przeprowadzania nie zostały zweryfikowane nachylenia podłużne i poprzeczne na elementach pola ruchu naziemnego. Przyczyną tego był brak aktualnej dokumentacji technicznej, dotyczącej pomiarów geometrii DS, DK i PPS.

(dowód: akta kontroli str.: 2087-2091, 2969-2971, 3012-3022, 3212-3240, 3339-3343, 3515-3518, 3709-3712, 3811-3814, 3916-3933, 5087-5112)

nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁰⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁰⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁰⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁰⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

4.2.2.3.5. Audyt certyfikacyjny – obszar ochrony przeciwpożarowej oraz działań w sytuacjach zagrożenia

Opis stanu faktycznego

Zarządzający lotniskami „[...]”²¹⁰ w okresie przeprowadzania certyfikacji w 2013 r., działali w obszarach: „Plan działania w sytuacji zagrożenia” oraz „Ratownictwo i ochrona przeciwpożarowa lotniska”, na podstawie PDSZ, opracowanej na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 września 2005 r. w sprawie przygotowania lotnisk do sytuacji zagrożenia oraz lotniskowych służb ratowniczo-gaśniczych²¹¹ (dalej rozporządzenia z 12 września 2005 r.).

Audyty certyfikacyjne, w przypadku ww. sześciu lotnisk, zostały przeprowadzone w okresie od 20 kwietnia do 4 października 2013 r.

Z dniem 24 kwietnia 2013 r. weszły w życie nowe przepisy z zakresu działania w sytuacjach zagrożenia i ochrony pożarowej lotnisk, wprowadzone rozporządzeniem MTBiGM z dnia 4 kwietnia 2013 r. w sprawie przygotowania lotnisk do sytuacji zagrożenia oraz lotniskowych służb ratowniczo-gaśniczych²¹² (dalej rozporządzenia MTBiGM z 4 kwietnia 2013 r.). Stosownie do § 25 tego rozporządzenia, zarządzający mają obowiązek dostosować się do wymagań w nim zawartych do 31 grudnia 2014 r.

Zespoły certyfikacyjne, w toku certyfikacji ww. sześciu lotnisk, zawierały w raportach lub decyzjach poaudytowych (o których w pkt 4.2.2.3.7 niniejszego wystąpienia pokontrolnego) stwierdzenie, że kontrolowane lotniska i podmioty nimi zarządzające nie spełniają wymogów rozporządzenia MTBiGM z 4 kwietnia 2013 r.

W przypadku certyfikacji pięciu z tych lotnisk, w wymienionych dokumentach poaudytowych zawarte zostało zalecenie niezwłocznego podjęcia działań zmierzających do usunięcia uwag dotyczących niespełnienia wymagań tego rozporządzenia ze względu na bezpieczeństwo wykonywania operacji lotniczych.

W kontrolowanej działalności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone nieprawidłowości

1. Zespoły certyfikacyjne, w każdym z ww. audytów certyfikacyjnych przeprowadzonych po wejściu w życie przepisów rozporządzenia MTBiGM z 4 kwietnia 2013 r., odnosiły stan ustalony kontrolnie do wymagań określonych w przepisach tego rozporządzenia, pomimo iż zarządzający byli zobowiązani do dostosowania się do nich do końca 2014 r.

Nie dokonywano sprawdzenia, czy lotniska i zarządzające nimi podmioty działają zgodnie z PDSZ, opracowanym na podstawie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ww. rozporządzenia.

2. W dokumentach kończących audyty, w tym w raportach poaudytowych, „[...]”²¹³ oraz w decyzjach poaudytowych, „[...]”²¹⁴ - pomimo stwierdzenia, iż lotniska i zarządzające nimi podmioty nie spełniają wymagań określonych w rozporządzeniu MTBiGM z 4 kwietnia 2013 r. oraz zalecenia bezzwłocznego przystąpienia do dostosowania się do nowych wymagań, zawierane były stwierdzenia, że zarządzający lotniskami spełniali wymagania w zakresie zarządzania lotniskiem w rozumieniu Działu IV ustawy Prawo lotnicze w zakresie

²¹⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²¹¹ Dz. U. z 2005 r., Nr 197, poz. 1634 ze zm.

²¹² Dz. U. z 2013 r. poz. 487.

²¹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²¹⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej oraz w zakresie dokumentu „Plan Działania w Sytuacji Zagrożenia²¹⁵”.

(dowód: akta kontroli str.: 4129-4134, 4779-4783, 5033-5055, 5059-5085, 2133-2154, 5014-5028, 5090-5109, 5113-5128)

4.2.2.3.6. Audyt certyfikacyjny – określanie niezgodności

Opis stanu faktycznego

Analiza wyników audytów certyfikacyjnych, zawartych w raportach poaudytowych oraz decyzjach poaudytowych wykazała, że zespoły certyfikacyjne w wielu przypadkach odmiennie oceniały i klasyfikowały niezgodności, ujawniane w toku audytów certyfikacyjnych. I tak np.:

- ujawniony w audycie „[...]”²¹⁶ w 2010 r. brak kompletu wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uznano za niezgodność drobną; w audycie „[...]”²¹⁷ w 2011 r. niezgodność o tym samym brzmieniu, uznano za poważną;
- ujawnione w audycie „[...]”²¹⁸ w 2011 r. nieposiadanie przez zarządzającego zezwolenia Prezesa ULC na posadowienie określonych składników majątkowych na lotnisku wykazano jako niezgodność poważną; w audycie „[...]”²¹⁹ z 2013 r. podobną niezgodność uznano za niezgodność drobną drugiego poziomu;
- ujawniony w audycie „[...]”²²⁰ w 2011 r. zły stan nawierzchni PPS APRON-2 uznano za niezgodność; w audycie „[...]”²²¹ w 2013 r. podobne nieprawidłowości, występujące na nawierzchni PPS, niektórych DK i na płaszczyźnie do odladzania statków powietrznych nie uznano za niezgodność;

²¹⁵ Do dnia 18 września 2011 r. obowiązywało zarządzających lotniskami, stosownie do art. 84 ust. 2 pkt. 1 i 2 ustawy Prawo lotnicze, opracowanie odpowiednio: planu działania w sytuacji zagrożenia (PDSZ) oraz instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla lotniska (Instrukcji ppoż.). Od tego dnia, stosownie do art. 84 ust. 2 pkt 1, zarządzający lotniskiem jest obowiązany opracować z uwzględnieniem przepisów międzynarodowych, plan działania z sytuacji zagrożenia, uzgodniony m.in. z właściwym terenowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.

²¹⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²¹⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²¹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²¹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²²⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²²¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- ujawniony w audycie „[...]”²²² w 2010 r. zły stan nawierzchni DS uznano za niezgodność poważną; w audycie EPSC w 2013 r. podobny stan DS uznano za niezgodność drobną drugiego poziomu;
- ujawniony w audycie „[...]”²²³ w 2011 r. brak publikacji w AIP Polska współrzędnych geograficznych odpowiednich punktów centralnej osi DK w stopniach, minutach, sekundach i setnych części sekundy uznano za niezgodność; w audycie „[...]”²²⁴ w 2013 r. identycznego braku nie uznano w ogóle za niezgodność; w audycie certyfikacyjnym „[...]”²²⁵ z 2013 r. nie wykazano jako niezgodności faktu nie przekazania służbom AIS współrzędnych geograficznych odpowiednich punktów osi DK. W audytach „[...]”²²⁶ z 2013 r. uznano takie zaniedbania za niezgodność drobną drugiego poziomu;
- ujawniony w audycie „[...]”²²⁷ w 2013 r. brak procedury kontroli eksploatacji nawierzchni przez statki powietrzne o ACN wyższym od PCN uznano za niezgodność drobną drugiego poziomu; w audycie „[...]”²²⁸ w 2013 r. braku tej procedury nie uznano za niezgodność;
- ujawniony w audycie „[...]”²²⁹ w 2012 r. brak wyznaczenia punktu sprawdzenia VOR został uznany za niezgodność; w audytach „[...]”²³⁰ w 2013 r. tego braku nie uznano za niezgodność;

²²² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²²³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²²⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²²⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²²⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²²⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²²⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²²⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²³⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność

- ujawniony w audycie „[...]”²³¹ fakt niewpisania do rejestru LUN systemu świateł lotniskowych został uznany za niezgodność krytyczną; w audycie „[...]”²³² w 2013 r. brak wpisu do rejestru LUN systemu znaków podświetlanych (VAN), tj. świetlnego systemu podejścia nie uznano jako nieprawidłowość; ujawnioną w audycie „[...]”²³³ w 2013 r. podobną niezgodność (o nr 7), polegającą na niewpisaniu do rejestru LUN systemu świateł uznano jako niezgodność drobną drugiego poziomu;
- w audycie „[...]”²³⁴ w 2013 r. rozbieżność w określeniu wskaźnika PCN w AIP Polska, w INOP oraz dokumentacji lotniska uznano za niezgodność poważną; w audycie „[...]”²³⁵ w 2013 r. identyczną rozbieżność uznano za niezgodność drobną drugiego poziomu; analogicznie oceniono w ww. audytach nieprawidłowość polegającą na niespełnianiu przez wszystkich pracowników LRS-G wymogów dotyczących szkolenia;
- poziom siedmiu niezgodności ujawnionych w toku pierwszej części audytu certyfikacyjnego „[...]”²³⁶ w maju 2012 r. został obniżony w toku drugiej części certyfikacji tego lotniska (czerwiec-lipiec 2012 r.). W skrajnych przypadkach niezgodność uznaną za krytyczną, nie uznano w ogóle za nieprawidłowość. I tak np. w toku pierwszej części audytu „[...]”²³⁷ zespół certyfikacyjny:
 - uznał, że niespełnienie wymogu określonego w pkt. 5.2.13.6. Załącznika 14 ICAO Tom I, polegające na tym, że na PPS APRON-1 linia wjazdu na stanowisko dla statków powietrznych o większych wymaganiach jest wykonana linią przerywaną, natomiast dla pozostałych linią ciągłą, jest nieprawidłowością o charakterze poważnym. Ta sama niezgodność w drugiej części audytu została uznana za nieprawidłowość drobną. Wg wyjaśnienia naczelnika LTL-3, „*po ponownej analizie i wyjaśnieniach zarządzającego uznano, że tak jak na innych lotniskach,*

informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²³¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²³² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²³³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²³⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²³⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²³⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²³⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

niezgodność ta ma kategorię drobną. Problem ten jest ogólnie znany, występował na wielu lotniskach i wynikał z projektu oznakowania”.

- uznał jako krytyczną niezgodność polegającą na tym, że na drodze wjazdowej przez bramę nr 3 zostało błędnie zastosowane oznakowanie linii bezpieczeństwa (niezgodność z pkt. 5.4.2.10 Załącznika 14 ICAO Tom I). W drugiej części audytu tego stanu nie uznano za niezgodność. W wyjaśnieniu naczelnik LTL-3 podał, że „(...) Zgodnie z niezgodnością (...) z maja, należało tam zastosować znak zakaz wjazdu „NO ENTRY”. Niezgodność została przekwalifikowana, gdyż z kilkunastu nieoznakowanych i nieokreślonych płaszczyzn tylko ww. była w dalszym ciągu błędnie oznakowana”. Przepisy ww. Załącznika 14 ICAO nie rozróżniają, czy ma być jedno czy też wiele miejsc niewłaściwie oznakowanych, aby uznać istniejący stan za niezgodny.

Naczelnik LTL wyjaśnił, że w toku dokonywanych ocen stanu przygotowania lotnisk do bezpiecznego wykonywania operacji lotniczych, klasyfikacja niezgodności zależała „(...) przede wszystkim od okoliczności i charakteru problemu, którego dana niezgodność dotyczy. Inspektorzy ULC klasyfikują niezgodności mając przede wszystkim na uwadze bezpieczeństwo wykonywanych operacji lotniczych”.

W kontrolowanej działalności stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W Urzędzie Lotnictwa Cywilnego nie określono kryteriów oceny niezgodności - wewnętrznych zasad klasyfikowania uchybień, niezgodności i braków stwierdzonych podczas audytów, w zależności od powodowanego przez nie stopnia zagrożenia bezpieczeństwa prowadzonej działalności w lotnictwie cywilnym (o czym w pkt 4.1.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

(dowód: akta kontroli str.: 2221-2222, 2240-2241, 2753-2756, 4889, 3310, 5018, 3489,3138, 3236-3237, 3713-3725, 3491-3507, 3300, 3491, 4297, 2138-2139, 5022, 5045, 5121, 2053)

Ustalone

nieprawidłowości

4.2.2.3.7. Audyt certyfikacyjny – tryb i sposób określania niezgodności

Opisu stanu
faktycznego

Przepis § 38 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. stanowił, że w procesach certyfikacyjnych stosuje się zasady dotyczące prowadzenia kontroli i postępowań pokontrolnych, określonych m.in. w art. 29 ustawy Prawo lotnicze. W procesach certyfikacji prowadzonych na podstawie przepisów rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r., po ich wejściu w życie 4 kwietnia 2013 r., również powinien być stosowany art. 29 ustawy Prawo lotnicze, o czym stanowił przepis § 21 ust. 1 tego rozporządzenia.

Przepis art. 29 ustawy Prawo lotnicze stanowi, że „w przypadku stwierdzenia (...) naruszenia przepisów lub decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego Prezes Urzędu wydaje decyzję określającą zakres naruszenia oraz termin usunięcia nieprawidłowości”.

1. Kontrola dokumentacji przebiegu 12 audytów certyfikacyjnych, dotyczących certyfikacji ośmiu lotnisk użytku publicznego, „[...]”²³⁸ (pierwsza certyfikacja), przeprowadzonych w latach 2010-2012 oraz „[...]”²³⁹ przeprowadzonych w latach 2013 r., wykazała, że po zakończeniu audytów certyfikacyjnych, ich wyniki prezentowane były, jak następuje:
 - W przypadku certyfikacji lotnisk: „[...]”²⁴⁰, przeprowadzonych w 2013 r., Prezes ULC wydał, zgodnie z art. 29 ustawy Prawo lotnicze, decyzje w sprawie określenia zakresu

²³⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²³⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność

naruszeń przepisów (dalej decyzje poaudytowe). Dotyczyło to procesów certyfikacyjnych:

- „[...]”²⁴¹ zakończonego wydaniem certyfikatu 27 września 2013 r.,
- „[...]”²⁴² zakończonego wydaniem certyfikatu 30 września 2013 r.,
- „[...]”²⁴³ zakończonego wydaniem certyfikatu 16 października 2013 r.

W decyzjach Prezesa ULC określono zakres naruszenia przepisów i wyznaczono terminy ich usunięcia, a także zobowiązano zarządzających lotniskami do objęcia naruszeń stałym nadzorem i opisania ich szczegółowo w instrukcjach wykonawczych. Niezgodności i zalecenia, wyznaczone przez Prezesa ULC, prezentowane były w pkt I-III decyzji poaudytowych. W każdej z ww. decyzji poaudytowych, poza opisem niezgodności, zawarto m.in. stwierdzenie, że wszystkie niezgodności ujawnione w audycie uznane zostały jako niezgodności drobne poziomu drugiego.

- W przypadku pozostałych dziewięciu skontrolowanych procesów certyfikacji lotnisk, niezgodności stwierdzone podczas audytów certyfikacyjnych, opisywane były w raportach poaudytowych, sporządzanych przez zespoły certyfikacyjne, w części pt. „Opis stwierdzonych niezgodności”. Badania kontrolne NIK wykazały, że wyniki ww. audytów, zawierające określone naruszenia przepisów, ujawniane przez zespoły certyfikacyjne, prezentowane były następująco:
 - W przypadku certyfikacji sześciu lotnisk: „[...]”²⁴⁴ przeprowadzonych w latach 2010-2012, Prezes ULC kierował do podmiotów zarządzających lotniskami pisemne zawiadomienia o wynikach audytów certyfikacyjnych, do których załączał ww. raporty poaudytowe. W zawiadomieniach tych Prezes ULC, w odniesieniu do poszczególnych procesów certyfikacyjnych, zawierał obok opisu niezgodności, również uwagi i zalecenia. W tych pismach, w odniesieniu do nieprawidłowości związanych z INOP i PDSZ, zawarte były stwierdzenia, że instrukcje te mają fundamentalne znaczenie w procesie certyfikacji, umożliwiają właściwe funkcjonowanie lotniska oraz koordynację działań służb operacyjnych lotniska i podmiotów zewnętrznych. Wskazywano, że instrukcje te mają kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa wykonywania operacji lotniczych i dlatego sprawą najwyższej wagi jest, aby zarządzający zapewnił bieżące aktualizowanie danych lotniczych i procedur zawartych w tych instrukcjach, na potrzeby realizacji zadań wynikających z certyfikatu lotniska;

informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- W przypadku pozostałych trzech audytów certyfikacyjnych, przeprowadzonych w 2013 r. „[...]”²⁴⁵ wyniki audytów wraz z uwagami i zaleceniami, prezentowane były w raportach poaudytowych, przesłanych zarządzającym lotniskami. W każdym z ww. raportów poaudytowych, poza opisem niezgodności, zawarto m.in. uwagę, że wszystkie niezgodności ujawnione w audycie uznane zostały jako niezgodności drobne poziomu drugiego.
 - We wszystkich dziewięciu przypadkach skierowania do zarządzających raportów poaudytowych, zawarte było zobowiązanie adresatów do opracowania programu naprawczego i przesłania go do ULC. W każdym z tych przypadków, „[...]”²⁴⁶, zobowiązano zarządzającego do przekazania programu naprawczego do ULC w terminie 30 dni. Zarządzający wywiązywali się terminowo z obowiązku opracowania i przesłania do ULC programów naprawczych.
(dowód: akta kontroli str.: 2049-2063, 2133-2154, 3078-3141, 2165-2254, 5033-5055, 5059-5085)
2. W dokumentach końcowych (raportach i decyzjach poaudytowych), dotyczących certyfikacji sześciu lotnisk w 2013 r. „[...]”²⁴⁷, obok niezgodności ustalonych w audytach certyfikacyjnych, prezentowane były również inne stwierdzone przez inspektorów ULC odstępstwa od przepisów. Powyższe odstępstwa prezentowane były, w przypadku raportów poaudytowych „[...]”²⁴⁸ w części „*Uwagi ogólne*”, a w decyzjach poaudytowych „[...]”²⁴⁹ w części pt. „*Uzupełnienie informacji o kontroli certyfikacyjnej na lotnisku (...)*”.

Stwierdzono w powyższym zakresie, że w raportach poaudytowych, w „*Uwagach ogólnych*”, wskazano na występowanie:

- W przypadku „[...]”²⁵⁰ – dziewięciu innych niezgodności, w tym m.in. nieusunięcie od poprzedniej certyfikacji (w 2012 r.) niezgodności dotyczących: niewłaściwego zabezpieczenia końca DS (RESA); braku wyznaczenia punktu sprawdzenia VOR; niewłaściwego oznakowania na PPS APRON-1 linii wjazdu na stanowisko dla statków powietrznych o większych wymaganiach; braku oznakowania poziomego pośredniego

²⁴⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁵⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

miejsca oczekiwania na DK oraz przy zjeździe z płaszczyzny odladzania; niesprawności świateł poprzeczki zatrzymania; nieposiadania przez zarządzającego aktualnej inwentaryzacji nowej DS i nowych DK; nieusunięcie starego oznakowania miejsca oczekiwania na DK-D przed DS oraz braku aktualnej INOP, odpowiadającej stanowi rzeczywistości i wymogom przepisów;

- W przypadku „[...]”²⁵¹ - 11 innych niezgodności, w tym m.in.: nieusunięcia niezgodności ujawnionych w poprzednim audycie (w 2010 r.), dotyczących: niewykonania zabezpieczenia końca DS (RESA) na zalecanej długości 240 m; nieustalenia przez zarządzającego kryteriów wykorzystania nawierzchni przez statki powietrzne o liczbie klasyfikacyjnej ACN większej od PCN; błędnego koloru napisu na znaku tożsamości na PPS; niewłaściwego stanu nawierzchni DS na wysokości punktu celowania (spękania podłużne płyt betonowych); separacji między pojazdami i kołującymi statkami powietrznymi; a także: występowania na DS i DK podłużnych i poprzecznych pęknięć i ubytków oraz licznych pęknięć włosowatych, uszkodzenia szczelin dylatacyjnych w miejscach łączenia płyt betonowych DS, braku dokumentacji technicznej zawierającej pomiary nachyleń DK, braku publikacji w AIP Polska „[...]”²⁵²: współrzędnych geograficznych odpowiednich punktów centralnej osi DK, strefy bezpieczeństwa końca DS (RESA), rodzaju nawierzchni DK, odległości ILS Loc i ILS GP od punktów skrajnych DS, informacji o możliwościach usuwania uszkodzonych statków powietrznych;
- W przypadku „[...]”²⁵³ - dziewięciu innych niezgodności, w tym m.in. dotyczących: braku publikacji zmiany danych punktu sprawdzenia VOR; opracowania procedury regulacji eksploatacji nawierzchni przez statki powietrzne; nieaktualnej INOP; braku polityki szkoleniowej, występowania na DS pęknięć nawierzchni bitumicznej, braku aktualnej dokumentacji technicznej dotyczącej pomiarów geometrii DS, DK i PPS, niewidocznych oznakowań linii bezpieczeństwa na PPS APRON-1; braku publikacji w AIP Polska odległości ILS Loc i ILS GP od punktów skrajnych DS; braku w dokumentacji zapisów dot. kontroli otoczenia lotniska w promieniu 5 km od granicy lotniska²⁵⁴, braku w INOP uzupełnienia zapisów dot. nadzoru nad sokolnikiem, zgodnego z zaleceniami z audytu certyfikacyjnego z 2010 r.

(dowód: akta kontroli str.: 2049-2063, 2133-2154, 3078-3141, 2165-2254, 5033-5055, 5059-5085)

W decyzjach poaudytowych, w „uzupełnieniach informacji o kontroli certyfikacyjnej na lotnisku (...)”, wskazano na występowanie:

- w przypadku „[...]”²⁵⁵ – 13 innych niezgodności, w tym m.in.: nieusunięcie niezgodności nr 6 z poprzedniego audytu certyfikacyjnego (z 2010 r.)²⁵⁶, dotyczącej złego stanu nawierzchni DS (stwierdzono nadal występujące pęknięcia i ubytki w nawierzchni,

²⁵¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁵² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁵³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁵⁴ zaleconej po kontroli okresowej z 21-22 marca 2013 r.

²⁵⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁵⁶ Niezgodność ujawniona również w kontroli okresowej, przeprowadzonej 19 marca 2013 r.

zaleganie w pasie DS wału ziemi); brak w depeszy NOTAM informacji o prowadzonych w odległości 86 m od osi DS prac budowlanych; brak publikacji danych o punkcie sprawdzania VOR w AIP Polska; brak procedury kontroli eksploatacji nawierzchni przez statki powietrzne o ACN wyższym od PCN nawierzchni; zalegania na PPS APRON-1 dwóch metalowych przedmiotów pod samolotem oraz luźnego fragmentu dylatacji na poboczu DK-F (podobnie jak w certyfikacji z 2010 r.), a także niewystarczające działania Safety Managera w przeciwdziałaniu temu zagrożeniu; brak zabezpieczenia podstawkami dwóch samolotów na PPS-3 (niezgodność z INOP i AIP) oraz luźno leżące podstawki i stojaki na PPS-1 i niezabezpieczone schody pasażerskie;

- W przypadku „[...]”²⁵⁷ - wystąpienie 14 innych niezgodności, w tym m.in.: nieusunięcie niezgodności z poprzedniego audytu (w 2010 r.) o nr: 1, 2, 4, 5, 8, 22 oraz: nieposiadanie przez zarządzającego aktualnej dokumentacji technicznej dotyczącej pomiarów geometrii pasa DS; niezaktualizowanie treści załącznika 18 do INOP w zakresie użytkowania lotniska w warunkach ograniczonej widzialności; nieokreślenie kryteriów pozwalających na kontrolę użytkowania nawierzchni przez statki powietrzne, których ACN jest większy od PCN oraz nieopracowanie procedury kontroli eksploatacji nawierzchni przez statki powietrzne o ACN większym od PCN; niedostateczna obsada służby operacyjnej lotniska – co może doprowadzić do problemów w zapewnieniu ciągłości pełnienia tej służby; zużyte lampy świateł podejścia (kilka sztuk) na kierunku 31 i niższa intensywność ich świecenia.
- W przypadku „[...]”²⁵⁸ - wystąpienie 12 innych niezgodności, w tym m.in.: nieusunięte niezgodności z poprzedniego audytu (w 2010 r.) o nr: 4, 17 i 21 oraz: występowanie w nawierzchni DS pęknięć, ubytków i wypukłości; nieusunięcie na DS starych oznakowań strefy przyziemienia w odległości ok. 300 m od progu 29 oraz od progu 11; liczne uszkodzenia nawierzchni PPS-1 (ubytki, złuszczenia płytkie i głębokie, pęknięcia włoskowate, wykruszenia i odlamania krawędzi i naroży płyt betonowych); znajdowanie się metalowego przedmiotu na PPS-2 i luźnych elementów w postaci ukruszeń nawierzchni oraz fragmentów dylatacji; nieopublikowanie danych o współrzędnych punktów osi dróg kołowania; niewyznaczenie punktu sprawdzania VOR; brak w dokumentacji rejestracyjnej lotniska wymiarów i rodzaju nawierzchni zabezpieczenia końca DS (RESA) oraz nieopublikowanie tych danych w INOP i AIP Polska; niewłaściwie rozlokowanie lamp świateł krawędzi DS.

(dowód: akta kontroli str.: 5014-5032, 5090-5128)

W kontrolowanej działalności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

1. Nie zostały wydane decyzje Prezesa ULC ws wyznaczenia naruszeń i określenia terminów ich usunięcia po zakończeniu dziewięciu, z ogółem 12 zbadanych procesów certyfikacyjnych. „[...]”²⁵⁹ Stanowiło to naruszenie przepisu art. 29 ustawy Prawo lotnicze i § 38 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., odsyłającego do ww. art. 29.
2. Dokumenty końcowe etapu audytów certyfikacyjnych sześciu lotnisk „[...]”²⁶⁰ przeprowadzonych w 2013 r., sporządzane były nierzetelnie. W dokumentach tych, w tym w

²⁵⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁵⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁵⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁶⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu

raportach i decyzjach poaudytowych, dotyczących certyfikacji ww. lotnisk, obok niezgodności ustalonych w audytach certyfikacyjnych, prezentowane były również inne stwierdzone przez inspektorów ULC odstępstwa od przepisów. Powyższe odstępstwa prezentowane były jednak, w przypadku raportów poaudytowych, w części „Uwagi ogólne”, a w decyzjach poaudytowych, w części pt. „Uzupełnienie informacji o kontroli certyfikacyjnej na lotnisku (...)”.

Powodowało to, że nie były one uznane jako niezgodności i nie były z tego tytułu objęte obowiązkiem ich usunięcia, określonym w programach naprawczych (w przypadku raportów poaudytowych), a w przypadku decyzji poaudytowych – ich usunięcia w terminach wyznaczonych przez Prezesa ULC w tych decyzjach.

4.2.2.3.8. Audyt certyfikacyjny – ustalone niezgodności

Opis stanu faktycznego

Wyniki 12 audytów certyfikacyjnych, „[...]”²⁶¹ przeprowadzonych w 2013 r., ujęte w raportach poaudytowych lub decyzjach poaudytowych, wykazały występowanie w funkcjonowaniu lotnisk i podmiotów nimi zarządzających, wielu naruszeń przepisów Załącznika 14 ICAO Tom I i przepisów krajowych. I tak:

- a) „[...]”²⁶²
Audyt certyfikacyjny, przeprowadzony 21 czerwca – 2 lipca 2012 r., wykazał niespełnienie 60 wymogów, w tym określonych przepisami: załącznika 14 ICAO Tom I i Przepisami krajowymi. W raporcie poaudytowym nr WEW-LTL-3/432-0004/05/12 z 6 lipca 2012 r., zespół certyfikacyjny stwierdził wystąpienie m.in. takich niezgodności, jak: niewykonanie oznakowania poziomego nawierzchni z materiałów odblaskowych; nieokreślenie maksymalnego dopuszczalnego ciśnienia w oponach lądujących statków powietrznych; braku oznakowania poziomego i pionowego na kierunku południowym od skrzyżowania dróg kołowania (dalej DK), w tym DK-A1 i DK-B w rejonie prowadzonych prac inwestycyjnych; niefunkcjonowanie na lotnisku służby kontroli lotniska (TWR), pomimo jej opisania w INOP (niezgodność uznana została przez zespół certyfikacyjny za niezgodność krytyczną; została ona usunięta 13 lipca 2012 r. - dwa dni po wydaniu certyfikatu); niezłożeniu oświadczenia wymaganego przepisem § 23 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., o treści w pełni odpowiadającej wymogom tego przepisu (niezgodność została uznana przez zespół certyfikacyjny za krytyczną). Zespół certyfikacyjny stwierdził również brak adekwatnego programu utrzymania nawierzchni lotniskowych i uznał tą niezgodność za poważną. Instrukcji tej (programu) „[...]”²⁶³ nie opracował do czasu wstrzymania użytkowania drogi startowej (dalej DS) „[...]”²⁶⁴ przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego (MWINB) 22

nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁶¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁶² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁶³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁶⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

grudnia 2012 r.²⁶⁵ i ograniczenia eksploatacji DS przez Prezesa ULC, decyzją nr ULC-L/550-0001/01/12 z 22 grudnia 2012 r., poprzez wyłączenie z tym dniem z użytkowania części DS wykonanej w technologii betonowej.

Według dokumentacji certyfikacyjnej, zarchiwizowanej przez LTL-3 stosownie do § 40 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., stwierdzono w zakresie przebiegu audytu certyfikacyjnego – w odniesieniu do stanu nawierzchni lotniskowych, w tym głównie DS, że:

- W trakcie pierwszej części audytu certyfikacyjnego z 22-25 maja 2012 r. zespół certyfikacyjny ujawnił zły stan nawierzchni DS w części betonowej (dwa odcinki o długości 540 m każdy, licząc od obu progów). Stwierdzono: bardzo dużą liczbę uszkodzeń wynikających z odprysków pomarglowych; liczne uszkodzenia dylatacji pomiędzy płytami betonowymi; wystawanie masy uszczelniającej te szczeliny ponad powierzchnię płyt, a w innych poniżej rzędnej płyt; w części asfalto-betonowej (o długości 1400 m) stwierdzono występowanie znacznej liczby spękań poprzecznych i skaz oraz liczne sporowacenia warstwy ścieralnej; brak na szwach technologicznych właściwego zabezpieczenia przed wsiąkaniem wody. Powyższe ustalenia zespół certyfikacyjny zawarł w raporcie poaudytowym nr WEW-LTL-3/432-0004/02/12 z 15 czerwca 2012 r.
- W trakcie drugiej części audytu certyfikacyjnego (21 czerwca-2 lipca 2012 r.) „[...]”²⁶⁶ wykazała, że nie został przez zarządzającego opracowany adekwatny program utrzymania nawierzchni lotniskowych (niezgodność nr 4). W raporcie z audytu certyfikacyjnego zespół certyfikacyjny odnotował m.in., że wg Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych (dalej ITWL) - „*dla bezpiecznej eksploatacji statków powietrznych w zakresie przeciwdziałania zassania ciał obcych, niezbędne jest opracowanie dokumentu, w którym będą określone dodatkowe zadania dla służb do czasu jak opisane zjawiska znikną*”. W trakcie odbioru technicznego nawierzchni lotniskowych „[...]”²⁶⁷ ujawniono 40 wad i usterek.
- W okresie poprzedzającym audyt certyfikacyjny ITWL trzykrotnie formułował opinie ws. stanu nawierzchni lotniskowych, w tym przede wszystkim DS i stosowanych technologii remontu tej drogi, w tym opinie: 1) wskazującą na zagrożenia: wynikające z narastającego procesu uszkodzeń występujących na DS i konieczności ciągłej kontroli jej stanu (opinia z 7 lutego 2012 r.); 2) ws wykonywania naprawy nawierzchni niezgodnie z technologią przy znacznym narastaniu liczby stwierdzonych uszkodzeń; ITWL zalecał wymianę całych płyt lotniskowych w miejsce ich napraw ze względu na brak gwarancji bezpiecznej eksploatacji statków powietrznych w przyszłości (opinia z 30 marca 2012 r.) oraz: 3) wskazującą na ograniczoną skuteczność napraw DS, oraz na to, że wykonane wstępne badania mrozoodporności betonu nie są wartościami oczekiwanymi; ITWL wskazał, że niezbędne jest opracowanie dokumentu, stanowiącego wytyczne lub instrukcję, określającego zadania dla służb do czasu ustąpienia ujawnianych zjawisk uszkodzania nawierzchni (opinia z 17 kwietnia 2012 r.);
- Po zakończeniu audytu certyfikacyjnego „[...]”²⁶⁸, na dzień przed wydaniem certyfikatu ITWL sformułował opinię z 9 lipca 2012 r., wg której stwierdził niekorzystne lub też

²⁶⁵ Decyzja ustna MWINB, zawarta w protokole kontroli utrzymania pasa startowego lotniska EPMO z dnia 22 grudnia 2012 r.; Decyzja MWINB nr 1980/2012 z dn. 28 grudnia 2012 r. m.in. w sprawie podtrzymania ogłoszonego ustnie w dn. 22 grudnia 2012 r. zakazu użytkowania części pasa startowego lotniska EPMO.

²⁶⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁶⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁶⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność

nietypowe zachowanie się zapraw naprawczych. Stwierdził również, że prawdopodobnie wykonawca prac naprawczych pomylił utwardzacz ze środkiem gruntującym;

- MWINB decyzją nr WIK.7710.63.2012.IB z 6 czerwca 2012 r. wydał warunkowe pozwolenie na użytkowanie DS wraz z infrastrukturą mu towarzyszącą (DK A1, DK-B i DK-C i innymi składnikami infrastruktury), uzależniając jej wejście w życie od m.in. opracowania w trybie pilnym instrukcji utrzymania nawierzchni lotniskowych.
- Jak wykazała kontrola NIK, „[...]”²⁶⁹ nie wykonał instrukcji zalecanej przez MWINB, a także ITWL. Zarządzający nie zrealizował również zaleceń poaudytowych, dotyczących opracowania tzw. „adekwatnej” instrukcji utrzymania nawierzchni lotniska „[...]”²⁷⁰

Po zakończeniu audytu certyfikacyjnego, decyzją Prezesa ULC z 11 lipca 2012 r. został wydany certyfikat lotniska „[...]”²⁷¹, z ważnością do 10 lipca 2012 r. (tj. ważny 12 miesięcy).

Kontrola doraźna przeprowadzona przez ULC na lotnisku „[...]”²⁷² 22 grudnia 2012 r. wykazała, że zarządzający tym lotniskiem opracował Instrukcję napraw, którą kontrolerzy ULC uznali za „niemożliwą do zastosowania”.

W rezultacie niewykonania zaleceń MWINB i zaleceń poaudytowych Prezesa ULC związanych z opracowaniem właściwej instrukcji utrzymania zwłaszcza DS w należytym stanie technicznym, a w konsekwencji niewłaściwego utrzymywania pasa startowego, prowadzącego do eskalacji występowania uszkodzeń jego nawierzchni, MWINB decyzją ustną z 22 grudnia 2012 r. wstrzymał użytkowanie tego pasa²⁷³, a decyzją Prezesa ULC z 22 grudnia 2012 r. nr ULC-L/550-0001/01/12 ograniczono eksploatację części lotniska, poprzez wyłączenie z użytkowania części DS wykonanej w technologii betonowej²⁷⁴.

(dowód: akta kontroli str.: 2037-2045, 2049-2063, 2069-2070, 2087-2091, 2282-2307, 2262-2279, 2333-2340, 2356-2365, 2414-2415, 2762-2843, 2397-2398, 3206-3220a, 3078-3141, 3270-3271, 4127-4128, 4135-4142, 4974-4994)

a.1) „[...]”²⁷⁵

Audyt certyfikacyjny, przeprowadzony 18-25 czerwca 2012 r., wykazał niespełnienie 28 wymogów, w tym określonych przepisami: Załącznika 14 ICAO Tom I i Przepisami

informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁶⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁷⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁷¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁷² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁷³ MWINB 28 grudnia 2012 r. wydał w tej sprawie decyzję nr 1980/2012, w której nakazał usunąć stwierdzone nieprawidłowości występujące w strukturze wierzchniej warstwy części betonowej drogi startowej i podtrzymał ogłoszony ustnie zakaz jej używania.

²⁷⁴ Ograniczenie eksploatacji DS lotniska Prezes ULC zniósł decyzją z 24 czerwca 2013 r. nr ULC-LTL-3/432-0070/08/12.

²⁷⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

krajowymi. W raporcie poaudytowym z 12 lipca 2013 r. nr ULC-LTL-3/432-0048/03/13, w części pt. „Opis stwierdzonych niezgodności”, stwierdzono wystąpienie m.in. niezgodności: brak podświetlenia pionowych znaków tożsamości stanowisk postojowych; nie dokonania pomiarów współrzędnych geograficznych odpowiednich punktów centralnej osi DK i nie zgłoszenie ich do AIP; nieaktualność mapy lotniska AD 2 EPMO 1-1-1 wchodzącej w skład AIP Polska oraz mapy lotniska zamieszczonej w załączniku nr 2 do INOP; braku wprowadzenia do AIP Polska i INOP zmian dotyczących stanowisk postojowych, przesunięcia miejsc pośredniego oczekiwania i przesuniętych poprzeczek zatrzymania; nieopublikowanie w AIP i w INOP informacji o powyższych zmianach; niezgodność danych o przeszkodach lotniczych z zapisami w INOP; nieopracowanie procedury kontroli użytkowania nawierzchni lotniska przez statki powietrzne, których wskaźnik PCN²⁷⁶ jest większy od ACN²⁷⁷.

Zespół certyfikacyjny stwierdził również wystąpienie dziewięciu innych przypadków niespełnienia wymagań, których w raporcie poaudytowym nie ujęto w opisie stwierdzonych niezgodności. Zostały one opisane w ww. raporcie, w części VII pt. „Uwagi ogólne”. Wśród tych niezgodności stwierdzono sześć odstępstw od przepisów, wykazanych w uprzednio przeprowadzonym audycie w 2012 r. i nieusuniętych bądź usuniętych częściowo. Dotyczyło to m.in. takich niezgodności, jak: niewłaściwe zabezpieczenie końca DS (RESA²⁷⁸); brak poziomego oznakowania pośredniego miejsca oczekiwania przy zjeździe z płaszczyzny odladania oraz brak punktu sprawdzenia VOR²⁷⁹.

Decyzją Prezesa ULC z 10 lipca 2013 r. wydano „[...]”²⁸⁰, ważny od 11 lipca 2013 r. do 12 lipca 2014 r. (tj. ważny 12 miesięcy i 1 dzień).

(dowód: akta kontroli str.: 2037-2043, 2049-2063, 2087-2091, 2255-2257, 2133-2154, 4769-4770)

b) „[...]”²⁸¹

Audyt certyfikacyjny, przeprowadzony 13-17 czerwca 2011 r., wykazał niespełnienie 60 wymogów, w tym określonych przepisami: Załącznika 14 ICAO Tom I i Przepisami krajowymi. W raporcie poaudytowym z 14 lipca 2012 r., zespół certyfikacyjny stwierdził wystąpienie m.in. 48 odstępstw od ww. wymagań, które uznał za niezgodności poważne – m.in. utrudniające spełnianie określonych wymagań, mogące w dłuższym okresie powodować obniżenie poziomu bezpieczeństwa operacji lotniczych. Niezgodności dotyczyły m.in. rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym danych o stanie lotniska, ustalonym w audycie, ze stanem opisanym w INOP i PDSZ. Stwierdzono w tym zakresie cztery poważne niezgodności dotyczące INOP oraz trzy poważne niezgodności dotyczące PDSZ. Wymienione dokumenty (INOP i PDSZ) ULC kwalifikował jako „podstawowe dokumenty wymagane w procesie certyfikacji, mające kluczowe znaczenie dla systemowego podejścia

²⁷⁶ PCN – liczba klasyfikacyjna nawierzchni lotniskowej.

²⁷⁷ ACN – liczba klasyfikacyjna statku powietrznego – obrazująca oddziaływanie statku powietrznego na nawierzchnię dla określonych rodzajów podłoża, z uwzględnieniem położenia środka ciężkości odpowiadającego krytycznemu obciążeniu krytycznego podłoża.

²⁷⁸ RESA – (runway and safety area) - strefa zabezpieczenia końca DS.

²⁷⁹ VOR (VHF Omni-directional Range) rodzaj radiolatarni umożliwiającej prezentację w urządzeniach pokładowych statku powietrznego takich informacji, jak: namiar magnetyczny statku powietrznego od radiolatarni, osiągnięcie żądanego namiaru do lub od radiolatarni, minięcie radiolatarni, identyfikator radiolatarni. Punkt sprawdzenia VOR powinien być oznakowany znakiem pionowym, widocznym z kabiny samolotu sprawdzającego, na którym powinny znaleźć się takie informacje, jak: oznaczenie VOR, częstotliwość radiowa VOR, kierunek geograficzny VOR oraz odległość od DME (radiowa pomoc nawigacyjna - urządzenie pomiaru odległości Distance Measuring Equipment), z którym VOR współpracuje.

²⁸⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁸¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

do zarządzania lotniskiem, zapewnienia zgodnej z przepisami eksploatacji lotniska oraz bezpiecznego wykonywania operacji lotniczych”. Stwierdzono również takie niezgodności, jak: brak umowy operacyjnej pomiędzy zarządzającym a współużytkującą lotnisko jednostką wojskową; brak odpowiedniej bazy dla sprzętu użytkowanego do utrzymania bieżącego lotniska; określenie punktu celowania na obydwu kierunkach niezgodne ze ścieżką świateł PAPI oraz ILS²⁸² oraz 12 innych niezgodności w oznakowaniu poziomym i pionowym DS, DK i płyt postojowych statków powietrznych (dalej PPS); brak systemu monitoringu systemów świetlnych osiem innych niezgodności w zakresie świateł i wzrokowych pomocy nawigacyjnych; rozbieżności ze stanem faktycznym planu zagospodarowania terenu lotniska w zakresie naniesienia i opisanie obiektów infrastruktury lotniskowej oraz niezgodności zapisów w teczce rejestracyjnej z tym planem m.in. w zakresie DS, DK i PPS oraz cztery inne niezgodności w zakresie dokumentacji rejestracyjnej lotniska oraz 11 niezgodności z zakresu ochrony przeciwpożarowej lotniska.

Decyzją Prezesa ULC z 14 lipca 2011 r. wydano „[...]”²⁸³ ważny od 7 sierpnia 2011 r. do 6 sierpnia 2014 r. (tj. 36 miesięcy);

(dowód: akta kontroli str.: 3300-3316, 3336-3344, 3432-3433)

c) „[...]”²⁸⁴

Audyt certyfikacyjny, przeprowadzony 9-17 maja 2011 r., wykazał niespełnienie 58 wymogów, w tym określonych przepisami: Załącznika 14 ICAO Tom I i Przepisami krajowymi. W raporcie poaudytowym z 27 maja 2011 r., zespół certyfikacyjny stwierdził przede wszystkim wystąpienie niezgodności ze stanem faktycznym dwóch najważniejszych dokumentów, stanowiących podstawę funkcjonowania lotniska „[...]”²⁸⁵, tj. INOP i PDSZ. Stwierdzono w tym zakresie cztery poważne niezgodności dotyczące INOP oraz sześć poważnych niezgodności dotyczących PDSZ. Podkreślenia wymaga, że w trakcie audytu stwierdzono nieaktualności lub braki w INOP, takie jak: brak w instrukcji procedur podejścia do lądowania i procedur odlotu, uwzględniających lokalne ograniczenia, nieokreślenie zasad i środków udzielania pomocy statkom powietrznym, które znalazły się w niebezpieczeństwie oraz sześciu procedur określonych wymogiem § 15 ust. 2 rozporządzenia MI z 30 kwietnia 2004 r. W piśmie z 27 maja 2011 r. skierowanym do zarządzającego lotniskiem, Prezes ULC stwierdził m.in. że „(...) wymienione w raporcie niezgodności uznano jako poważne, gdyż nie są zgodne z obowiązującymi przepisami lub utrudniają spełnianie określonych wymagań, i w dłuższym okresie czasu mogą powodować obniżenie poziomu bezpieczeństwa operacji lotniczych”.

Decyzją Prezesa ULC z 27 maja 2011 r. wydano „[...]”²⁸⁶ ważny od 30 maja 2011 r. do 29 maja 2014 r. (tj. ważny 36 miesięcy).

(dowód: akta kontroli str.: 3434-3481, 3488-3507, 3515-3518, 4285-4288)

²⁸² ILS – Instrument Landig System, radiowy system nawigacyjny, wspomagający lądowanie samolotu w warunkach ograniczonej widoczności

²⁸³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁸⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁸⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁸⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

d) „[...]”²⁸⁷

Audyt certyfikacyjny, przeprowadzony 14-17 września 2010 r., wykazał niespełnienie 23 wymogów, w tym określonych przepisami: Załącznika 14 ICAO Tom I i Przepisami krajowymi. W raporcie poaudytowym z 10 grudnia 2010 r., zespół certyfikacyjny stwierdził przede wszystkim niewłaściwy stan techniczny nawierzchni DS, zwłaszcza w strefie przyziemienia na kierunku 27, w którym to miejscu nawierzchnia DS była znacznie zniszczona (posiadała liczne zagłębienia, pęknięcia oraz wystające kawałki materiału uszczelniającego nierówności) i z tego tytułu stanowiła zagrożenie dla bezpieczeństwa statków powietrznych – zwłaszcza ze strony ewentualnego odrywania się kawałów płyty betonowej. W audycie uznano również za niezgodność poważną niewłaściwe utrzymanie PPS, na której stwierdzono zaaleganie „*obcych przedmiotów*”, stanowiących zagrożenie dla statków powietrznych. Za poważne niezgodności uznano również niezapewnienie przez zarządzającego lotniskiem, w sześciu przypadkach, prawidłowej współpracy ze służbami informacji lotniczej AIS (dalej służba AIS), nieaktualne dane o lotnisku opublikowane w AIP Polska, do czego przyczyniły się niedostateczne regulacje zawarte w INOP tego lotniska. W piśmie z 10 grudnia 2010 r. skierowanym do zarządzającego lotniskiem, Prezes ULC stwierdził m.in. że osiem z 23 niezgodności zostało uznanych za poważne, ponieważ „*(...) nie są zgodne z obowiązującymi przepisami lub utrudniają spełnianie określonych wymagań, w dłuższym okresie czasu mogą powodować obniżenie poziomu bezpieczeństwa operacji lotniczych*”.

Decyzją Prezesa ULC z 1 października 2010 r. wydano „[...]”²⁸⁸ ważny od 1 października 2010 r. do 4 października 2013 r. (tj. ważny 36 miesięcy i 3 dni).

d.1) „[...]”²⁸⁹

Audyt certyfikacyjny, przeprowadzony 11-17 i 19-20 września 2013 r., wykazał niespełnienie 13 wymogów, w tym określonych przepisami: Załącznika 14 ICAO Tom I i Przepisami krajowymi. W pkt I sentencji decyzji poaudytowej, wydanej przez Prezesa ULC 30 września 2013 r. (nr ULC-LTL-3/432-0069/04/13), wykazano wystąpienie m.in. takich niezgodności, jak: zaaleganie warstwy gumy w okolicy osi DS, przysłaniającej oznakowanie poziome osi tej drogi; zaniechanie przekazywania informacji o uszkodzeniach i nierównościach na DS służbom AIS w celu dalszego ich przekazywania przylatującym i odlatującym statkom powietrznym; nie dokonania pomiarów współrzędnych geograficznych odpowiednich punktów centralnej osi DK i nie zgłoszenie ich do AIP; istnienia obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza których wysokość przewyższa dopuszczalną (10 m poniżej płaszczyzny ograniczającej); zawarcie w rozdziale 7 INOP procedury nie zawierającej informacji o systemie powiadamiania ULC, PAŻP i MON o awarii świateł przeszkodowych; braku oznakowania dwóch przeszkód lotniczych oraz braku systemu podświetlania znaków stanowisk postojowych i rozbieżności w danych i dokumentach m. in. teczki rejestracyjnej lotniska ze stanem rzeczywistym.

Zespół certyfikacyjny stwierdził również wystąpienie innych 13 niezgodności, których nie ujęto w części I sentencji ww. decyzji poaudytowej. Wystąpienie tych niezgodności opisano w uzasadnieniu tej decyzji. Wśród nich były m. in. dwie niezgodności ujawnione w poprzednim audycie certyfikacyjnym, w tym: zły stan techniczny DS (liczne uszkodzenia jej nawierzchni – niezgodność nr 6) i występowanie w sąsiedztwie lotniska (o promieniu

²⁸⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁸⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁸⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

5 km) licznych hodowli gołębi, a także inne niezgodności, m.in.: zaleganie przedmiotów na PPS APRON-1 oraz w najbliższym sąsiedztwie DK-F, a także niezabezpieczenie statków powietrznych na PPS-3 stosownymi podstawkami, wymagane przez INOP i AIP.

Decyzją Prezesa ULC z 30 września 2013 r. wydano „[...]”²⁹⁰ ważny od 5 października 2013 r. do 4 października 2016 r. (tj. ważny 36 miesięcy).

(dowód: akta kontroli str.: 3661-3662, 3709-3716, 3717-3725, 5014-5028)

e) „[...]”²⁹¹

Audyt certyfikacyjny, przeprowadzony 6-13 października 2010 r., wykazał niespełnienie 37 wymogów, w tym określonych przepisami: Załącznika 14 ICAO Tom I i Przepisami krajowymi. W raporcie poaudytowym z 23 grudnia 2010 r. zespół certyfikacyjny stwierdził wystąpienie licznych braków bądź nieaktualności danych i informacji, a w szczególności procedur mających wpływ na bezpieczeństwo operacji lotniczych, zawartych m.in. w INOP i PDSZ. Dokumenty te zostały uznane przez zespół certyfikacyjny jako nieaktualne, zawierające przy tym niejasne i niepełne regulacje. Stwierdzono w tym audycie również niezgodności, polegające m.in. na: braku szczegółowych procedur publikowania informacji lotniskowych w AIP; nieaktualności procedur dotyczących kontroli przeszkód lotniczych; niedostatki w systemach zasilania energetycznego oraz wzrokowych pomocy nawigacyjnych, mających duże znaczenie dla bezpieczeństwa operacji lotniczych; niewdrożenie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem (SMS), jako istotnego wymogu ICAO; ujęcie w INOP niewyczerpujących procedur zarządzania PPS. W piśmie z 23 grudnia 2010 r. do zarządzającego lotniskiem, Prezes ULC wskazał, że kilka niezgodności (w tym dotyczących PDSZ), zostało uznanych za poważne, ponieważ „(...) nie są zgodne z obowiązującymi przepisami lub utrudniają spełnianie określonych wymagań, i w dłuższym okresie czasu mogą powodować obniżenie poziomu bezpieczeństwa operacji lotniczych”.

Decyzją Prezesa ULC z 20 października 2010 r. wydano „[...]”²⁹² ważny od 20 października 2010 r. do 23 października 2013r. (tj. 36 miesięcy i 3 dni).

e.1) „[...]”²⁹³

Audyt certyfikacyjny „[...]”²⁹⁴, przeprowadzony 30 września–4 października 2013 r. wykazał niespełnienie 13 wymogów określonych przepisami: Załącznika 14 ICAO Tom I i Przepisami krajowymi. W pkt I sentencji decyzji poaudytowej, wydanej przez Prezesa ULC 16 października 2013 r. (ULC-LTL-3/432-0082/03/13), wykazano wystąpienie m.in. takich niezgodności, jak: zaniechanie przekazywania informacji o uszkodzeniach i nierównościach

²⁹⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁹¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁹² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁹⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

na DS służbom AIS w celu dalszego ich przekazywania przylatującym i odlatującym statkom powietrznym; niezgodne z przepisami przygotowanie zabezpieczenia końca DS (RESA) co do jej długości, mimo występowania takich możliwości i posadowienie w tej strefie urządzeń wystających ponad powierzchnię, przez co stanowiących zagrożenie dla statków powietrznych; braku systemu podświetlania znaków stanowisk postojowych na PPS-3 i PPS-6 niedostatecznie opracowana INOP – braki określonych procedur, w tym procedury określającej zasady i środki udzielania pomocy statkom powietrznym, które znalazły się w niebezpieczeństwa na lotnisku lub w jego pobliżu; niedostatecznego zabezpieczenia zasilania awaryjnego świateł podejścia do lądowania, świateł DS i systemu ILS.

Zespół certyfikacyjny stwierdził również wystąpienie innych 12 niezgodności, których nie ujęto w pkt I sentencji ww. decyzji poaudytowej. Wystąpienie tych niezgodności opisano w uzasadnieniu tej decyzji. Wśród nich były m. in.: występujące liczne uszkodzenia na PPS-1, charakterystyczne dla nawierzchni betonowych oraz ubytki i złuszczenia płytkie i głębokie, pęknięcia włosowate, wykruszenia, odlamanie krawędzi i naroży płyt betonowych, ubytki masy zalewowej szczelin dylatacyjnych (podobnie na PPS-2); zaleganie przedmiotu metalowego na PPS-2; brak wyznaczenia punktu kontrolnego VOR; niezapewnienie publikacji współrzędnych geograficznych odpowiednich punktów osi DK w AIP (realizacja w toku). Wśród tych nieprawidłowości były również trzy niezgodności ujawnione w poprzednim procesie certyfikacyjnym, w tym m.in. nieusunięta niegodność nr 21 dotycząca pełnej obsady dyżurnych elektryków na zmianie nocnej oraz utrudniony dostęp do stacji trafo (ST-2) ze względu na jej usytuowanie poza ogrodzeniem lotniska (niezgodność ujawniona już w certyfikacji z 2007 r.).

Decyzją Prezesa ULC 16 października 2013 r. wydano „[...]”²⁹⁵ ważny od 24 października 2013 r. do 23 października 2016r. (tj. ważny 36 miesięcy).

(dowód: akta kontroli str.: 3811-3831, 3798-3799, 5110-5128)

f) „[...]”²⁹⁶

Audyt certyfikacyjny, przeprowadzony 7-10 września 2010 r., wykazał niespełnienie 30 wymogów określonych przepisami: Załącznika 14 ICAO Tom I i Przepisami krajowymi. W raporcie poaudytowym z 10 grudnia 2010 r., zespół certyfikacyjny stwierdził wystąpienie licznych braków bądź nieaktualności danych, informacji, a w szczególności procedur mających wpływ na bezpieczeństwo operacji lotniczych, zawartych m.in. w INOP i PDSZ. Przykładowo, w INOP, a także w jakimkolwiek innym dokumencie zarządzający nie zapewnił procedur współpracy odpowiednich służb lotniska ze służbami AIS. W instrukcji tej zarządzający nie zawarł regulacji gwarantujących ich wykonywanie wyłącznie na podstawie procedur w niej zawartych. Także PDSZ nie zawierał kompletnych regulacji, zapewniających w sposób wszechstronny działania w sytuacjach zagrożenia, takich jak incydenty lotnicze statku powietrznego w czasie lotu. Audyt certyfikacyjny ujawnił również m.in. niezgodności, polegające na: rozbieżności danych o przeszkodach w dokumentacji rejestracyjnej lotniska i AIP Polska dla tego lotniska; brak w instrukcji ruchu pojazdów i pieszych szczegółowych zasad poruszania się pojazdów na lotnisku, w tym ustępowania pierwszeństwa; korzystanie przez agentów handlingowych oraz LSP²⁹⁷ z DK bez zgody TWR na wjazd w pole manewrowe oraz bez zgody Dyżurnego Operacyjnego Portu (DOP) na wjazd na PPS, po wylądowaniu samolotu i zajęciu wyznaczonego stanowiska postojowego; brak gwarancji pewności zasilania lotniska ze względu na: długoletnią eksploatację sieci, typ użytych kabli zasilających oraz znaczną liczbę muf kablowych; brak systemu dokowania statków powietrznych (PPS w rozbudowie); brak praw do

²⁹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁹⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁹⁷ LSP – Lotniskowa Straż Pożarna.

dysponowania jedną nieruchomością w granicach lotniska oraz niezatwierdzonej przez Prezesa ULC instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla lotniska.

Decyzją Prezesa ULC z 28 września 2010 r. wydano „[...]”²⁹⁸ ważny od 28 września 2010 r. do 28 września 2013 r. (tj. 36 miesięcy i jeden dzień).

f.1) „[...]”²⁹⁹

Audyt certyfikacyjny, przeprowadzony 19-21, 26-29 sierpnia i 3-4 września 2013 r., wykazał niespełnienie 23 wymogów określonych przepisami: Załącznika 14 ICAO Tom I i Przepisami krajowymi. W części I sentencji decyzji poaudytowej, wydanej przez Prezesa ULC 27 września 2013 r. (nr ULC-LTL-3/432-0063/02/13), wykazano wystąpienie m.in. takich niezgodności, jak: zaleganie warstwy gumy na nawierzchni DS przy progu 31 w okolicy osiowej, powodujące ograniczenie widoczności znaków poziomych zawracania na DS; zaniechanie przekazywania informacji o uszkodzeniach i nierównościach na DS służbom AIS oraz organom służb ruchu lotniczego (ATS³⁰⁰) w celu dalszego ich przekazywania przylatującym i odlatującym statkom powietrznym; brak pionowych znaków „NO ENTRY” przy zjeździe z DK-B po obu stronach drogi; nieaktualne dane w AIP Polska o miejscach przeznaczonych do sprawdzania wysokościomierzy przez lotem oraz o wyposażeniu lotniska w urządzenia do oczyszczania pola naziemnego; niezgłoszenie służbom AIS współrzędnych geograficznych odpowiednich punktów centralnej osi DK; niekompletnej – posiadającej istotne braki INOP; niezgodne ze stanem rzeczywistym dane lotniska, opublikowane w AIP Polska „[...]”³⁰¹.

Zespół certyfikacyjny stwierdził również wystąpienie innych 14 niezgodności, których nie ujęto części I sentencji ww. decyzji poaudytowej. Wystąpienie tych niezgodności opisano w uzasadnieniu tej decyzji. Wśród nich było sześć niezgodności nieusuniętych od czasu poprzedniego audytu certyfikacyjnego (wrzesień 2010 r.), m.in. takich jak: jednostronne oznakowanie pionowe miejsc oczekiwania przed DS oraz błędne oznakowanie tożsamości DS przy progu 13 (odpowiednio niezgodność nr 5 i 2); zły stan kabli energetycznych (nr 22) oraz brak świateł PAPI na głównym podejściu do lądowania z kierunku 31 (nr 8), a także nieokreślenie kryteriów pozwalających na kontrolę użytkowania nawierzchni lotniskowych przez statki powietrzne, których ACN jest wyższy od PCN podanego dla tej nawierzchni oraz nieopracowanie procedury kontroli eksploatacji nawierzchni dla powyższych przypadków.

Zły stan nawierzchni DS stwierdzono już podczas audytu certyfikacyjnego, przeprowadzonego we wrześniu 2010 r. Zły stan nawierzchni DS i DK wykazała również kontrola okresowa „[...]”³⁰², przeprowadzona w sierpniu 2012 r. Stwierdzono wówczas, że na DS i DK występują liczne uszkodzenia w postaci podłużnych i poprzecznych pęknięć i ubytków nawierzchni betonowej, a na DS dodatkowo liczne pęknięcia włoskowate i uszkodzone szczeliny dylatacyjne, z których masa uszczelniająca zalega na DS. Audyt

²⁹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁰⁰ ATS – służby ruchu lotniczego (Air Traffic Services).

³⁰¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁰² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

certyfikacyjny w 2013 r. potwierdził ww. stan DS i DK, w tym ujawnił występowanie na DS dużej liczby uszkodzeń i nierówności, kwalifikujących ją do kapitalnego remontu. Zły stan DS spowodował, że Prezes ULC pismem z 11 września 2013 r. wniósł do Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Szczecinie o dokonanie inspekcji stanu nawierzchni lotniskowych pod kątem możliwości dalszej ich eksploatacji, do czasu przeprowadzenia remontu kapitalnego w lipcu 2015 r. Według treści ww. pisma, wnioskowana opinia miała stanowić podstawę określenia ważności wydawanego certyfikatu. ULC nie otrzymał wnioskowanej opinii.

Decyzją Prezesa ULC z 27 września 2013 r. wydano „[...]”³⁰³ ważny od 29 września 2013 r. do 28 września 2015 r (tj. ważny 24 miesiące).

(dowód: akta kontroli str.: 3916-3933, 4127-4128, 4135-4142, 4994, 5087-5109)

g) „[...]”³⁰⁴

Audyt certyfikacyjny, przeprowadzony 22-30 kwietnia 2013 r., wykazał niespełnienie 34 wymogów określonych przepisami: Załącznika 14 ICAO Tom I i Przepisami krajowymi.

W raporcie pocertyfikacyjnym z 10 maja 2013 r. zespół certyfikacyjny stwierdził, w części pt. „Opis stwierdzonych niezgodności”, wystąpienie m.in. niezgodności polegających na: niewłaściwym zabezpieczeniu końca DS (RESA) – stwierdzono liczne nierówności i posadowione w tej strefie urządzenia, wystające ponad powierzchnię; niekompletnym oznakowaniu poziomym na niektórych stanowiskach postojowych oraz braku pionowego znaku umiejscowienia na DK-B3 na wysokości miejsca pośredniego oczekiwania; braku pionowych znaków tożsamości stanowisk postojowych; niewpisaniu znaków podświetlanych do rejestru lotniczych urządzeń naziemnych (dalej LUN)³⁰⁵; nieusunięciu przeszkód lotniczych w rejonie podejść do lądowania; nieaktualnej, niekompletnej i zawierającej niewłaściwe regulacje INOP tego lotniska; niewłaściwych warunkach do prowadzenia obserwacji całej PPS i niektórych DK spowodowanych nieusunięciem drzew; braku nazwy i możliwości identyfikacji drogi łączącej PPS nr 1-9 i 16-13R z DK-A i DK-A1.

Zespół certyfikacyjny stwierdził również wystąpienie 11 innych przypadków niespełnienia wymagań, których w raporcie z audytu certyfikacyjnego nie ujęto w opisie stwierdzonych niezgodności w ww. raporcie pocertyfikacyjnym, w tym sześciu wykazanych podczas wcześniejszych audytów (w maju 2010 r. i w listopadzie 2012 r.). Zostały one opisane w ww. raporcie pocertyfikacyjnym, w części VII pt. „Uwagi ogólne”. Wśród tych niezgodności były m.in.: nieopublikowanie w AIP Polska danych dotyczących strefy bezpieczeństwa końca DS (RESA) oraz nieumieszczenie ich w INOP; nieopublikowanie w AIP informacji o rodzajach nawierzchni DK, odległości ILS Loc i ILS GP od punktów skrajnych DS oraz o możliwości usuwania uszkodzonych statków powietrznych i nośności PPS (nr 18 i 19); nieaktualne dane opublikowane w AIP w zakresie: PCN, istnienie w pasie DS przeszkód lotniczych (urządzeń Icaalert) o konstrukcji niełamliwej; brak uzgodnienia z PAŻP procedur lotniczych w świetle wzrostu parametrów oraz liczby przeszkód lotniczych w rejonie podejścia do startu i lądowania, w celu zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi powietrznej; częściowe niezgodności dokumentacji rejestracyjnej lotniska ze stanem faktycznym, a także nieustanowienie kryteriów określających wykorzystanie nawierzchni przez statki powietrzne o ACN większym od PCN.

³⁰³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁰⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁰⁵ LUN – lotnicze urządzenia naziemne. Rejestr lotniczych urządzeń naziemnych prowadzi Prezes ULC stosownie do art. 88 ustawy Prawo lotnicze.

Decyzją Prezesa ULC z 10 maja 2013 r. wydano „[...]”³⁰⁶ ważny od 17 maja 2013 r. do 16 maja 2016 r. (tj. ważnych 36 miesięcy).

(dowód: akta kontroli str.: 5029-5055)

h) „[...]”³⁰⁷

Audyt certyfikacyjny, przeprowadzony, 13-22 maja 2013 r., wykazał niespełnienie 54 wymogów określonych przepisami: Załącznika 14 ICAO Tom I i Przepisami krajowymi. W raporcie pocertyfikacyjnym z 28 maja 2013 r., zespół certyfikacyjny w części pt. „Opis stwierdzonych niezgodności”, określił m.in. niezgodności polegające na: niewłaściwym zabezpieczeniu końca DS (RESA) – liczne nierówności i posadowione urządzenia za progiem 27; nierównościach na DS (punktowe zapadnięcia); używaniu drogi technicznej jako drogi dla samodzielnego kołowania statków powietrznych, pomimo jej niedostosowania technicznego do parametrów DK, braku stosownego jej oznakowania oraz nieopublikowaniu jej danych jako DK; licznych błędach i brakach w oznakowaniu poziomym i pionowym DS, DK i PPS (w pięciu przypadkach); niewykazaniu istnienia wielu przeszkód lotniczych, ich niewłaściwym oznakowaniu i nieujęciu ich w INOP; nieujęciu w INOP wszystkich wymaganych informacji; niespełnianiu wymagań przez tymczasowy, uproszczony świetlny system podejścia do lądowania (o długości jedynie 210 m i z jedną poprzeczką w odległości 150 m); braku nazwy i możliwości identyfikacji DK, krzyżującej się z DK-A i prowadzącej do stanowisk postojowych 2-5 i 5R; poważnych rozbieżnościach pomiędzy publikacją danych o lotnisku w AIP Polska z dokumentacją rejestracyjną lotniska i ze stanem rzeczywistym oraz; niewłaściwym wyznaczeniu powierzchni ograniczających, nieaktualnym profilu pól wznoszenia i podejścia do lądowania. Zespół certyfikacyjny stwierdził również wystąpienie dziewięciu innych przypadków niespełnienia wymagań, których w raporcie pocertyfikacyjnym nie ujęto w opisie stwierdzonych niezgodności, w tym sześciu wykazanych podczas wcześniejszych audytów (w maju 2010 r. i w listopadzie 2012 r.). Zostały one opisane w ww. raporcie pocertyfikacyjnym w części VII pt. „Uwagi ogólne”. Wśród tych niezgodności były m.in.: brak polityki szkoleniowej zarządzającego lotniskiem; brak aktualnej dokumentacji technicznej dot. pomiarów geometrii DS, DK i PPS; częściowo niewidoczne tymczasowe oznakowanie linii bezpieczeństwa; nieopublikowanie w AIP danych o odległości ILS od punktów skrajnych DS; nieujęcia w INOP aktualnej procedury regulacji eksploatacji nawierzchni przez statki powietrzne o ACN większej od PCN.

Decyzją Prezesa ULC z 24 maja 2013 r. wydano „[...]”³⁰⁸ ważny od 27 maja 2013 r. do 26 maja 2016 r. (tj. ważny 36 miesięcy).

(dowód: akta kontroli str.: 5059-5085)

W kontrolowanej działalności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

1. Pomimo ujawnienia w toku audytów certyfikacyjnych przez zespoły certyfikacyjne licznych naruszeń obowiązujących przepisów, w tym:
 - przedstawionych w pkt 4.2.2.3.7 i 4.2.2.3.8 niniejszego wystąpienia pokontrolnego, naruszeń przepisów Załącznika 14 ICAO Tom I i przepisów krajowych, wskazujących na niespełnianie przez lotniska i zarządzające nimi podmioty wymagań określonych w tych przepisach,

³⁰⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁰⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁰⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- przedstawionych w pkt 4.2.2.3.3 – nieprawidłowości dotyczących nieaktualności i niekompletności instrukcji wykonawczych,
- a także, pomimo objęcia czynnościami sprawdzającymi niepełnego zakresu obszarów działalności, przewidzianych do sprawdzenia w toku postępowań certyfikacyjnych w art. 160 ust. 4 ustawy Prawo lotnicze bądź przeprowadzania sprawdzenia spełniania określonych wymogów na podstawie niewłaściwych przepisów (o czym w pkt 4.2.2.3.4 i 4.2.2.3.5 niniejszego wystąpienia) –
- Prezes ULC wydawał decyzje certyfikacyjne i wydawał wnioskowane certyfikaty podmiotom ubiegającym się o ich uzyskanie certyfikaty, z ważnością nawet na maksymalny możliwy okres, przewidziany w przepisie art. 161 ust. 3 ustawy Prawo lotnicze.

Wydanie certyfikatów lotnisk, określonych w powołanych wyżej decyzjach, stanowiło naruszenie przepisu art. 161 ust. 2 ustawy Prawo lotnicze. Przepis ten stanowił, że „w przypadku spełnienia przez podmiot wymagań ustanowionych przepisami prawa, odpowiednich dla danego rodzaju działalności, Prezes ULC wydaje certyfikat, (...)”.

2. Każdy z. dziewięciu raportów poaudytowych oraz każde pismo kierowane do zarządzających lotniskami w sprawie wyników audytu certyfikacyjnego, w ww. procesach niezakończonych decyzją poaudytową, nie zawierały stwierdzenia, iż ujawnione i opisane niezgodności stanowią naruszenie przepisów, które Prezes ULC uznaje i określa w trybie art. 29 ustawy Prawo lotnicze. W każdym z wymienionych pism przewodnich oraz w raportach poaudytowych kierowanych do zarządzających lotniskami, nie były zawarte zapisy stanowiące o wyznaczeniu przez Prezesa ULC terminów usunięcia niezgodności.

(dowód: akta kontroli str.: 2037-2043, 2049-2063, 2087-2091, 2255-2257, 2133-2154, 4769-4770, 3300-3316, 3336-3344, 3432-3433, 3434-3481, 3488-3507, 3515-3518, 4285-4288, 3661-3662, 3709-3716, 3717-3725, 5014-5028, 3811-3831, 3798-3799, 5110-5128, 3916-3933, 5087-5112, 5029-5055, 5059-5085)

4.2.2.4. Etap decyzyjny - wydawanie decyzji certyfikacyjnych i certyfikatów

Opis
stanu
faktycznego

Procesy certyfikacyjne, stosownie do art. 161 ust. 9 ustawy Prawo lotnicze, kończyły się decyzjami Prezesa ULC w sprawie wydania certyfikatu lotniska (dalej decyzje certyfikacyjne), wydawanymi w trybie art. 104 Kpa. W treści 12 zbadanych przez NIK decyzji certyfikacyjnych, w odniesieniu do poszczególnych etapów procesu certyfikacyjnego, zawierano m.in. następujące sformułowania: i stwierdzenia:

- 1) „zarządzający dostarczył wszystkie dokumenty niezbędne do przygotowania i przeprowadzenia certyfikacji” oraz że procesy te przebiegały zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w rozporządzeniu ws certyfikacji z maja 2003 r. i w Podręczniku (w decyzjach dot. siedmiu procesów certyfikacji lotnisk, „[...]”³⁰⁹
- 2) „pierwszy etap certyfikacji obejmował ocenę dostarczonych dokumentów oraz przegląd instrukcji wykonawczych, którymi są: Instrukcja operacyjna lotniska (INOP), Plan działania w sytuacji zagrożenia (...)” „[...]”³¹⁰
- 3) że lotniska spełniały normy i zalecenia Załącznika ICAO Tom I oraz wymagania przepisów krajowych (w decyzjach wszystkich skontrolowanych procesów certyfikacyjnych)
- 4) że audyt zakończył się wynikiem pozytywnym (w decyzjach dot. 10 procesów certyfikacyjnych, „[...]”³¹¹

³⁰⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³¹⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- 5) lotniska posiadają odpowiednią infrastrukturę, wyposażenie, potencjał ludzki i procedury operacyjne, niezbędne do zapewnienia bezpiecznego wykonywania operacji lotniczych. (w decyzjach dot. 10 procesów certyfikacji lotnisk, „[...]”³¹²)

W kontrolowanej działalności stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Sformułowania i stwierdzenia, przedstawione w ww. pkt 1-5, zawarte w decyzjach certyfikacyjnych, były niezgodne ze stanem faktycznym. I tak:

- zarządzający nie przedkładali wszystkich wymaganych dokumentów, niezbędnych do przeprowadzenia procesu certyfikacji. Dotyczyło to takich dokumentów, jak: charakterystyki zawodowe personelu kierowniczego, szczegółowy wykaz zasobów oraz urządzeń technicznych, jakie będą wykorzystane do prowadzenia wnioskowanej działalności, w lotnictwie cywilnym, łącznie z ich pełnymi charakterystykami użytkowymi; opis systemu zarządzania i struktury organizacyjnej zarządzającego, a także dokumentów stanowiących o programach szkoleń personelu. ULC nie żądał uzupełnienia dokumentacji certyfikacyjnej o brakujące dokumenty. (dotyczyło to siedmiu z 12 zbadanych decyzji; patrz pkt **4.2.2.1** niniejszego wystąpienia pokontrolnego);

- procesy certyfikacyjne nie przebiegały zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w rozporządzeniu ws certyfikacji z maja 2003 r. i w Podręczniku. W szczególności nie zgodnie z przepisami tego rozporządzenia przeprowadzane były etapy zatwierdzania instrukcji wykonawczych (dotyczyło to siedmiu z 12 decyzji; patrz pkt **4.2.2.1** – str. 27-30, **4.2.2.2** – str. 30-34 oraz pkt **4.2.2.3.1** [str. 34-35]; **4.2.2.3.2** [str. 35-37], **4.2.2.3.3** [str. 37-40]; **4.2.2.3.4** [str. 40-41]; **4.2.2.3.5** [str. 41-42]; **4.2.2.3.6** [str. 42-43] niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

- pierwsze etapy procesu certyfikacyjnego nie polegały na ocenie dostarczonych dokumentów oraz przeglądzie instrukcji wykonawczych. Kwestionowana przez NIK zawartość „*etapu pierwszego*” nie przewidywała „*przeglądu instrukcji*”. Stosownie do przepisu § 9 pkt 1 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., pierwszy etap certyfikacji (pomijając etap informacyjny) polegał na ocenie zgodności złożonych dokumentów z przepisami i wymaganiami. Kolejny etap, określony przepisem § 9 pkt 1 ww. rozporządzenia polegał na ocenie i zatwierdzaniu instrukcji wykonawczych. W tym zakresie zawierane w decyzjach sformułowania, iż procesy certyfikacyjne przebiegały zgodnie z zasadami określonymi w ww. rozporządzeniu nie znajdowały uzasadnienia (dotyczyło to pięciu z 12 decyzji certyfikacyjnych objętych kontrolą NIK);

„[...]”³¹³- audyt certyfikacyjny ujawnił występowanie w PDSZ tego lotniska licznych braków (patrz zapisy w pkt **4.2.2.3.3**. lit. f niniejszego wystąpienia – str. 39);

- lotniska nie spełniały wszystkich wymagań ww. Załącznika 14 ICAO oraz przepisów krajowych. Zawarte w decyzjach certyfikacyjnych zapisy, stanowiące o zakończeniu audytu certyfikacyjnego wynikiem pozytywnym, również nie znajdowały uzasadnienia, w świetle dokonanych przez zespoły certyfikacyjne ustaleń (dot. to 10 z 12 decyzji; patrz pkt. **4.2.2.2.5** – str. 41-42, **4.2.2.2.7** – str. 43-46, **4.2.2.2.8**. - str. 46-55 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

³¹¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³¹² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³¹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

(dowód: akta kontroli str.: 3709-3725, 3811-3813, 3811-3831, 3300-3316, 3336-3341, 3488-3507, 3515-3517, 3918-3928, 3930-3932, 2037-2044, 2049-2063, 2087-2089, 2092-2093, 2133-2154, 2255-2257, 5014-5128)

4.2.2.4.1 Terminy ważności certyfikatów

Opis stanu faktycznego

Kontrola NIK, obejmująca 12 postępowań certyfikacyjnych wykazała, że Prezes ULC po ich przeprowadzeniu wydał:

- w przypadku ośmiu postępowań ws przedłużenia ważności posiadanego certyfikatu, certyfikaty lotnisk ważne przez okres nieprzekraczający 36 miesięcy. „[...]”³¹⁴
- w przypadku postępowania ws wydania certyfikatu po raz pierwszy – certyfikat ważny przez okres 12 miesięcy. „[...]”³¹⁵

Okresy ważności ww. certyfikatów były zgodne z przepisem art. 161 ust. 3 ustawy Prawo lotnicze. W pozostałych trzech przypadkach postępowań certyfikacyjnych, Prezes ULC wydał następujące certyfikaty:

- a) „[...]”³¹⁶ Certyfikat ten został wydany na mocy decyzji Prezesa ULC z 20 października 2010 r. W decyzji określono ważność certyfikatu do 23 października 2013 r.
- b) „[...]”³¹⁷ Certyfikat ten został wydany na mocy decyzji Prezesa ULC z 1 października 2010 r. W decyzji określono jego ważność do 4 października 2013 r. –
- c) „[...]”³¹⁸ Certyfikat ten został wydany na mocy decyzji z 28 września 2010 r. W decyzji określono jego ważność do 28 września 2013 r.

W kontrolowanej działalności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone nieprawidłowości

W przypadku trzech nw. postępowań certyfikacyjnych, na ogółem 12 zbadanych postępowań, Prezes ULC wydał certyfikaty ważne przez okres dłuższy niż maksymalny, dopuszczalny 36-miesięczny okres ich ważności, określony w art. 161 ust. 3 ustawy Prawo lotnicze. Dotyczyło to certyfikatów lotnisk:

- „[...]”³¹⁹ certyfikat został wydany z ważnością przez okres 36 miesięcy i 4 dni.;
- „[...]”³²⁰ certyfikat został wydany z ważnością przez okres 36 miesięcy i 4 dni;

³¹⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³¹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³¹⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³¹⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³¹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³¹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- „[...]”³²¹ certyfikat został wydany z ważnością przez okres 36 miesięcy i 4 dni.
(dowód: akta kontroli str.: 3811-3814, 3709-3712, 3918-3921)

4.3. Zmiany terminów załatwienia sprawy

Ustalone
nieprawidłowości

W każdym z nw. postępowań certyfikacyjnych organ certyfikujący nie kierował do zarządzających zawiadomień w trybie art. 36 Kpa o przyczynach zwłoki w załatwieniu wniosku i wskazania nowego terminu załatwienia wniosku. Objęte szczegółową kontrolą postępowania certyfikacyjne przeprowadzane były w okresach:

- „[...]”³²² od 5 maja 2011 r. do 14 lipca 2011 r.,
- „[...]”³²³ od 16 lipca 2010 r. do 01 października 2010 r.,
- „[...]”³²⁴ od 10 sierpnia 2010 r. do 20 października 2010 r.,
- „[...]”³²⁵ wniosek z dnia 10 lutego 2012 r. – postępowanie zakończone w dniu 11 lipca 2012 r.

- tj. w okresie dłuższym niż 2 miesiące. Przepis art. 35 ust. 2 Kpa stanowi, że sprawy szczególnie skomplikowane, wymagające postępowania wyjaśniającego, mogą być załatwione nie później, niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

W każdym z ww. przypadków – zgodnie z dokumentacją certyfikacyjną przekazaną NIK – Prezes ULC nie korzystał w możliwości ustalenia, wspólnie z zarządzającymi lotniskami, dłuższego niż 2 miesiące trwania procesów certyfikacyjnych, do czego upoważniał go przepis § 13 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.

(dowód: akta kontroli str.: 4255-4356, 3078-3141, 3930-3933, 5057, 5087, 5111)

4.4. Udział innych jednostek organizacyjnych ULC w procesach certyfikacyjnych

Opis stanu
faktycznego

Regulamin organizacyjny LOŻ z 10 lutego 2009 r.³²⁶ stanowił że, do zadań LOŻ-3 należało m.in. analizowanie aktualności i poprawności zapisów w AIP (§ 9 ust. 3 pkt 9 tego regulaminu) oraz współpraca z LTL w sprawach związanych z certyfikacją lotnisk oraz przeszkodami lotniczymi (§ 9, ust. 1 pkt 15 lit. h). Do zadań LOŻ-1 należało m.in.

³²⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³²¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³²² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³²³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³²⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³²⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³²⁶ Regulamin wprowadzony Zarządzeniem nr 6 Dyrektora Generalnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 10 lutego 2009 r. w sprawie zatwierdzenia wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Departamentu Żeglugi Powietrznej.

współuczestniczenie w certyfikacji lotnisk w zakresie oceny koordynacji współpracy służb ATS i służb operacyjnych lotniska (§ 7 ust. 2 pkt 7).

W każdym audycie certyfikacyjnym ujawniano niezgodności w obszarze funkcjonowania służb operacyjnych lotniska i obszarze INOP, w tym merytorycznie związane z funkcjonowaniem w uogólnieniu służb żeglugi powietrznej.

Każdorazowo, w trakcie trwania procesów certyfikacyjnych, Departament LTL występował do LOB o opinię na temat działalności zarządzających lotniskami w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego. LOB wywiązywał się terminowo z obowiązku informowania LTL o tym, czy lotnisko i zarządzające nimi podmioty wywiązują się z obowiązków określonych przepisami Działu IX ustawy Prawo lotnicze. LOB każdorazowo, po przeprowadzeniu stosownych audytów, informował, iż nie ma przeszkód z tego tytułu w wydaniu certyfikatu lotniska.

W kontrolowanej działalności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

1. Przedstawiciele LOŻ nie brali udziału w procesach certyfikacyjnych, przeprowadzanych w okresie objętym kontrolą. Według wyjaśnienia naczelnika LTL-3, kierownictwo LOŻ przyjęło koncepcję, iż certyfikacje lotnisk nie dotyczą LOŻ, bowiem instytucje zapewniające służby powietrzne posiadają odpowiednie certyfikaty, co stanowi zapewnienie, że lotniska działają poprawnie.

Przedstawiciel LOŻ nie brał udziału m.in. w audycie certyfikacyjnym „[...]”³²⁷, pomimo że w jego toku ujawniono brak przygotowania służby kontroli lotniska (TWR), którą powinna zapewnić PAŻP, w wyniku czego Prezes ULC musiał zaakceptować działalność lotniska – jako lotniska niekontrolowanego, działającego w oparciu o służbę AFIS. Na konieczność udziału LOŻ w tej certyfikacji wskazywała treść notatki z 5 lipca 2012 r. „[...]”³²⁸, sporządzonej dla Kierownictwa ULC, wg której pozytywna opinia LOŻ była potrzebna do wydania certyfikatu.

Przedstawiciele LOŻ nie brali udziału w żadnym ze skontrolowanych procesów certyfikacji lotnisk, w których ujawniono niezgodności merytorycznie związane z zakresem kompetencji regulaminowych LOŻ.

2. W Decyzji nr 1 Prezesa ULC z 14 stycznia 2011 r. (o której w pkt 4.1.1 niniejszego wystąpienia) nie określono obowiązku wzajemnej współpracy LTL z LOŻ w zakresie certyfikacji lotnisk.

(dowód: akta kontroli str.: 1001-1015, 2048, 3139-3141, 3434, 3206-3220, 3241- 3258, 2852-2909, 2076-2079, 3038-3077, 2133-2154, 4596-4599, 4625-4626, 4769-4770, 5033 -5055)

Uwagi
dotyczące
badanej
działalności
(dot. pkt 4.1 - 4.4.)

1. Do 2008 r. certyfikaty lotnisk nie były wydawane w formie decyzji administracyjnej. Przy ich wydawaniu kierowano się wytycznymi nr 2 Prezesa ULC z dn. 23 lipca 2003 r. w sprawie harmonogramu i procedury certyfikacji lotnisk³²⁹. Przepis art. 162 ust. 4 ustawy Prawo lotnicze nakładał na Prezesa ULC obowiązek wydawania certyfikatów w drodze decyzji administracyjnej.
2. Do sierpnia 2010 r. w toku audytów certyfikacyjnych stosowane były listy kontrolne niezawierające opisu wyznaczników (przepisów). Brak wówczas takiego opisu nie zapewniał rzetelnego i przejrzystego dokumentowania przebiegu procesu oceny spełniania przez podmiot kontrolowany określonych wymagań. Należy zauważyć, że od pozytywnego wyniku sprawdzenia spełnienia tych wymagań uzależnione było – w myśl art. 161 ust. 2 Ustawy Prawo lotnicze – wydanie certyfikatu.

³²⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³²⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³²⁹ Dz. Urz. ULC Nr 3, poz. 10.

3. Na przykładzie dokumentacji certyfikacyjnej pięciu lotnisk ustalono, że w latach 2007-2010 Prezes ULC wydawał certyfikaty lotnisk wg wzoru i treści niezgodnej z określoną w załączniku nr 1 do rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. Stwierdzono, że do treści ww. certyfikatów dodano pkt 4 w brzmieniu: „*Ważność certyfikatu określają warunki dopuszczające odstępstwa zawarte w załączniku do certyfikatu*”. Dotyczyło to certyfikatów lotnisk:

- „[...]”³³⁰ ważnego do 6 sierpnia 2011 r.;
- „[...]”³³¹ ważnego do 29 maja 2011r.;
- „[...]”³³² ważnego do 4 października 2010 r.;
- „[...]”³³³ ważnego do 23 października 2010 r.;
- „[...]”³³⁴ ważnego do 28 września 2010 r.

Do ww. certyfikatów były załączone tzw. „*Warunki dopuszczające niezgodności*”, wg których lotniska i zarządzające nimi podmioty nie spełniały wszystkich wymagań.

Przepis § 4 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. stanowi, że „*Nieodłączną częścią certyfikatu mogą stanowić specyfikacje, w których określone są szczególne uprawnienia albo warunki lub ograniczenia, jakie zostają nałożone na posiadacza tego certyfikatu w związku z korzystaniem z udzielonych w nim uprawnień*”. Załączone do certyfikatu tzw. „*Warunki dopuszczające niezgodności*” nie stanowiły specyfikacji, o której mowa w ww. § 4.

Przepisy działu VII, rozdziału 2 „Certyfikacja”, ustawy Prawo lotnicze oraz przepisy § 4 i załączników do ww. rozporządzenia nie przewidywały uzależnienia ważności wydanego certyfikatu od spełnienia warunków dopuszczających odstępstwa określone w załączniku do certyfikatu. Stwierdzono ponadto, że certyfikaty oraz załączone do nich „*Warunki ...*” nie zawierały pełnego katalogu niezgodności ujawnionych w toku certyfikacji. Załączane do certyfikatów „*Warunki ...*” odsyłały jedynie w tej sprawie do załączników, bez wskazania, jakich załączników i gdzie się znajdujących to odesłanie dotyczyło. Wykazu tych niezgodności nie umieszczano również w decyzjach w sprawie wydania certyfikatu „[...]”³³⁵

³³⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³³¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³³² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³³³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³³⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³³⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

Stwierdzono ponadto, że w jednym przypadku, „[...]”³³⁶ ULC przyjął wniosek z 4 maja 2011 r. o treści niezgodnej z określoną we wzorze stanowiącym załącznik nr 5 do *Podręcznika Certyfikacji Lotnisk*.

(dowód: akta kontroli str.: 3278-3281, 3285, 3434-3481, 3615-3660, 3661-3684, 3783-3799, 3902-3917, 4255-4356, 4974-4976)

4. Stwierdzono, że w dwóch przypadkach, na ogółem 12 zbadanych procesów certyfikacyjnych, etap kontroli – tj. audyt certyfikacyjny został podzielony przez ULC na dwa etapy. „[...]”³³⁷

I tak:

- „[...]”³³⁸ sprawdzenie spełniania przez zarządzającego wymagań związanych z INOP oraz PDSZ lotniska, zostało przeprowadzone w ramach kontroli doraźnej, przeprowadzonej 9-10 czerwca 2011 r. Audyt certyfikacyjny obejmujący sprawdzenie pozostałych 14 obszarów został przeprowadzony 13-17 czerwca 2011 r.;
- „[...]”³³⁹, pierwsza część audytu została przeprowadzona 22-25 maja 2012 r. i objęła cztery z 16 obszarów działalności podlegających sprawdzeniu. Druga część audytu została przeprowadzona 21 czerwca – 2 lipca 2012 r.

Przepisy rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r., w tym § 9 pkt 4 nie przewidywały cząstkowego przeprowadzania procesów certyfikacyjnych. W obu przypadkach, w dokumentach końcowych (raportach poaudytowych) zespoły certyfikacyjne dokonały opisu ustaleń z obu wykonanych czynności kontrolnych.

(dowód: akta kontroli str.: 2034-2035, 2046-2047, 4261-4262)

5. Kontrola wykazała, że trzy podmioty zarządzające lotniskiem posiadały przez okres od jednego do czterech dni dwa ważne certyfikaty lotniska. Stwierdzono w tym zakresie, że:

- a) „[...]”³⁴⁰ Prezes ULC wydał zarządzającemu tym lotniskiem certyfikat nr PL-004/EPGD/2007, ważny do dnia 23 października 2010 r. W dniu 20 października 2010 r. Prezes ULC decyzją nr ULC-LTL-3/432-0011/03/10 wydał temu podmiotowi certyfikat nr PL-005/EPGD/2010. Certyfikat został opatrzony datą zatwierdzenia w dn. 20 października 2010r. W rezultacie, w dn. 20-23 (cztery dni) zarządzający był w posiadaniu dwóch certyfikatów lotniska, każdy wydany w odrębnym postępowaniu, o różnej treści.

(dowód: akta kontroli str.: 3798-3799, 3811-3814)

³³⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³³⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³³⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³³⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁴⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

b) „[...]”³⁴¹ Prezes ULC wydał zarządzającemu tym lotniskiem certyfikat nr PL-003/EPKT/2007, ważny do dn. 4 października 2010 r. Prezes ULC 1 października 2010 r. decyzją nr ULC-LTL-3/432-0008/03/10 wydał temu podmiotowi certyfikat nr PL-004/EPKT/2010, opatrzony datą zatwierdzenia w dn. 1 października 2010 r. W rezultacie, w dn. 1-4 października 2010 r. (cztery dni) zarządzający był w posiadaniu dwóch certyfikatów lotniska, każdy wydany w odrębnym postępowaniu, o różnej treści.

(dowód: akta kontroli str.: 3661-3162, 3709-3712)

c) „[...]”³⁴² Prezes ULC wydał zarządzającemu tym lotniskiem certyfikat nr 003/EPSC/2007, ważny do 28 września 2010 r. W dn. 28 września 2010 r. Prezes ULC decyzją nr ULC-LTL-3/432-0010/03/10 wydał temu podmiotowi certyfikat nr PL-004/EPSC/2010. Certyfikat, będący załącznikiem do ww. decyzji, został opatrzony datą zatwierdzenia 23 września 2010 r. W rezultacie, w dn. 1 października 2010 r. zarządzający był w posiadaniu dwóch certyfikatów lotniska, każdy wydany w odrębnym postępowaniu, o różnej treści.

(dowód: akta kontroli str.: 3916-3933, 5086-5109)

Przepisy Działu VII rozdziału 2 ustawy Prawo lotnicze nie przewidują posiadania przez podmiot zarządzający lotniskiem więcej niż jednego ważnego certyfikatu.

6. Stwierdzono, że w przypadku procesów certyfikacji „[...]”³⁴³ przeprowadzonych w 2013 r., po wejściu w życie rozporządzenia ws certyfikacji z marca 2013 r., wszystkie decyzje poaudytowe oraz sporządzane w ich następstwie decyzje certyfikacyjne podpisywał, z upoważnienia Prezesa ULC, Dyrektor LTL, odpowiedzialny za prawidłowe ich przygotowanie i przeprowadzanie, a także za nadzór nad postępowaniami. W przypadku certyfikacji „[...]”³⁴⁴ raport poaudytowy i decyzję certyfikacyjną podpisał Dyrektor LTL z upoważnienia Prezesa ULC. W przypadku certyfikacji lotnisk: „[...]”³⁴⁵ przeprowadzonych w 2013 r., Dyrektor LTL podpisywał raporty z audytów certyfikacyjnych, a następnie podpisywał, z upoważnienia Prezesa ULC, sporządzane w ich następstwie decyzje certyfikacyjne. Dyrektor LTL sprawował również nadzór nad procesami certyfikacyjnymi.

(dowód: akta kontroli str.: 5087-5109, 2646-2655, 2664-2665, 3962-4031, 2645-2655, 2664-2665)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie prowadzenia procesów certyfikacji lotnisk użytku publicznego. .

Ocena cząstkowa
dot. pkt 4.2.- 4.4.

³⁴¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁴² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁴³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁴⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁴⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

Procesy certyfikacyjne przeprowadzane były niezgodnie z przepisami ustawy Prawo lotnicze i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, szczegółowo regulującymi działalność w zakresie certyfikacji. Procesy te prowadzone były bez zachowania norm określonych w Kpa.

Działania Departamentu LTL nie zapewniły właściwego przebiegu procesów certyfikacyjnych, gwarantującego pełne i rzetelne sprawdzenie, czy lotniska użytku publicznego oraz zarządzające nimi podmioty zapewniają w sposób trwały bezpieczne wykonywanie operacji lotniczych. W ULC przystępowano do ich przeprowadzania, pomimo niespełnienia przez lotniska i zarządzające nimi podmioty warunków brzegowych, w tym nieprzedłożenia wszystkich wymaganych dokumentów i oświadczeń, stanowiących o przygotowaniu do certyfikacji. Czynności kontrolne, mające na celu sprawdzenie spełniania wymogów określonych w przepisach międzynarodowych i krajowych rozpoczynane były, pomimo niezakończenia etapu oceny i zatwierdzania instrukcji wykonawczych – dokumentów stanowiących podstawę bezpiecznego funkcjonowania lotnisk i podmiotów nimi zarządzających, a przede wszystkim podstawę bezpiecznego prowadzenia operacji lotniczych. Audyty certyfikacyjne przeprowadzane były na podstawie nieaktualnych i niekompletnych dokumentów tego rodzaju. Sprawdzeniem spełniania wymagań, określonych w przepisach Załącznika 14 ICAO Tom I i w przepisach krajowych, nie obejmowano wszystkich zagadnień. Ze względu na nieopracowanie przejrzystych kryteriów oceny i klasyfikacji spełniania wymagań, w tym oceny i klasyfikacji uchybień, niezgodności i braków stwierdzonych podczas certyfikacji, w zależności od powodowanego przez nie stopnia zagrożenia bezpieczeństwa prowadzonej działalności w lotnictwie cywilnym, oceny w tym zakresie dokonywano w znacznej mierze w sposób dowolny – uznaniowy.

W rezultacie, ULC nie miał możliwości rzetelnego sprawdzenia i ustalenia, przed wydaniem decyzji certyfikacyjnych, czy lotniska i zarządzające nimi podmioty są rzeczywiście trwale zdolne zapewnić bezpieczeństwo wnioskowanej działalności i czy faktycznie spełniają wszystkie wymagania przepisów, stanowiących podstawę certyfikacji.

Zespoły certyfikacyjne ujawniały, w toku audytów, istnienie poważnych odstępstw w funkcjonowaniu lotnisk oraz podmiotów nimi zarządzających, od norm ustanowionych w ogólnie obowiązujących przepisach międzynarodowych, a także w przepisach krajowych. Pomimo tego Prezes ULC wydawał podmiotom zarządzającym lotniskami certyfikaty lotnisk, ważne nawet przez maksymalny okres 36 miesięcy, określony przepisami ustawy Prawo lotnicze.

4.5. Nadzór nad lotniskami certyfikowanymi i zarządzającymi tymi lotniskami

Opis stanu faktycznego

Właściwym w sprawach nadzoru nad lotniskami i podmiotami nimi zarządzającymi, był Inspektorat Nadzoru i Certyfikacji Lotnisk (LTL-3). Do jego właściwości należało m.in. analizowanie i monitorowanie realizacji zaleceń formułowanych po audytach certyfikacyjnych i innego rodzaju działaniach kontrolnych, przeprowadzanych na lotniskach. Do zadań pozostałych inspektoratów i wydziałów LTL, biorących udział w certyfikacjach, należało sprawowanie kontroli i nadzoru nad tymi obszarami działalności certyfikowanej, która leżała w ich właściwości.

Stwierdzono, na przykładzie pięciu lotnisk, certyfikowanych w latach 2010-2012 r., „[...]”³⁴⁶, że LTL-3 opracowywał programy sprawowania bieżącego nadzoru (dalej PPBN). Programy te były zatwierdzane przez Prezesa ULC i obejmowały okres od udzielenia certyfikatu do czasu następczej certyfikacji. LTL opracowywał również roczne plany kontroli lotnisk oraz kalendarz certyfikacji i kontroli okresowych.

Zarządzający lotniskami, po przeprowadzonych audytach certyfikacyjnych przedkładali programy naprawcze we wskazanych przez ULC terminach. W programach tych proponowali terminy usunięcia nieprawidłowości, ujawnianych w trakcie ww. audytów. Terminy te były akceptowane przez Prezesa ULC.

³⁴⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

Inspektorat LTL-3 prowadził odrębną ewidencję niezgodności ujawnianych podczas audytów certyfikacyjnych. Ewidencja ta obejmowała okres od sierpnia/września 2010 r. LTL-3 prowadził również, w analogicznym układzie, ewidencję niezgodności ujawnianych podczas kontroli okresowych i doraźnych. LTL-3 prowadził ewidencję planowanych i przeprowadzonych kontroli. Prowadził również ewidencję wydanych certyfikatów.

(dowód: akta kontroli str.: 3370, 3546, 3747, 3887, 2464, 2645-2655, 2664-2665, 4255-4356, 3078-3141, 2591-2628, 2680, 2884-2845)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości:

1. W regulaminie organizacyjnym LTL nie ustanowiono LTL-3, jako jednostki wiodącej w procesie nadzoru i kontroli nad lotniskami certyfikowanymi, dla zapewnienia pozyskiwania informacji od innych komórek organizacyjnych (LTL-1, LTL-4 i LTL-5) LTL, o wynikach nadzoru i kontroli sprawowanych przez nie w ramach przypisanych im kompetencji regulaminowych. Nie zostały również opracowane pisemne procedury współpracy ww. komórek organizacyjnych z LTL-3 w powyższym zakresie.

(dowód: akta kontroli str.: 3217-3218, 3233-3234, 2645-2655, 2664-2665, 4980-4984)

1. Nadzór nad podmiotami certyfikowanymi prowadzony był przez LTL-3 niezgodnie z § 35 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2013 r. Nie byli bowiem wyznaczeniu inspektorzy nadzorujący, z poszczególnych Delegatur ULC. Nie byli również wyznaczeni inspektorzy nadzorujący z LTL, w tym LTL-3.

Dyrektor LTL, w wyjaśnieniu z 31 października 2013 r., potwierdził powyższy fakt i wyjaśnił, że pracownicy Delegatur NIK, zgodnie z regulaminem organizacyjnym ULC, realizowali zadania Departamentów LOL i LTT, zaś zadania związane z nadzorem nad lotniskami wykonywane były wyłącznie przez inspektorów zatrudnionych w siedzibie ULC.

(dowód: akta kontroli str.: 4978)

3. Zadania związane z opracowaniem i realizacją PPBN, realizowane były niezgodnie z §§ 34 i 35 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.

Szczegółowa kontrola dokumentacji nadzoru nad lotniskami certyfikowanymi: „[...]”³⁴⁷ wykazała, że PPBN opracowane dla poszczególnych lotnisk certyfikowanych nie były kompletne. Nie zawierały informacji o wyznaczeniu konkretnego inspektora, stosownie do postanowień Podręcznika Certyfikacji Lotnisk oraz § 35 rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r.

Przepis § 34 ww. rozporządzenia stanowi, że program określa zakres merytoryczny każdego audytu oraz inspekcji, częstotliwość ich powtarzania w poszczególnych obszarach działalności podmiotu, w lotnictwie cywilnym oraz roczny i kwartalny plan realizacji poszczególnych zadań inspekcyjnych. Stwierdzono, że PPBN uwzględniały jedynie kontrole zaplanowane do realizacji przez LTL-3. Nie uwzględniały natomiast kontroli przeprowadzanych na lotniskach certyfikowanych przez inne niż LTL-3 inspektoraty i wydziały LTL. W wyjaśnieniu naczelnik LTL-3 potwierdził ten fakt, wskazując, że PPBN uwzględniały wyłącznie obszary kontrolowane przez LTL-3, zaś LTL-3 nie ingerował w pracę i plany nadzoru innych wydziałów.

W odniesieniu do dokumentacji lotnisk, poddanej kontroli stwierdzono, że:

- w PPBN lotniska „[...]”³⁴⁸, którego audyt certyfikacyjny miał miejsce w czerwcu 2011 r., nie zaplanowane zostały żadne kontrole do przeprowadzenia w okresie 2013 r. – I połowa 2014 r. Wg PPBN i stanu faktycznego przeprowadzonych kontroli, zaplanowano w PPBN i przeprowadzono: w IV kw. 2011 r. kontrolę doraźną LTL3

³⁴⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁴⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

w zakresie oznakowań poziomych i pionowych drogi startowej, dróg kołowania i płyty postojowej. Zaplanowano i przeprowadzono siłami LTL-3 w IV kw. 2012 r. kontrolę okresową, jednak objęła ona swoim zakresem jedynie 5 z 12 obszarów zaplanowanych do kontroli w PPBN;

- w PPBN lotniska „[...]”³⁴⁹, którego audyt certyfikacyjny miał miejsce 9-17 maja 2011 r., nie zostały zaplanowane żadne kontrole do przeprowadzenia w okresie 2013 r. – I połowa 2014 r. Wg PPBN i stanu faktycznego przeprowadzonych kontroli, zaplanowano przeprowadzenie kontroli okresowej w II kwartale. W aktach LTL-3 (i LTL) brak dowodów na jej przeprowadzenie. LTL-3 przeprowadził w maju 2012 r. kontrolę doraźną (dopisana odrębnie w PPBN), którą objęto 4 z 12 obszarów audytowanych;
- w PPBN lotniska „[...]”³⁵⁰, którego audyt certyfikacyjny miał miejsce w 14-17 września 2010 r., nie zaplanowane zostały żadne kontrole do przeprowadzenia w 2011 r. oraz w okresie I-III kwartał 2013 r. Wg PPBN i stanu faktycznego przeprowadzonych kontroli, zaplanowano przeprowadzenie kontroli okresowej w II kw. 2012 r., obejmującej 12 obszarów. Kontrolą tą objęto w kwietniu 2012 r. cztery obszary. W PPBN dokonano odrębnej adnotacji o przeprowadzeniu tej kontroli.

(dowód: akta kontroli str.: 3134-3135, 3370, 3379-3390, 2656, 4275, 3410-3415, 3546, 3747, 3752-3755)

3.1. PPBN oraz sporządzane przez LTL-3 roczne plany kontroli i sporządzane odrębnie ogólne plany kontroli Departamentu LTL, zawierały różniące się zapisy o planowanych kontrolach. I tak, w odniesieniu do trzech ww. lotnisk, stwierdzono:

- „[...]”³⁵¹ przeprowadzone były w okresie objętym niniejszą kontrolą: kontrola doraźna w IV kw. 2011 r., zaplanowana w PPBN, nieujęta w planie kontroli LTL; kontrola doraźna LTL3 przeprowadzona w marcu 2012 r. w trzech obszarach (stan techniczny i utrzymanie nawierzchni / oznakowanie poziome i pionowe / systemy świateł) – nieujęta w planie kontroli LTL na 2012 r. i w PPBN; kontrola sprawdzająca przeprowadzona przez LTL-4 we wrześniu 2012 r. w obszarze ochrony przeciwpożarowej lotniska, ujęta w planie kontroli LTL na 2012 r., nieujęta w PPBN (LTL-3 był w posiadaniu dokumentacji tej kontroli); kontrola doraźna przeprowadzona przez LTL-6 w zakresie zapobiegania zagrożenia ze strony zwierząt, ujęta w planie kontroli na 2012 r., nieujęta w PPBN.

Nie zostały przeprowadzone kontrole zaplanowane przez LTL lub poszczególne inspektoraty i wydziały: kontrola LTL-1 ujęta w planie kontroli LTL do przeprowadzenia w maju 2011 r.; kontrola LTL-5 w zakresie SMS ujęta w planie kontroli na czerwiec 2012 r.; kontrola LTL-3 ujęta w planie kontroli LTL-3, nieujęta w PPBN.

(dowód: akta kontroli str.: 3134-3135, 3370, 2656, 3379-3390, 2666, 3391-3399, 2250-2251)

- „[...]”³⁵² przeprowadzone były: kontrola doraźna obejmująca cztery obszary, dopisana odrębnie w PPBN, nieprzewidziana w PPBN i nieujęta w planie kontroli LTL na 2012 r.;

³⁴⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁵⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁵¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁵² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność

kontrola sprawdzająca realizację programu naprawczego pocertyfikacyjnego, przeprowadzona przez LTL-4 w styczniu 2011 r., ujęta w planie kontroli LTL na 2012 r., nieujęta w PPBN; kontrola sprawdzająca realizację programu naprawczego pocertyfikacyjnego, przeprowadzona w styczniu 2012 r. przez LTL-1, nieujęta w PPBN oraz w planie kontroli LTL; kontrola doraźna przeprowadzona przez LTL-6 w styczniu 2012 r., nieujęta w PPBN i w planie kontroli LTL na 2012 r.; kontrola sprawdzająca realizację programu naprawczego pocertyfikacyjnego, przeprowadzona przez LTL-3 we wrześniu 2012 r., obejmująca osiem obszarów, nieujęta w PPBN (w PPBN zaplanowano kompleksową kontrolę okresową w II kw. 2012 r. obejmującą 12 obszarów) i w planie kontroli LTL na 2012 r.; kontrola przeprowadzona przez LTL-1 w październiku 2012 r., nieujęta w PPBN i w planie kontroli LTL na 2012 r.; kontrola przeprowadzona przez LTL-1 w lutym 2013 r., nieujęta w PPBN i w planie kontroli LTL na 2012 r. (ujęta w planie kontroli LTL-1 na 2013 r.).

(dowód: akta kontroli str.: 3546, 3580-3586, 3542, 2531-2534, 2666-2667, 2541-2542, 2673-2674, 3607-3608, 2675-2676, 2677-2679)

- „[...]”³⁵³ przeprowadzone były: kontrola sprawdzająca przeprowadzona w październiku 2011 r. przez LTL-4, nieujęta w PPBN i w planie kontroli LTL na 2011 r.; kontrola przeprowadzona w marcu 2012 r. przez LTL-6, nieujęta w PPBN, ujęta w planie kontroli LTL na 2012 r., kontrola przeprowadzona w kwietniu 2012 r. przez LTL-1, nieujęta w PPBN i w planie kontroli LTL na 2012 r.; kontrola doraźna przeprowadzona w marcu 2013 r. przez LTL-3, nieujęta w PPBN, ujęta w planie kontroli LTL-3 na 2013 r.; nie przeprowadzono kontroli zaplanowanej w planie kontroli LTL na 2011r. (nie przewidzianej w PPBN).

(dowód: akta kontroli str.: 2666, 2536-2538, 3748, 2547-2549, 2541-2542, 2671-2672, 2526-2542)

Dyrektor LTL w wyjaśnieniu złożonym w odniesieniu do przyczyn rozbieżności w zapisach zawartych w planach kontroli LTL i LTL-3 oraz PPBN, opracowywanymi indywidualnie dla każdego lotniska certyfikowanego, a także w sprawie istnienia procedur uzgadniania planów kontroli w Departamencie wyjaśnił, że „PPBN jest rozpisywany dla każdego lotniska na cały okres ważności certyfikatu. LTL co roku opracowuje Roczny Plan Kontroli Lotnisk oraz Kalendarz certyfikacji i kontroli okresowych, mające na celu zrealizowanie P...P...B...N... na dany rok. Roczny program kontroli, obejmuje kontrole lotnisk użytku publicznego i wyłącznego, w tym kontrole certyfikacji lotnisk. Plan jest tworzony z uwzględnieniem możliwości kadrowych inspektoratu oraz zadań związanych z nadzorem nad wszystkimi lotniskami (56 lotnisk, w tym 13 portów lotniczych)”.

(dowód: akta kontroli str.: 4983)

4. Prowadzona przez LTL-3 elektroniczna ewidencja ujawnianych niezgodności nie zawierała kompletnych informacji o ich usunięciu. Nie była ona uzupełniana na bieżąco, nie zawierała wszystkich informacji zaplanowanych do umieszczenia w zaprojektowanych tabelach ewidencyjnych.
- 4.1. Ewidencja niezgodności ujawnianych podczas audytów certyfikacyjnych przeprowadzanych w latach 2010-2012, „[...]”³⁵⁴ nie była uzupełniona o terminy, w których dokonano usunięcia niezgodności.

Ewidencja „[...]”³⁵⁵ nie zawierała również deklarowanego przez zarządzającego sposobu ich usunięcia. Ewidencja „[...]”³⁵⁶ nie zawierała kompletnego opisu deklarowanego przez

informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁵³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁵⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

zarządzającego sposobu ich usunięcia oraz opisu kategorii (poziomu) niezgodności, a także danych inspektora audytującego. Ewidencja „[...]”³⁵⁷ nie zawierała odniesienia do programu naprawczego – nie podano cech tego programu (numeru pisma, daty jego sporządzenia lub innych danych identyfikujących). Ewidencja „[...]”³⁵⁸ z audytu certyfikacyjnego w 2012 r. nie zawierała żadnych danych poza identyfikacją niezgodności i zdefiniowaną kategorią niezgodności.

- 4.2. Inspektorat Lotnisk (LTL-3) nie odnotowywał w ewidencji informacji o tym, czy wszystkie niezgodności ujawnione podczas certyfikacji zostały usunięte w terminach zaakceptowanych przez Prezesa ULC, a także przed terminem rozpoczęcia kolejnej certyfikacji. W dokumentacji LTL-3 brak było kompletnej dokumentacji, stanowiącej o usunięciu niezgodności stwierdzonych podczas certyfikacji.

„[...]”³⁵⁹ w dokumentacji dotyczącej nadzoru, w tym w ww. ewidencji pominięto niezgodność oznaczoną nr 46. Brak było informacji o stanie prac nad jej usunięciem.

- 4.3. Brak danych dotyczących stanu prac nad usunięciem niezgodności wystąpił również w ewidencji niezgodności ujawnionych w toku certyfikacji przeprowadzonych w 2013 r. „[...]”³⁶⁰

Naczelnik LTL-3 wyjaśnił, że „poszczególne inspektoraty w zakresie swoich właściwości monitorują usuwanie niezgodności oraz prowadzą weryfikację ich usunięcia w trakcie kontroli doraźnych i okresowych, zaś LTL-3 prowadzi bazę niezgodności i aktualizuje ją w miarę przekazywanych informacji przez zarządzających i poszczególne wydziały”.

(dowód: akta kontroli str.: 2629-2636, 4255-4356, 2692-2701, 3117-3118, 4272-4273, 4301, 4322-4325, 4344-4348, 4980-4984)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zakresie sprawowania nadzoru nad lotniskami certyfikowanymi i podmiotami nimi zarządzającymi.

W ULC nie stworzono sprawnego i spójnego mechanizmu sprawowania nadzoru w powyższym zakresie. Inspektorat LTL-3 jako komórka organizacyjna LTL, nie została wyposażona w kompetencje koordynacyjne w zakresie nadzoru nad lotniskami. Nie zostały

³⁵⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁵⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁵⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁵⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁵⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁶⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

opracowane pisemne zasady współpracy LTL-3 z pozostałymi komórkami organizacyjnymi LTL, biorącymi udział w procesach certyfikacji i z tego tytułu odpowiedzialnymi za leżące w ich właściwościach obszary objęte audytem. Opracowywane programy prowadzenia bieżącego nadzoru nie odpowiadały w pełni wymaganiom przepisów rozporządzenia ws certyfikacji z maja 2003 r. Nie były przy tym spójne z rocznymi planami kontroli, obowiązującymi w LTL. W rezultacie, programy te nie stanowiły skutecznego narzędzia w nadzorze nad działalnością zarządzających lotniskami, ukierunkowaną na usuwanie wszelkich niezgodności w działaniu lotnisk.

Stwierdzono, że LTL-3 wdrożył już w II połowie 2010 r. ewidencję elektroniczną niezgodności, ujawnianych w toku audytów certyfikacyjnych i odrębnie dla innego rodzaju kontroli. Jednak i to narzędzie nie służyło w pełni sprawowaniu skutecznego nadzoru nad lotniskami i podmiotami nimi zarządzającymi. Ewidencja ta nie zawierała bowiem wszystkich informacji temu służących, była nieaktualna lub niekompletna.

W rezultacie, pomimo wykonywania wielu kontroli cząstkowych, sprawowanie nadzoru nad lotniskami certyfikowanymi i podmiotami, które nimi zarządzają, było nieskuteczne.

Dowodem na niską skuteczność nadzoru była m.in. duża powtarzalność naruszeń przepisów międzynarodowych i krajowych, ujawnianych przez zespoły certyfikacyjne podczas wszystkich procesów certyfikacyjnych, objętych kontrolą NIK. Szczególnym zaś przykładem niskiej skuteczności sprawowanego nadzoru jest dopuszczanie przez ULC do wieloletniego działania podmiotów zarządzających lotniskami w oparciu o nieaktualne instrukcje wykonawcze, a także powtarzające się w kolejnych procesach certyfikacji określonych lotnisk, naruszeń tego samego rodzaju.

5. Wydawanie koncesji i zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej w lotnictwie cywilnym.

5.1. Wydawanie przez Prezesa ULC koncesji na podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego.

Właściwym w sprawach wydawania koncesji i zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej w lotnictwie cywilnym był Departament Rynku Transportu Lotniczego.

Opis stanu faktycznego

(dowód: akta kontroli str. 3962-4031)

Zgodnie z przepisem art. 164. ust. 1 ustawy Prawo lotnicze, koncesji na podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego udziela Prezes ULC zgodnie z przepisami rozporządzenia 1008/2008.

We wszystkich trzech objętych kontrolą przypadkach „[...]”³⁶¹ wnioski o koncesje zawierały elementy określone w art. 166 ust. 2 ustawy Prawo lotnicze. Ponadto wnioskodawcy przed wydaniem decyzji o przyznaniu koncesji, załączyli (włączając uzupełnienia składane w związku z wezwaniami do złożenia dokumentacji wystosowanymi przez ULC w trakcie postępowania) dokumenty wymienione w art. 166 ust. 3 ustawy Prawo lotnicze. Koncesje wydawane były w ciągu 3 miesięcy po przekazaniu wszelkich niezbędnych informacji, tj. w terminach określonych w art. 167 ust 2a. ww. ustawy. Prezes ULC udzielał koncesji na podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego zgodnie z przepisami rozporządzenia 1008/2008. Przy wydawaniu koncesji pobierane były należne opłaty lotnicze, o których mowa w art. 26a ust 1 pkt. 4.

(dowód: akta kontroli str. 13828-13891, 13049-13075, 13018-13026, 13085-13094)

W latach 2011-2013 Prezes ULC zgodnie z przepisem art. 171 ust. 1 prawa lotniczego:

- cofnął koncesje dla czterech podmiotów: „[...]”³⁶²

³⁶¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁶² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność

- zawiesił koncesje trzech podmiotów: „[...]”³⁶³
- odmówił wydania koncesji „[...]”³⁶⁴

W okresie objętym kontrolą nie wystąpił przypadek wydania koncesji tymczasowej.

(dowód: akta kontroli str. 13085-13094, 13666-13679)

Art. 13 ust 3 rozporządzenia 1008/2008 stanowi, iż wspólnotowy przewoźnik lotniczy, leasingujący od innego przedsiębiorstwa statek powietrzny z załogą, zarejestrowany w państwie trzecim, uzyskuje od właściwego organu wydającego koncesje uprzednią zgodę na prowadzenie operacji. Przedmiotowe postępowania prowadzone były w zakresie art. 13 ust. 3 lit. b przez LER oraz przez LOL w zakresie art. 13. ust. 3 lit. a.

(dowód: akta kontroli str. 13093)

Na podstawie trzech postępowań ws zgód wydanych w latach 2011-2013 (dla Exin sp. z o.o.) i dwukrotnie dla Sprintair Cargo S.A. (dalej Sprintair), stwierdzono, że wydanie zgód poprzedzone było postępowaniem prowadzonym przez LER i LOL z wynikiem pozytywnym odnośnie spełniania normy bezpieczeństwa równoważnej normom nałożonym przez prawo europejskie oraz krajowe.

(dowód: akta kontroli str. 13093, 13560-13665)

W zakresie wydawania zgód na leasing od innego przedsiębiorstwa statków powietrznych z załogą, zarejestrowanych w państwie trzecim na podstawie art. 13 ust. 3 rozporządzenia 1008/2008, w proces wewnętrznych uzgodnień w ramach ULC nie był włączany departament LTT³⁶⁵, pomimo określenia takiego wymogu w decyzji nr 7 Prezesa ULC. Dyrektor LER wyjaśniła, iż uzgodnienia prowadzone były z LOL, wg opinii Dyrektora LER - jedynym departamentem posiadającym merytoryczną wiedzę ze wskazanego zakresu i w związku z powyższym przedmiotowe zapisy w decyzji nr 7 Prezesa ULC zostaną zmienione.

(dowód: akta kontroli str. 13685-13691, 13036-13039)

5.2. Wydawanie przez Prezesa ULC zezwoleń na wykonywanie działalności gospodarczej na lotniskach użytku publicznego w zakresie zarządzania lotniskiem.

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z przepisami art. 173 ust 1 ustawy Prawo lotnicze wykonywanie działalności gospodarczej na lotniskach użytku publicznego w zakresie zarządzania lotniskiem wymaga uzyskania zezwolenia. Przedsiębiorcy, którzy uzyskali w latach 2011-2013 zezwolenia na zarządzanie lotniskiem użytku publicznego „[...]”³⁶⁶ spełniali warunki określone w art. 174 ust. 2 i 3 Prawa lotniczego. Przedsiębiorcy ubiegający się w latach 2011-2013 o zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego dołączali do wniosku dokumenty wymagane § 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie dokumentów oraz informacji, jakie jest obowiązany przedstawić przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na zarządzanie

informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁶³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁶⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁶⁵ LTT – Departament Techniki Lotniczej ULC.

³⁶⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

lotniskiem użytku publicznego³⁶⁷. Przy wydawaniu zezwoleń pobierane były należne opłaty lotnicze, o których mowa w art. 26a ust. 1 pkt. 4 ustawy Prawo lotnicze. Wydane w latach 2011-2013 zezwolenia „[...]”³⁶⁸ zawierały wszystkie elementy wymagane artykułem 175 ust. 6 ustawy Prawo lotnicze.

(dowód: akta kontroli str. 13040-13042, 13780-13827)

W latach 2011-2013 Prezes ULC:

- nie wydawał decyzji ws. cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego,
- nie wydawał decyzji ws. odmowy udzielenia zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 13216-13226)

5.3. Wydawanie przez Prezesa ULC zezwoleń na wykonywanie działalności gospodarczej na lotniskach użytku publicznego w zakresie obsługi naziemnej statków powietrznych, załóg, pasażerów i ładunku, wykonywanej na rzecz przewoźników lotniczych i innych użytkowników statków powietrznych

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z przepisami art. 173 ust 1 ustawy Prawo lotnicze wykonywanie działalności gospodarczej na lotniskach użytku publicznego w zakresie obsługi naziemnej statków powietrznych, załóg, pasażerów i ładunku, wykonywanej na rzecz przewoźników lotniczych i innych użytkowników statków powietrznych wymaga uzyskania zezwolenia. Szczegółowe warunki i tryb udzielania zezwoleń na wykonywanie obsługi naziemnej oraz dokumenty i informacje, jakie powinni przedstawić ubiegający się o zezwolenia, oraz warunki, jakie musi spełniać podmiot ubiegający się o zezwolenie zostały określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie obsługi naziemnej w portach lotniczych (dalej rozporządzenie z 25 maja 2009 r.)³⁶⁹.

Stwierdzono, na przykładzie dokumentacji trzech postępowań, dotyczących procesu wydawania zezwoleń „[...]”³⁷⁰, że spełniała ona wymogi określone w § 3 (w odniesieniu do wniosku o udzielenie zezwolenia na wykonywanie obsługi naziemnej) oraz § 4 (w zakresie dokumentów jakie załączano do wniosku o udzielenie zezwolenia) ww. rozporządzenia z 25 maja 2009 r.

(dowód: akta kontroli str. 13407-13484)

Zgodnie z art. 177 ust. 2 pkt. 3 lit. B ustawy Prawo lotnicze, zezwolenie na wykonywanie obsługi naziemnej może uzyskać przedsiębiorca, który w przypadku osoby prawnej jest spółką kapitałową z siedzibą w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w której większość udziałów lub akcji oraz bezpośrednia lub pośrednia kontrola należy do osób fizycznych posiadających miejsce stałego pobytu w państwie członkowskim Unii Europejskiej. „[...]”³⁷¹

(dowód: akta kontroli str. 13425-13471)

³⁶⁷ Dz. U. z 2005 r. Nr 182, poz.1535.

³⁶⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁶⁹ Dz. U. z 2009 r. Nr 83, poz. 695. Rozporządzenie zostało uchylone z dniem 19 marca 2013 r. na mocy art. 18 ustawy z dnia 30 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 170, poz. 1015). Do dnia zakończenia kontroli nie zostały wydane nowe przepisy wykonawcze regulujące ww. zagadnienia.

³⁷⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁷¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

Przy wydawaniu zezwoleń pobierane były należne opłaty lotnicze, o których mowa w art. 26a ust 1 pkt 4.

(dowód: akta kontroli str. 13407-13484)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W odniesieniu do zezwolenia z 22 czerwca 2009 r. „[...]”³⁷², ULC trzykrotnie zmieniał pierwotną decyzję w zakresie terminu rozpoczęcia przez podmiot prowadzenia działalności. Pierwotnie określony termin sześciu miesięcy (od daty wydania zezwolenia):

- na wniosek z 16 lipca 2009 r. - decyzją z 16 września 2009 r. został zmieniony na 12 miesięcy,
- na wniosek z 1 czerwca 2010 r. - decyzją z 28 czerwca 2010 r. został zmieniony na 18 miesięcy,
- na wniosek z 19 kwietnia 2011 r. - decyzją z 3 czerwca 2011 r. został zmieniony na 36 miesięcy od daty wydania zezwolenia.

W tym samym okresie podmiot trzykrotnie uzyskiwał przedłużenie ważności certyfikatu AHAC nr: PL-40H/09 z 14 maja 2009 r. - do 14 maja 2010 r.; PL-40H/11 z 14 maja 2010 r. – do 14 maja 2011 r.; nr PL-40H/11 z 14 maja 2011 r. – do 14 maja 2012 r. W dniu 12 września 2013 r. Prezes ULC zawiadomił „[...]”³⁷³ o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia zezwolenia z 22 czerwca 2009 r. (ze zmianami), z uwagi na fakt, iż podmiot przez ponad trzy lata nie rozpoczął działalności. W dniu 27 września 2013 r. Prezes ULC zawiadomił „[...]”³⁷⁴ o zebraniu materiału dowodowego w sprawie cofnięcia ww. zezwolenia.

(dowód: akta kontroli str. 13425-13471)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, dotyczących udzielenia „[...]”³⁷⁵ uprawnień do prowadzenia działalności w lotnictwie cywilnym.

W ocenie NIK, „[...]”³⁷⁶ Mając na uwadze treść przepisów zawartych w art. 175 ust. 4 pkt 2, które stanowią, iż zezwolenie cofa się jeżeli przedsiębiorca nie rozpoczął działalności objętej zezwoleniem w oznaczonym terminie - trzykrotne przedłużanie przedmiotowego terminu było, w ocenie NIK, działaniem niecelowym.

Ocena
cząstkowa punktów
5.1-5.3

³⁷² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁷³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁷⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁷⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁷⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

5.4. Nadzór Prezesa ULC nad zgodnością wykonywania przez podmioty działalności lotniczej z warunkami udzielonych przez Prezesa ULC uprawnień do jej prowadzenia.

5.4.1. Nadzór Prezesa ULC nad zgodnością wykonywania przez podmioty działalności lotniczej z warunkami wydanych przez Prezesa ULC decyzji – zagadnienia wspólne.

Opis stanu faktycznego

W zakresie nadzoru nad podmiotami wykonującymi lotniczą działalność gospodarczą 3 stycznia 2011 r. została wprowadzona procedura „WUWL-02 Bieżący nadzór nad podmiotami (...)”, znowelizowana 23 listopada 2012 r. Zgodnie z tą procedurą, jednym ze źródeł pozyskiwania informacji w ramach nadzoru powinny być planowe kontrole.

Przepis § 9 ust. 1 pkt 7 Regulaminu organizacyjnego ULC stanowi, iż do podstawowych zadań każdej komórki organizacyjnej, w zakresie jej właściwości, należy planowanie, prowadzenie i analizowanie wyników kontroli przestrzegania przepisów oraz decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego przez podmioty prowadzące działalność lotniczą.

(dowód: akta kontroli str.: 13049-13075)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. LER nie sporządzał planów kontroli na poszczególne lata.
2. W badanym okresie LER nie przeprowadzał planowych kontroli. Stwierdzono, że w tym okresie LER przeprowadził jedną kontrolę doraźną u podmiotów posiadających koncesję lub zezwolenie. Polegała ona na zgromadzeniu dokumentów niezbędnych do oceny bieżącej sytuacji finansowej „[...]”³⁷⁷. W jej trakcie uzyskano jeden z 13 żądanych dokumentów, a co do reszty zobowiązano podmiot do ich przekazania w określonym terminie.
3. W dokumencie pt. „Organizacja współpracy pomiędzy LER a innymi komórkami organizacyjnymi ULC”, stanowiącym załącznik nr 7 do decyzji nr 7 Prezesa ULC, nie opisano sposobu i zakresu współpracy pomiędzy komórkami ULC w odniesieniu do nadzoru i kontroli nad podmiotami, którym wydano koncesje lub zezwolenia.

(dowód: akta kontroli str.13216-13226, 13232-13235, 13018-13026, 13036-13039)

Dyrektor LER wyjaśniła m.in., że Prezes ULC korzysta z uprawnienia dotyczącego przeprowadzenia kontroli, w zakresie właściwości LER, w przypadku nieprzedstawiania przez przewoźników lub zarządzających lotniskami użytku publicznego dokumentów, o które są proszeni. Odwołanie, w procedurze WUWL-02, do planowanych kontroli należy rozumieć jako informacje z kontroli prowadzonych przez inne Departamenty ULC (LOL lub LTL). Zgodnie ze „Szczegółowymi zasadami współpracy Departamentu Operacyjno-Lotniczego (LOL) i Departamentu Rynku Transportu Lotniczego (LER)”, w przypadku uzyskania przez LOL (w szczególności podczas kontroli planowej lub doraźnej) informacji, wskazujących na złą sytuację finansową podmiotu, informacja przekazywana jest przez LOL niezwłocznie do LER. Zasady te określają także obowiązek przekazywania przez LOL do LER dokumentów dotyczących m.in. ubezpieczeń czy odpisów z KRS. Mimo braku sformalizowania na piśmie, przekazywanie do LER informacji pozyskanych m.in. w wyniku kontroli, mogących wpłynąć na status zezwolenia na zarządzanie lotniskiem jest realizowane także przez LTL. Właściwe merytorycznie Departamenty w wyniku prowadzonych przez siebie czynności nadzorczych i kontrolnych informują LER o ich ewentualnym wpływie na decyzje administracyjne, od których zależne są decyzje LER.

(dowód: akta kontroli str. 13685-13689, 13692)

Dyrektor LER wyjaśniła, iż wynika to z formy prowadzenia bieżącego nadzoru. Jest on realizowany w siedzibie ULC na podstawie zgromadzonych dokumentów, jako jedna z powszechnie stosowanych form nadzoru bieżącego nad podmiotami prowadzącymi lotniczą działalność gospodarczą. Przepisy prawa (ustawy Prawo lotnicze oraz rozporządzenia 1008/2008) nakładają na podmioty prowadzące działalność gospodarczą obowiązek przedstawiania dokumentów. W ocenie Dyrektora LER, kontrola uzasadniona

³⁷⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

jest jedynie w przypadkach niedotrzymania przez przedsiębiorcę terminów i uchylania się od przedstawiania wymaganych prawem dokumentów lub informacji (organ w pierwszej kolejności wzywa do przedłożenia stosownych dokumentów lub informacji). W pozostałych przypadkach nie ma potrzeby przeprowadzania kontroli, ponieważ nie wniesie ona żadnych dodatkowych informacji do sprawy.

(dowód: akta kontroli str. 13216-13226)

Prezes ULC wyjaśnił, iż obecne kierownictwo ULC nie dysponuje informacjami odnośnie przyczyn braku zobowiązania departamentów do przekazywania danych, które mogą mieć wpływ na podjęcie stosownych działań w odniesieniu do wydanych koncesji lub zezwoleń. Jednocześnie poinformował, że zgodnie z aktualnie obowiązującym harmonogramem zmian restrukturyzacyjnych w ULC, powstałym w związku z działalnością Zespołu ds. przygotowania restrukturyzacji ULC, powołanego decyzją Prezesa ULC nr 21 z dnia 10 kwietnia 2013 r., zmiana decyzji Prezesa ULC w sprawie szczegółowego podziału i realizacji zadań oraz organizacji współpracy pomiędzy komórkami ULC jest przewidziana do przeprowadzenia do końca bieżącego roku. Niezależnie od powyższego, w wyniku realizacji uwag i wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym NIK z 23 kwietnia 2013 r.³⁷⁸, we wrześniu 2013 r. zostały podpisane przez dyrektorów LER i LOL szczegółowe zasady współpracy i są one na bieżąco realizowane. Dodatkowo, w zakresie współpracy LER z LTL oraz LOB dokonano roboczych ustaleń (potwierdzonych korespondencją wewnętrzną) o bieżącym przekazywaniu przez te Departamenty do LER informacji dotyczących podejmowanych czynności mających wpływ na status decyzji, od których zależne jest również zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego (takich jak certyfikat lotniska czy Program Ochrony), z zaznaczeniem że kwestia ta powinna docelowo zostać uregulowana w decyzji Prezesa ULC sprawie szczegółowego podziału i realizacji zadań oraz organizacji współpracy pomiędzy komórkami ULC.

(dowód: akta kontroli str. 13680-13682)

5.4.2. Nadzór Prezesa ULC nad zgodnością wykonywania przez podmioty działalności lotniczej z warunkami udzielonych przez Prezesa ULC koncesji na podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego oraz zezwoleń na wykonywanie działalności gospodarczej na lotniskach użytku publicznego w zakresie zarządzania lotniskiem oraz obsługi naziemnej statków powietrznych

5.4.2.1. Przewoźnicy lotniczy

Opis stanu
faktycznego

Wszystkie podmioty zobowiązane „[...]”³⁷⁹ przedstawiły sprawozdania finansowe poddane badaniu biegłego rewidenta za 2012 r. W związku z opóźnieniami w przekazywaniu przedmiotowych dokumentów „[...]”³⁸⁰ zostały wszczęte postępowania z art. 209 w ust. 4 oraz 209 I pkt 2 ustawy Prawo lotnicze (tj. w sprawie nałożenia kary finansowej w związku ze stwierdzeniem naruszenia, o którym mowa w art. 209 I pkt 2 ustawy Prawo lotnicze, czyli nieprzekazania Prezesowi ULC sprawozdania finansowego). „[...]”³⁸¹ 8 października br. wydana została decyzja wskazana w art. 209 w ust. 4 ww.

³⁷⁸ Kontrola w zakresie wydanie i realizacja koncesji na lotniczą działalność przewozową dla OLT Express Poland sp. z o.o. i OLT Express Regional sp. z o.o. – nr S/13/001.

³⁷⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁸⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁸¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu

ustawy, wyznaczająca termin do usunięcia braku pod rygorem nałożenia kary finansowej. W odniesieniu do pozostałych trzech przewoźników, w związku z dostarczeniem stosownych dokumentów, Prezes wydał decyzje umarzające wszczęte postępowania.

(dowód: akta kontroli str. 13696, 13892)

„[...]”³⁸² Jednocześnie poinformowała, że zakończenie prac związanych ze sporządzeniem sprawozdania finansowego planowane jest na 30 września 2013 roku. W związku z niedotrzymaniem „[...]”³⁸³ terminu przedłożenia sprawozdania, o którym mowa w art. 8 ust. 4 rozporządzenia 1008/2008, mając na uwadze przepisy art. 209 I³⁸⁴ ustawy Prawo lotnicze, Prezes ULC wszczął wobec tego podmiotu postępowanie w sprawie przedmiotowego naruszenia.

(dowód: akta kontroli str. 13525-13526, 13548-13559)

Przepis art. 9 ust. 2 rozporządzenia 1008/2008 stanowi, iż w sytuacji gdy pojawią się wyraźne oznaki problemów finansowych lub w razie otwarcia postępowania upadłościowego lub podobnego postępowania przeciwko wspólnotowemu przewoźnikowi lotniczemu, któremu koncesję wydał właściwy organ wydający koncesje, organ ten niezwłocznie dokonuje szczegółowej oceny sytuacji finansowej i na podstawie jej wyników weryfikuje w ciągu trzech miesięcy status koncesji, zgodnie z niniejszym artykułem. W latach 2011-2013 w jednym przypadku „[...]”³⁸⁵ Prezes ULC zastosował ww. przepisy. W dniu 19 marca 2013 r. w przedmiotowej spółce została przeprowadzona kontrola. W konsekwencji przeprowadzanych ocen sytuacji finansowej Spółki, opierających się zarówno na dokumentach zgromadzonych w wyniku przedmiotowej kontroli, jak i innych dokumentach pozyskanych przez ULC w okresie po przeprowadzeniu kontroli, wszczęte zostało z urzędu postępowanie w sprawie weryfikacji statusu koncesji na wykonywanie przewozu lotniczego, na podstawie art. 8 ust. 6 i art. 9 ust. 2 rozporządzenia 1008/2008 w związku z art. 167a ust. 7 i 171 b ust. 1 ustawy Prawo lotnicze. Przewoźnik został poinformowany o wszczęciu tego postępowania 9 lipca 2013 r. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora LER, podjęta zostanie decyzja „[...]”³⁸⁶, po uzyskaniu ostatnich niezbędnych dokumentów, pozwalających na dokonanie szczegółowej oceny sytuacji finansowej przewoźnika.

(dowód: akta kontroli str. 13693-13694)

nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁸² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁸³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁸⁴ Przepis ten stanowi, że przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wykonywania przewozu lotniczego za naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 8 ust. 4 rozporządzenia 1008/2008, podlega karze pieniężnej w wysokości do 0,5% obrotu przedsiębiorstwa osiągniętego w roku poprzednim, nieprzekraczającej kwoty 50.000 zł.

³⁸⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁸⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

„[...]”³⁸⁷

Przepis art. 9 rozporządzenia 1008/2008 stanowi, iż właściwy organ wydający koncesje może w każdej chwili dokonać oceny sytuacji finansowej wspólnotowego przewoźnika lotniczego, któremu wydał koncesję. Opierając się na tej ocenie, organ może zawiesić lub cofnąć koncesję, jeżeli nie jest już przekonany o możliwości spełnienia istniejących i potencjalnych zobowiązań przez tego wspólnotowego przewoźnika lotniczego przez okres 12 miesięcy. W latach 2011-2013 ULC w ramach ww. uprawnień wzywał przewoźników lotniczych do przedkładania stosownych dokumentów. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki zawieszenia lub cofnięcia koncesji wynikające z ww. ocen.

(dowód: akta kontroli str. 13145-13146, 13189-13215)

Zgodnie z przepisami art. 171a ust 1 ustawy Prawo lotnicze, Polski przewoźnik lotniczy jest obowiązany do przekazywania, nie później niż ostatniego dnia okresu obowiązywania dotychczasowego ubezpieczenia, Prezesowi ULC uwiarygodnionej kopii aktualnego dokumentu, potwierdzającego objęcie tego przewoźnika ważnym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej oraz kopii dokumentu dotyczącego kolejnego okresu ubezpieczenia. W LER prowadzony jest elektroniczny rejestr dokumentów ubezpieczeniowych przewoźników, który zawiera informacje dotyczące m.in. terminów obowiązywania polis w odniesieniu do poszczególnych statków powietrznych, jak również korespondencji z przewoźnikami. Na podstawie polis przedłożonych ULC przez cztery podmioty stwierdzono, że przekazywano je z opóźnieniami od czterech do 11 dni po terminie obowiązywania poprzedniej polisy. Podmioty prowadzące działalność na podstawie koncesji zachowywały ciągłość posiadanego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 171a ust 1 ustawy Prawo lotnicze. W przypadku zmiany Specyfikacji operacyjnych certyfikatu AOC, polegających na dodaniu statków powietrznych ULC jednocześnie wymagał przedstawienia aktualnych polis w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 13381-13388, 13642, 13667-13671)

W okresie objętym kontrolą LER zgodnie z przepisami art 8 ust. 2 rozporządzenia 1008/2008, pięciokrotnie informował komórkę odpowiedzialną za wydawanie certyfikatu AOC (tj. LOL) o problemach finansowych, które mogłyby wpływać na bezpieczeństwo operacji przewoźników.

(dowód: akta kontroli str. 13370-13372, 13663-13665)

Dyrektor LOL wyjaśnił, iż naczelnik LOL-1³⁸⁸ był zobowiązany uwzględnić podaną informację podczas planowania audytów i inspekcji. Naczelnik LOL-1 przekazał informację do POI oraz innych inspektorów zaangażowanych w audyty, a także zalecił informować LER o każdej sytuacji, która może wskazywać na kłopoty finansowe przewoźników (informacja SEOD). Po uzyskaniu informacji od LER, w ww. spółkach zostały przeprowadzone kontrole (audyty

i inspekcje). Zgodnie z wytycznymi zawartymi w PNO-5-01-00 pkt 9.4 inspektorzy ULC mają zwracać szczególną uwagę na wszelkie nieprawidłowości w procedurach, pracy zaplecza lub sprzętu, nieskuteczność zarządzania, a także bardzo szczegółowo analizować warunki operacji, które mogą wskazywać na znaczne zmniejszenie zasobów finansowych operatora. Podczas powyższych kontroli (audytów i inspekcji) inspektorzy ULC zwracali szczególną uwagę na wszelkie nieprawidłowości mogące wskazywać na znaczne zmniejszenie zasobów finansowych operatora. Nie zaobserwowano żadnych niekorzystnych trendów, które mogłyby mieć wpływ na bezpieczeństwo wykonywanych operacji. Ponadto w pierwszej połowie 2013 r. w ww. spółkach odbyły się audyty w ramach ciągłego nadzoru operacyjnego lub przedłużenia ważności certyfikatu, które także nie wykryły nieprawidłowości w obszarze zdolności finansowych.

(dowód: akta kontroli str. 802)

³⁸⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁸⁸ LOL-1 – Inspektorat Operacyjny Transportu Lotniczego Departamentu LOL.

U żadnego z przewoźników wskazanych w pismach do LOL z 4 czerwca 2013 r., nie wystąpiły przesłanki wskazujące na konieczność zawieszenia koncesji przy jednoczesnym wydaniu koncesji tymczasowej (o której mowa w art. 171 ust 2 ustawy Prawo lotnicze), a co za tym idzie, nie były one zobowiązane do przedłożenia programu naprawczego.

(dowód: akta kontroli str. 13694)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2011-2013 LER nie egzekwował terminowego przekazywania przez przewoźników sprawozdań finansowych. Spośród 34 zbadanych sprawozdań, 27 nie zostało złożonych w terminie. Dotyczyło to 15 przewoźników objętych analizą NIK.
Art. 8 ust. 4 rozporządzenia 1008/2008 stanowił, iż wspólnotowy przewoźnik lotniczy dostarcza właściwemu organowi wydającemu koncesje sprawozdania finansowe, poddane badaniu biegłego rewidenta, nie później niż w ciągu sześciu miesięcy od ostatniego dnia danego roku obrotowego, chyba że prawo krajowe stanowi inaczej.
(dowód: akta kontroli str. 13085-13094, 13138-13147, 13696, 13715-13718)
2. W okresie objętym kontrolą LER nierzetelnie realizował zadania określone w art. 8 ust. 2 lit. a rozporządzenia 1008/2008. W odniesieniu do pięciu przewoźników nie przeprowadził on badań spełnienia wymogów rozdziału II rozporządzenia 1008/2008 po dwóch latach od wydania tym podmiotom koncesji. I tak:
 - „[...]”³⁸⁹ koncesja ważna od 15 października 2009 r. - pismo z prośbą o przesłanie niezbędnych do kontroli dokumentów zostało przesłane przez ULC 20 lutego 2013 r. a więc po ponad trzech latach od uzyskania koncesji. O wyniku badania podmiot został poinformowany 8 lipca 2013 r.;
 - „[...]”³⁹⁰ koncesja ważna od 17 marca 2009 r. - pismo z prośbą o przesłanie niezbędnych do kontroli dokumentów zostało przesłane przez ULC 20 lutego 2013r., a więc po niemal czterech latach od uzyskania koncesji. O wyniku badania podmiot został poinformowany 26 sierpnia 2013 r.;
 - „[...]”³⁹¹ koncesja ważna od 17 maja 2010r. - pismo z prośbą o przesłanie niezbędnych do kontroli dokumentów zostało przesłane przez ULC 20 lutego 2013 r. Natomiast pismo po przeprowadzonej (niepełnej) analizie zostało wysłane 18 lipca 2013 r., a więc po ponad trzech latach od uzyskania koncesji;
 - „[...]”³⁹² koncesja ważna od 23 kwietnia 2010 r. - pismo z prośbą o przesłanie niezbędnych do kontroli dokumentów zostało przesłane przez ULC 20 lutego 2013 r., a więc niemal po trzech latach od uzyskania koncesji. O wyniku badania podmiot został poinformowany 7 czerwca 2013 r.;

³⁸⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁹⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁹¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁹² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- „[...]”³⁹³ koncesja ważna od 9 kwietnia 2010 r. - pismo z prośbą o przesłanie niezbędnych do kontroli dokumentów zostało przesłane przez ULC 4 czerwca 2013 r., a więc po ponad trzech latach od uzyskania koncesji.

(dowód: akta kontroli str. 13693-13712, 13225, 13373-13374)

Realizacja monitoringu po upływie 3-4 lat była działaniem nierzetelnym, nieznajdującym uzasadnienia w obowiązujących przepisach. Z-ca Dyrektora LER wyjaśniła, że przepisy rozporządzenia 1008/2008 nie wyznaczają zamkniętego terminu, w którym Prezes ULC ma obowiązek wystąpienia do przewoźnika o przekazanie dokumentów i informacji potwierdzających spełnianie wymogów rozdziału II wskazanego rozporządzenia, określa jedynie, że organ ma obowiązek to uczynić po dwóch latach od wydania nowej koncesji. W związku z faktem, że ostateczny termin składania okresowych dokumentów finansowych następuje z upływem sześciu miesięcy od zakończenia roku obrotowego, a dokumenty te wykorzystywane są równocześnie do badania spełniania przez przewoźników wymogów rozdziału II ww. rozporządzenia po dwóch latach od otrzymania koncesji, Prezes ULC uznał za zasadne występowanie do przewoźników z prośbą o przekazanie dokumentów i informacji potwierdzających spełnianie wymogów rozdziału II wskazanego rozporządzenia, po dwóch latach od wydania nowej koncesji dopiero w drugiej połowie roku. Złożenie dokumentów w ww. terminie pozwoli na rzetelną ocenę czy dany podmiot spełnia wymogi, w szczególności wymogi finansowe rozdziału II rozporządzenia. Do 5 sierpnia 2013 r. wezwano pięciu przewoźników, którzy uzyskali koncesję w latach 2009-2010, do złożenia odpowiednich dokumentów. W przypadku dwóch z nich, „[...]”³⁹⁴ zakończono ww. procedurę. „[...]”³⁹⁵ Ponadto opóźnienia związane były z wyjątkowo dużym zaangażowaniem znacznych zasobów kadrowych w czynności związane z postępowaniami dotyczącymi „[...]”³⁹⁶ oraz związanych z nimi interpelacji poselskich, projektu „*Białej Księgi*” oraz różnego rodzaju trwających po dzień dzisiejszy czynności kontrolnych, co przy ograniczonych zasobach kadrowych LER uniemożliwiało realizację wszystkich bieżących spraw w pierwotnie zakładanych terminach. Odnosząc się do zasadności prowadzenia z tak dużym opóźnieniem monitoringu Dyrektor LER wskazała, iż zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia 1008/2008 przewoźnik lotniczy w każdej chwili jest zobowiązany wykazać, że spełnia wymogi określone w rozdziale II rozporządzenia. Dlatego też niezależnie od terminu zakończenia postępowania, o którym mowa w art. 8 ust. 2 lit. a rozporządzenia 1008/2008, jego przeprowadzenie do końca jest w pełni uzasadnione i stanowi wypełnienie nałożonych na Prezesa ULC obowiązków.

(dowód: akta kontroli str. 13139-13147, 13694-13695)

Opis stanu
faktycznego

5.4.2.2. Zarządzający lotniskami użytku publicznego

Przepis art. 175 ust. 7 ustawy Prawo lotnicze określa obowiązki podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego. Nadzór

³⁹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁹⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁹⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

LER-u nad wypełnianiem przez podmioty warunków określonych w art. 175 ust. 7 opierał się na informacjach i dokumentach (głównie sprawozdaniach finansowych i dokumentach ubezpieczeniowych) przesyłanych przez podmioty oraz na kontrolach prowadzonych przez Departamenty ULC w zakresie swojej właściwości (LTL oraz LOB).

(dowód: akta kontroli str. 13217-13218)

Odnosząc się do kwestii sposobu sprawowania nadzoru nad podmiotami, Dyrektor LER wyjaśniła m.in., iż kontrole zarządzających lotniskami prowadzone są przez inne niż LER Departamenty ULC w zakresie właściwości tych Departamentów. W zakresie współpracy LER z LTL oraz LOB dokonano roboczych ustaleń (potwierdzonych korespondencją wewnętrzną w SEOD) o bieżącym przekazywaniu przez te Departamenty do LER informacji dotyczących podejmowanych czynności mających wpływ na status decyzji, od których zależne jest również zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego (takich jak certyfikat lotniska czy Program Ochrony), wskazując, iż kwestia ta powinna docelowo zostać uregulowana w decyzji Prezesa ULC w sprawie szczegółowego podziału i realizacji zadań oraz organizacji współpracy pomiędzy komórkami ULC. Odnosząc się do kwestii systematycznego sprawdzania spełniania przez zarządzających lotniskami wymogów określonych w art. 175 ust. 7 ustawy Prawo lotnicze Dyrektor LER wskazała, iż:

- w toku kontroli przeprowadzanych przez LTL i LOB weryfikowane jest spełnianie przez zarządzających wymogów związanych z bezpieczeństwem i ochroną; w przypadku stwierdzenia naruszenia stosownych przepisów odpowiednia informacja powinna zostać przekazana do LER;
- na bieżąco, corocznie, weryfikowane jest przez LER spełnienie przez zarządzających wymogu przedłożenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności;
- weryfikacja spełnienia wymogu informowania Prezesa ULC o zmianie danych zawartych np. w zezwoleniu, w tym dotyczących np. adresu siedziby czy struktury własnościowej, możliwa jest okresowo (w okresach rocznych) w oparciu o treść sprawozdań, jednym z obowiązkowych elementów treści sprawozdania finansowego jest informacja o ewentualnym planowanym zawieszeniu lub ograniczeniu działalności.

(dowód: akta kontroli str. 13397-13406, 13685-13689)

Na podstawie sprawozdań finansowych przekazanych w latach 2011-2013 przez trzy podmioty, które posiadały zezwolenia, „[...]”³⁹⁷ stwierdzono, iż ULC przeprowadził analizy w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 13219-13220, 13236-13305)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2011-2012 LER nie monitorował sytuacji finansowej zarządzających lotniskami. Departament nie analizował i nie oceniał sprawozdań finansowych składanych do ULC pod kątem potwierdzenia zdolności do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem.

Dyrektor LER wyjaśniła, iż w przypadku oceny sytuacji finansowej zarządzającego „[...]”³⁹⁸ opinie za lata 2010-2011 nie zostały sporządzone, podobnie jak opinie za 2010 r. „[...]”³⁹⁹ ze względu na braki kadrowe w Wydziale Strategii i Analiz Finansowo-Ekonomicznych LER.

³⁹⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność

(dowód: akta kontroli str. 13219-13220, 13236-13240)

2. W badanym okresie LER nie wyegzekwował terminowego przesyłania przez podmioty wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego, sprawozdań z działalności oraz rocznych sprawozdań finansowych za poprzedni rok obrotowy, wraz z opinią biegłego rewidenta.

Przepis art. 175 ust. 7 pkt 3 ustawy Prawo lotnicze stanowi, iż powyższe podmioty obowiązane są przekazywać do wiadomości Prezesa ULC ww. dokumenty, w terminie siedmiu miesięcy od zakończenia roku obrotowego.

Stwierdzono, że w latach 2011-2013, na 32 sprawozdania finansowe przesłane przez 12 zarządzających lotniskami, nieterminowo przesłano sześć tego rodzaju dokumentów. W dniu 7 sierpnia 2013 r. wystosowano monity do zarządzających lotniskami: „[...]”⁴⁰⁰

(dowód: akta kontroli str. 13389-13394)

3. Według dokumentacji LOL-1 – w trakcie procesu certyfikacji „[...]”⁴⁰¹ z zakresu AHAC⁴⁰², LOL-1 w dniu 23 lipca 2013 r. przekazał do LER informację, że wymieniony agent obsługi naziemnej utracił posiadany certyfikat „[...]”⁴⁰³ (ważny do 16 lipca 2013 r.). LOL-1 poinformował, że certyfikat wygasł i nie został przedłużony w związku z nieusunięciem niezgodności Nr 001/21/2012 z 24 sierpnia 2012 r. – pomimo 2-krotnego wezwania agenta do jej usunięcia. Nieusunięcie niezgodności zostało potwierdzone w trakcie przeprowadzanego audytu certyfikacyjnego.

Dyrektor LER w wyjaśnieniu wskazała, że LER nie był wcześniej w posiadaniu wiedzy na temat wydanego dla ww. podmiotu certyfikatu „[...]”⁴⁰⁴ że – w związku z tym, nie posiadając dokumentów, które jednoznacznie wskazałyby na to, że ww. agent prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług obsługi naziemnej „[...]”⁴⁰⁵, nie podjął działań administracyjnych przewidzianych przez ustawę Prawo lotnicze, określonych w tej ustawie dla przypadków powzięcia informacji o prowadzeniu przez podmiot działalności gospodarczej bez zezwolenia. Dyrektor LER zapowiedziała podjęcie wobec ww. podmiotu po uzyskaniu od LOL „oficjalnego potwierdzenia posiadania przez PPL wskazanego wyżej certyfikatu (...)” - działań, określonych ustawą Prawo lotnicze (art. 209k i 209w).

(dowód, akta kontroli str.: 4510, 4592-4593, 4775, 4776-4778, 4799)

informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁰⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁰¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁰² Certyfikacja w kategorii 7 – obsługa naziemna w zakresie zaopatrzenia statków powietrznych w materiały napędowe (art. 176 pkt 7 ustawy Prawo lotnicze).

⁴⁰³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁰⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁰⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

5.4.3. Nadzór nad spełnianiem warunków finansowych

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie nadzoru nad spełnianiem warunków finansowych, określonych w koncesjach i zezwoleniach, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W 2011 r. w związku ograniczeniami kadrowymi w Wydziale Strategii i Analiz Finansowo-Ekonomicznych LER oraz z rosnącą ilością pracy wykonywaną przez ten wydział, zawieszono realizację obowiązków w zakresie:

- publikacji analiz rynku transportu lotniczego,
- monitorowania sytuacji finansowej agentów obsługi naziemnej oraz zarządzających lotniskami w ramach realizacji nadzoru bieżącego nad tymi podmiotami, w tym analizowania i oceny ich sprawozdań finansowych składanych do ULC zgodnie z warunkami zezwolenia dla celów potwierdzenia zdolności do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem, co stanowi warunek utrzymania zezwolenia.

O przedmiotowym zaniechaniu prowadzenia działań, jak również o fakcie, iż w odniesieniu do zadań związanych z monitorowaniem analizy będą wykonywane w przypadku otrzymania od podmiotów zewnętrznych wyraźnych sygnałów dotyczących problemów finansowych nadzorowanego podmiotu oraz że w przypadku utrzymywania się sytuacji niewystarczającej obsady kadrowej Wydziału Strategii i Analiz Finansowo-Ekonomicznych koniecznym może się okazać dalsze ograniczenie wykonywania bieżących zadań (np. rezygnacja z udziału przedstawiciela Departamentu w pracach komitetu ds. Biznesu i Finansów (FABS) EASA, został powiadomiony 27 maja 2011 r. Wiceprezes ds. Transportu Lotniczego ULC.

W 2012 r., w związku z ograniczeniami kadrowymi w Wydziale Strategii i Analiz Finansowo-Ekonomicznych LER, jak również w związku ze zwiększającą się liczbą obowiązków Wydziału, zawieszono realizację obowiązków w zakresie:

- publikacji analiz rynku transportu lotniczego, dotyczącej finansowej działalności rynku transportu lotniczego;
- bieżącego monitorowania sytuacji finansowej podmiotów rynku transportu lotniczego, w tym analizowania i oceny ich sprawozdań finansowych, składanych zgodnie z warunkami zezwoleń i koncesji, dla celów potwierdzenia zdolności do prowadzenia działalności gospodarczej w nich określonej. Dotyczyło to podmiotów posiadających koncesję w 2012 r., „[...]”⁴⁰⁶

O przedmiotowym zaniechaniu prowadzenia działań, występowania (w przypadku utrzymywania się sytuacji niewystarczającej obsady kadrowej) ryzyka dalszego ograniczania bieżących zadań, jak również o fakcie wykonywania przez pracowników Wydziału w wymiarze znacznie przekraczającym osiem godzin dziennie zostali powiadomieni 31 października 2012 r. przez Naczelnika Wydziału Przewozów Lotniczych, Koordynatora LER - Prezes ULC, jak również Dyrektora Generalny ULC.

(dowód: akta kontroli str. 13219-13220, 13236-13240, 13762, 13137)

Prezes ULC wyjaśnił m.in., iż jedną z przyczyn powstałych problemów dotyczących realizacji zadań określonych w Regulaminie organizacyjnym LER były problemy kadrowe oraz wysoka fluktuacja kadr w Wydziale Strategii i Analiz Finansowo-Ekonomicznych (dalej LER-3). Pracownicy, po krótkim okresie zdobywania doświadczenia zawodowego w ULC, znajdowali pracę na konkurencyjnym finansowo rynku, także prywatnym. ULC jest urzędem administracji rządowej, co oznacza, że środki finansowe na wynagrodzenia pochodzą wyłącznie z budżetu państwa. Ostatnia rewaloryzacja wynagrodzeń w ULC, tak jak w całej administracji rządowej w Polsce, miała miejsce w 2008 r. Sytuacja ta znacząco wpływa na atrakcyjność oferty pracy w ULC w porównaniu z innymi ofertami na rynku. Dzieje się tak mimo tego, że ULC zajmuje dość wysoką pozycję w rankingu poziomu

⁴⁰⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

wypłacanych wynagrodzeń we wszystkich urzędach administracji rządowej w Polsce. Wymogi dot. zaawansowanego poziomu znajomości języka angielskiego pracowników, w szczególności w odniesieniu do kandydatów do pracy, posiadających wykształcenie ekonomiczne o profilu umożliwiającym realizację zadań związanych z nadzorem finansowo-ekonomicznym, warunkujące zatrudnienie w LER-3, stwarzają problemy w naborze pracowników. W latach 2011-2013 występowały okresy (31 maj-1 październik 2011 r., 21 lipiec 2012 r.- 22 listopad 2012r.), w których na stanowisku ds. analiz finansowo-ekonomicznych nie była zatrudniona żadna osoba. Przez krótki okres czasu, tj. od stycznia do 28 sierpnia 2013 r. zatrudniano na przedmiotowym stanowisku dwie osoby, z tym, że jedna z nich od 9 lipca 2013 r. była nieobecna w pracy, zaś druga od września 2013 r. została przeniesiona na stanowisko ds. ekonomiki transportu lotniczego. Po odejściach z pracy pracowników LER-3, w ULC każdorazowo, niezwłocznie, podejmowane były działania zmierzające do obsady powstałych wakatów. Ponadto Prezes ULC wyjaśnił m.in., iż ze względu na wymaganą specjalistyczną – z punktu widzenia działalności ULC - wiedzę i doświadczenie w przypadku pracowników LER-3, nie było możliwości przesunięcia realizacji „zawieszonych” zadań do innych komórek. Pierwszym podjętym działaniem w tym zakresie było powołanie Decyzją nr 26 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 23 października 2012 r. 5-cio osobowego Zespołu ds. wsparcia LER w realizacji jego zadań. Po wysłaniu do Prezesa ULC oraz Dyrektora Generalnego wniosku z 19 października 2012 r., LER został zasilony dwoma pracownikami z innej komórki organizacyjnej ULC. Pracownicy ci wzmocnili Wydział Lotniczej Działalności Gospodarczej (LER-1) oraz (LER-3). Ponadto w LER podjęto w 2013 r. prace nad zmianą Regulaminu wewnętrznego LER, w celu wzmocnienia LER-3 m.in. poprzez przesunięcia niektórych zadań pomiędzy wydziałami tego departamentu.

(dowód: akta kontroli str. 13219-13220, 13236-13240, 13524,13403-13404, 13680-13682, 13242-13299)

Uwagi dotyczące badanej działalności (punkt 5.4.3.)

W ocenie NIK, mając na uwadze szeroki zakres realizowanych spraw, zatrudnienie na stanowisku ds. analiz finansowo-ekonomicznych tylko jednej osoby, może stwarzać ryzyko wystąpienia podobnych nieprawidłowości również w przyszłości.

Ocena cząstkowa dot. pkt. 5.4.

NIK negatywnie ocenia działalność LER w zakresie realizacji zadań należących do Prezesa ULC związanych z nadzorem nad działalnością podmiotów, którym zostały wydane koncesje lub zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w lotnictwie cywilnym. W szczególności NIK negatywnie ocenia nieegzekwowanie od wymienionych podmiotów dokumentów, niezbędnych do sprawowania nadzoru w zakresie finansowym, jak również niedokonywanie oceny zdolności podmiotów do prowadzenia działalności gospodarczej objętej odpowiednimi uprawnieniami.

Zdaniem NIK, podstawową przyczyną niedostatecznego nadzoru w ww. zakresie, było niewłaściwe przygotowanie Urzędu do realizacji tego zadania. Departament LER, właściwy w sprawie prowadzenia nadzoru, był niedostatecznie przygotowany, pod względem kadrowym, do jego sprawowania. Niezapewniona była również właściwa współpraca pomiędzy LER i innymi jednostkami organizacyjnymi ULC, właściwymi w sprawach nadzoru merytorycznego nad podmiotami posiadającymi koncesje lub zezwolenia.

W rezultacie, umożliwiało to wieloletnie działanie na rynku lotniczym podmiotów bez sprawdzenia ich kondycji finansowej.

6. Realizacja wniosków pokontrolnych NIK

6.1. Realizacja wniosków pokontrolnych z kontroli NIK w zakresie wydania i realizacji koncesji na lotniczą działalność przewozową dla OLT Express Poland Sp. z o.o. i OLT Express Regional Sp. z o.o.

Opis stanu faktycznego

W odniesieniu do sposobu realizacji wniosków pokontrolnych z kontroli NIK w zakresie wydania i realizacji koncesji na lotniczą działalność przewozową dla OLT Poland i OLT Regional stwierdzono, iż wnioski dotyczące nadzoru nad przewoźnikami w zakresie posiadania przez nich ważnego ubezpieczenia działalności przewozowej, skutecznego pozyskiwania od podmiotów dokumentów jak również określenia zakresu współpracy pomiędzy LER i LOL zostały zrealizowane. Pozostałe wnioski były w trakcie realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 13680-13682)

6.2. Realizacja wniosków pokontrolnych z kontroli NIK w temacie „Ochrona cywilnego ruchu lotniczego w Polsce, jako element bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego”.

Opis stanu faktycznego

Analiza treści informacji oraz dokumentacji załączonej do przedłożonych kontrolerom NIK przez LOŻ i LOB, dotyczącej realizacji wniosków pokontrolnych, sformułowanych przez NIK po ww. kontroli wskazuje na pełną ich realizację, bądź na takie zaawansowanie prac, które zapewnia, w ocenie NIK, osiągnięcie celu określonego w tych wnioskach. Dotyczy to przede wszystkim realizacji wniosków odnoszących się do poprawy stanu ochrony lotnictwa cywilnego, należących do właściwości LOB, ale również wniosku odnoszącego się do zapewnienia pełnej ewidencji lotniczych przeszkód trasowych, tj. zagadnienia należącego do właściwości LOŻ.

(dowód: akta kontroli str. 4169-4175, 4176-4185, 4186-4193, 4194-4201, 4202-4234, 4248-4254, 4550, 4813-4881, 4882-4905)

6.2.1. Wnioski de lege ferenda zawarte w informacji

Opis stanu faktycznego

W informacji o wynikach kontroli w temacie „Ochrona cywilnego ruchu lotniczego w Polsce, jako element bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego”⁴⁰⁷, przekazanej Prezesowi ULC w kwietniu 2012 r. (wg rozdzielnika), NIK sformułował trzy wnioski de lege ferenda i wskazała na konieczność podjęcia m.in. przez Prezesa ULC działań w celu ich realizacji.

Kontrola wykazała, że z uzasadnionych przyczyn nie został zrealizowany wniosek ws umożliwienia zarządzającym lotniskami skutecznego wyegzekwowania dostępu do programów ochrony podmiotów operujących na lotnisku. Brak działań był spowodowany zmianą obowiązujących przepisów w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego.

Dwa pozostałe wnioski do dnia zakończenia niniejszej kontroli nie zostały zrealizowane.

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie realizacji ww. dwóch wniosków stwierdzono nieprawidłowości, polegające na tym, że:

Ustalone nieprawidłowości

- Prezes ULC nie podjął działań, które zapewniłyby temu organowi możliwość przeprowadzania kontroli w podmiotach odpowiedzialnych za posadowienie i oznakowanie przeszkód lotniczych.

W uzasadnieniu niepodjęcia wnioskowanych działań Prezes ULC powołał się na to, że podmioty, które na nieruchomościach utrzymują bądź doprowadzają do powstania przeszkód lotniczych nie są w świetle ustawy Prawo lotnicze podmiotami prowadzącymi działalność w lotnictwie cywilnym i z tego powodu nie mogą być poddane kontroli. Treść przedłożonej przez Prezesa ULC informacji w tej sprawie wskazuje na brak zrozumienia celu sformułowania ww. wniosku. NIK w przedmiotowym wniosku wniosła o stworzenie takich instrumentów prawnych, które umożliwiłyby przeprowadzanie przedmiotowych kontroli właśnie z przyczyn podanych w powyższym uzasadnieniu.

- Prezes ULC nie podjął skutecznych działań zapewniających uproszczenie postępowań w sprawie likwidacji przeszkód lotniczych zagrażających bezpieczeństwu żeglugi powietrznej. Kontrola wykazała, że zostały wprowadzone podjęte działania w tym celu, jednak ich tempo i stan zaawansowania było niedostateczne. Działania te bowiem polegały na: zorganizowaniu w grudniu 2012 r. jednego spotkania z przedstawicielami lotnisk zainteresowanych tematyką usuwania przeszkód lotniczych; podjęciu rozmów z Ministerstwem Środowiska, w wyniku których doszło w lipcu 2013 r. do spotkania ws uproszczenia przedmiotowych postępowań oraz na korespondencji z Dyrektorem Generalnym Lasów Państwowych, ograniczonej do dwóch pism. Powyższe działania nie przyniosły, do zakończenia niniejszej kontroli, pożądaných skutków, w postaci udokumentowanych inicjatyw zmian treści obowiązujących przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 4108-4128)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości w realizacji wniosków de lege ferenda.

⁴⁰⁷ Nr ewid. 113/2012/P/11/62/KIN.

7. Opracowywanie aktów wykonawczych do ustawy Prawo lotnicze

7.1. Proces opracowywania projektów aktów wykonawczych

Opis stanu
faktycznego

Opracowywanie projektów aktów wykonawczych do ustawy Prawo lotnicze odbywało się na podstawie upoważnień wydawanych przez ministra właściwego ds. transportu dla Prezesa ULC. W badanym okresie Minister wydał 4 takie upoważnienia, z których jedno dotyczyło wyłącznie opracowywanie projektów aktów wykonawczych (od 20 marca 2008 r. do 26 września 2011 r.), a pozostałe trzy opracowywania projektów aktów oraz przeprowadzania konsultacji społecznych.

(dowód: akta kontroli str. 14179-14185)

W badanym okresie tryb postępowania legislacyjnego w ULC regulowało Zarządzenie nr 13 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 30 maja 2008 r. w sprawie trybu postępowania legislacyjnego w Urzędzie Lotnictwa Cywilnego, a od 26 października 2011 r. Decyzja Nr 37 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 26 października 2011 r. w sprawie trybu postępowania legislacyjnego w Urzędzie Lotnictwa Cywilnego. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym ULC za realizację spraw w zakresie legislacji odpowiadał Departament Prawny Urzędu (dalej LEP).

(dowód: akta kontroli str. 14186-14214)

7.2. Harmonogramy realizacji projektów aktów wykonawczych

Opis stanu
faktycznego

Na wniosek Departamentu Lotnictwa Ministerstwa TBiGM (dalej TL MTBiGM) 17 sierpnia 2011 r. LEP przesłał do TL MTBiGM propozycję harmonogramu prac legislacyjnych nad aktami wykonawczymi do ustawy Prawo lotnicze (dalej harmonogram). Decyzją Nr 31 z dnia 22 września 2011 r. Prezes ULC zatwierdził do stosowania harmonogram, a nadzór nad jego realizacją powierzył LEP. Harmonogram składał się z dwóch zestawień. Część pierwsza dotyczyła: „Zestawienia delegacji ustawowych zawartych w ustawie z dnia 30 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw” (w związku ze zmianą upoważnienia ustawowego do wydania aktu wykonawczego) i zawierała 49 pozycji. Zawierał on pozycje: liczba porządkowa, delegacja ustawowa, organ wydający, tytuł rozporządzenia, komórka odpowiedzialna w ULC, osoba odpowiedzialna oraz uwagi. W uwagach odnotowywano między innymi: obowiązek (obligatoryjny lub fakultatywny), przewidywany termin wejścia w życie oraz priorytet wykonania (I, II lub III kolejności opracowania). Część druga zatytułowana była: „Zestawienie delegacji ustawowych zawartych w ustawie Prawo lotnicze” (zestawienie aktów wykonawczych, które powinny być wydane pomimo, że delegacja do ich wydania nie zmieniła się, ale zmieniły się przepisy Prawa lotniczego wpływające na zawartość aktu wykonawczego) i zawierała 13 pozycji. Zestawienie sporządzone zostało w takim samym układzie jak w części pierwszej.

Pismem z 30 września 2011 r. (nr ULC-LEP-1/0230-0015/01/11) ULC przesłał, na żądanie Dyrektora TL, zestawienie aktów wykonawczych wydawanych w pierwszej kolejności. W zestawieniu tym, liczba projektów opracowywanych w I kolejności odpowiadała liczbie tych projektów wyszczególnionych w decyzji nr 31. Zestawienie to uzupełnione zostało danymi dotyczącymi planowanych terminów skierowania projektów do konsultacji społecznych i przewidywanych terminów przekazania poszczególnych projektów do Ministerstwa.

Pismem z 18 listopada 2011 r. (nr ULC-LEP-2/0730-0001/10/11) ULC przesłał do Departamentu Prawnego Ministerstwa (dalej DP MTBiGM) wykaz niezrealizowanych upoważnień ustawowych według stanu na 10 października 2011 r. Wykaz ten przesłany został w związku z pismem DP MTBiGM z 14 października 2011 r. z prośbą o pilne uaktualnienie danych zawartych w wykazie przesłanym przez Rządowe Centrum Legislacji (dalej RCL).

W przesłanym przez ULC wykazie znajdowało się 22 pozycje, z których 21 znajdowało się w harmonogramie prac zatwierdzonego decyzją nr 31. Spośród projektów znajdujących się w harmonogramie zatwierdzonym decyzją nr 31:

- sześć projektów było I kolejności procedowania,
- dziewięć II kolejności,
- cztery III kolejności,
- zaś dwa nie miały ustalonego priorytetu procedowania.

Pismem z 30 stycznia 2012 r. (nr ULC-LEP-1/0730-0006/01/12) ULC przesłał do Ministra TBiGM zweryfikowany harmonogram prac nad aktami wykonawczymi. Z treści pism wynika, że na ogólną liczbę 22 projektów wymienionych w tabeli I, ULC przesłał do Ministerstwa dziewięć projektów, a pozostałe przekazane zostaną: do 31 stycznia 2012 r. – dwa projekty, do 29 lutego 2012 r. – pięć projektów, do 31 marca 2012 r. – pięć projektów, do 15 kwietnia 2012 r. – jeden projekt. Harmonogram składał się z:

- wykazu niezrealizowanych upoważnień wg RCL składający się z 22 pozycji,
- wykazu projektów procedowanych przez ULC/MI składający się z 47 pozycji.

W pierwszym wykazie w rubryce uwagi opisano aktualny stan prac nad poszczególnymi projektami z określeniem terminów przesłania projektów do konsultacji społecznych i do Ministerstwa w przypadku projektów, które jeszcze nie zostały przekazane. W wykazie drugim w uwagach określano przewidywane terminy przekazania poszczególnych projektów do Ministerstwa, w przypadkach gdy projekty te nie zostały przez ULC przekazane do dalszych prac legislacyjnych opisywano stan ich realizacji.

Pismem z 19 czerwca 2012 r. (nr TL-2kk-073-157/12) Sekretarz Stanu MTBiGM przesłał do ULC prośbę o zaktualizowanie harmonogramu prac nad projektami rozporządzeń, z uwzględnieniem informacji o terminach przekazania poszczególnych projektów do konsultacji społecznych oraz do ministerstwa.

Pismem z 28 sierpnia 2012 r. (nr ULC-LEP-1/0230-0009/04/12) ULC przesłał do MTBiGM zaktualizowany harmonogram. W piśmie stwierdzono między innymi, że: „*Ponadto uprzejmie informuję, że z planowanych do wydania przez resort transportu 73 rozporządzeń stanowiących akty wykonawcze do ustawy Prawo lotnicze, bądź związanych z nowelizacją tej ustawy, w zakresie opracowania i poddania konsultacjom społecznym ULC odpowiada bezpośrednio za proces legislacyjny 69 projektów, w tym*”:

- sześć rozporządzeń zostało opublikowanych,
- 29 projektów skonsultowanych społecznie zostało przekazanych już do przeprowadzenia uzgodnień międzyresortowych,
- osiem dalszych projektów zostało przekazanych do konsultacji społecznych,
- 21 projektów jest w uzgodnieniach wewnątrz ULC,
- pięć projektów opracowanych jest w komórkach merytorycznych ULC.

Harmonogram składał się z trzech tabel, w tym:

- tabela I wykaz niezrealizowanych upoważnień wg RCL zawierający 27 pozycji,
- tabela II wykaz projektów aktualnie procedowanych w ULC/MTBiGM zawierający 41 pozycji,
- tabela III wykaz nowych projektów procedowanych poza harmonogramem zawierający cztery pozycje.

W uwagach tabel opisano stan realizacji poszczególnych projektów rozporządzeń.

Pismem z 11 stycznia 2013 r. (nr ULC-LEP/0230-0001/01/13) ULC przesłał do Dyrektora TL trzy wykazy zawierające projekty rozporządzeń:

- tracące moc 18 marca 2013 r.,
- niezrealizowanych upoważnień według RCL,
- pozostałe procedowane w ULC i Ministerstwie.

W piśmie tym określono priorytety jakim kierować będzie się ULC przy realizacji poszczególnych projektów. Uznano, że w pierwszej kolejności realizowane będą projekty rozporządzeń, które tracą moc w marcu 2013 r. Pozostałe projekty realizowane będą w miarę możliwości realizacyjnych ULC. W pierwszym wykazie znalazło się 27 rozporządzeń, w drugim 19, a w trzecim 20. W wykazach określono stan prac nad poszczególnymi projektami oraz osoby, które odpowiadają w ULC za realizację tych projektów.

(dowód: akta kontroli str. 14274-14387)

7.3. Nadzór nad realizacją zadań legislacyjnych.

LEP sprawował bieżący nadzór nad realizacją projektów aktów wykonawczych do ustawy Prawo lotnicze. Na bieżąco śledził postępy w realizacji projektów odnotowując ich realizację

w elektronicznej wersji harmonogramu zatwierdzonego decyzją nr 31. LEP aktualizował harmonogramy, zgodnie z decyzjami kierownictwa ULC i wnioskami Ministerstwa. Przedkładał analizy stanu realizacji projektów na kierownictwach ULC. Przesyłał również informacje o stanie realizacji projektów do kierownictwa Ministerstwa i do TL.

Bieżący nadzór nad realizacją zadań legislacyjnych sprawowało kierownictwo ULC. Analiza sprawozdań z kierownictw ULC za lata 2011-2012 wykazała, że przedmiotem obrad tego ciała były między innymi zadania realizowane przez ULC w zakresie prac legislacyjnych. W 2011 r. zagadnienia legislacji były przedmiotem obrad kierownictwa w 10 przypadkach, przy czym:

- na dwóch kierownictwach omawiano proces legislacyjny dotyczący uchwalania ustawy o zmianie ustawy Prawo lotnicze,
- na trzech kierownictwach omawiano projekty harmonogramów prac legislacyjnych,
- na czterech kierownictwach omawiano realizację projektów aktów wykonawczych.

W 2012 r. zagadnienia legislacji omawiane były między innymi na 16 kierownictwach ULC przy czym:

- przebieg prac omawiano na 14 kierownictwach,
- zmiany harmonogramów na dwóch.

Ustalone
nieprawidłowości

Żaden z harmonogramów nie został zrealizowany w zakładanych terminach, a opracowywanie projektów aktów wykonawczych odbywało się ze znacznymi opóźnieniami w stosunku do wyznaczników. Działo się to pomimo prowadzenia aktywnego nadzoru i monitoringu zarówno ze strony kierownictwa ULC, jak i LEP. Przyczyną tego stanu był brak jednoznacznie określonego harmonogramu realizacji zadań w omawianym zakresie i konsekwentnego jego realizowania. Opracowywane przez ULC harmonogramy nie stanowiły podstawy do rozliczania ich realizacji, a określały jedynie stan realizacji zadań w momencie ich opracowywania.

(dowód: akta kontroli str. 14384-14790)

7.4. Audyt prac legislacyjnych

Opis stanu
faktycznego

Na podstawie umowy z 16 listopada 2012 r. „[...]”⁴⁰⁸ przeprowadziła audyt, który obejmował między innymi przebieg prac przy opracowywaniu projektów aktów wykonawczych do ustawy Prawo lotnicze. W raporcie tym czytamy między innymi: „*Harmonogram prac legislacyjnych ULC w ciągu 14 miesięcy zmieniany był co najmniej 3-krotnie, przy czym żaden z tych harmonogramów nie został dotrzymany. Nowelizacja ustawy Prawo lotnicze wiązała się z opracowaniem ok. 60 aktów wykonawczych. Wykonanie takiej pracy musiało wiązać się z opracowaniem szczegółowych harmonogramów wraz z kamieniami milowymi, wyznaczeniem priorytetów, jasnym przyporządkowaniem odpowiedzialności a także ścisłym przestrzeganiem przyjętych założeń i sformalizowanym monitoringiem postępu prac, które umożliwiłoby korygowanie opóźnień. W naszej ocenie wymagania te nie zostały w wystarczającym stopniu spełnione.*” W dalszej części raportu stwierdzono: „*Kluczowym sposobem monitorowania były ww. cykliczne ustne informacje LEP oraz pozostałych komórek merytorycznych na posiedzeniach kierownictwa ULC. Informacje te pochodziły przede wszystkim z odpowiednich rejestrów w SOED. LEP utrzymuje też tabelę, opracowaną w MS WORD, w której nadpisywana jest aktualna informacja o postępie prac. Oznacza to, że kompleksowa informacja na temat postępu prac znajduje się w SOED, tabeli LEP oraz dokumentacji papierowej utrzymywanej w LEP i komórkach merytorycznych. Dodatkowo, aby uzyskać informacje o opóźnieniach należy ją skonfrontować z harmonogramem prac. Dotarcie do takiej informacji jest utrudnione (dla kierownictwa) i wymaga przeanalizowania każdego przypadku. Brak jest całościowej ewidencji, z której szybko można byłoby uzyskać aktualne informacje o liczbie projektów w poszczególnych fazach procesu legislacyjnego, ich hierarchizacji oraz przyczynach ewentualnych opóźnień. Informację taką można uzyskać – wymaga jednak znacznego nakładu pracy. ... Naszym zdaniem istotną słabością procesu monitorowania jest brak*

⁴⁰⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r., poz.782 ze zm.) i art. 11 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

sformalizowanych, okresowych raportów do kierownictwa UKC na temat postępu prac wraz z uzasadnieniem ich opóźnień.” W rekomendacjach audytu odnotowano: „Należy wprowadzić formalne okresowe raportowanie z postępu prac. Raportowanie nie może się ograniczać tylko do sprawozdania rzeczywistego postępu prac, ale musi także uwzględniać przyczyny potencjalnych opóźnień oraz konsekwencje z tym związane. Dodatkowo w celu uzyskania kompleksowego obrazu sytuacji oraz możliwości dokonywania porównań kierownictwo powinno otrzymywać w tych samych raportach uzgodnione wcześniej przewidywane terminy poszczególnych etapów procesu legislacyjnego. Na podstawie takich informacji kierownictwo ULC powinno dokonywać ocen oraz rozliczeń ze zrealizowanych zadań.”

(dowód: akta kontroli str. 14791-14806)

Uwagi
dotyczące
badanej
działalności

Analiza wykazów projektów aktów wykonawczych procedowanych w ULC wykazała, że według stanu na 31 października 2013 r.:

- 1) spośród 23 rozporządzeń, które winny wejść w życie z terminem 18 września 2011 r.:
 - nie wydano 12 rozporządzeń,
 - z opóźnieniem od sześciu do 12 miesięcy wydano trzy rozporządzenia,
 - z opóźnieniem ponad 12 miesięcznym wydano osiem rozporządzeń.
- 2) spośród 30 rozporządzeń, które winny wejść w życie od 19 marca 2013 r.:
 - nie wydano trzech rozporządzeń,
 - z opóźnieniem do trzech miesięcy wydano 15 rozporządzeń,
 - z opóźnieniem od trzech do sześciu miesięcy wydano cztery rozporządzenia,
 - z opóźnieniem od sześciu do 12 miesięcy wydano cztery rozporządzenia,
 - w terminie wydano cztery rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 14809-14822)

Nieterminowe wydawanie aktów wykonawczych do ustawy Prawo lotnicze. Spośród 53 aktów wykonawczych do ww. ustawy w terminie wydano zaledwie cztery. Dotychczas nie wydano 12 rozporządzeń, które winny być wydane do 18 września 2011 r., co oznacza ponad dwuletnie opóźnienie w stosunku do wyznacznika oraz 4 rozporządzenia, które winny być wydane do 19 marca 2013 r. co oznacza opóźnienie ponad siedmio-miesięczne. Do podstawowych przyczyn tego stanu należały zarówno czynniki zależne od ULC, jak i niezależne. Do zależnych należały przekazywanie przez niektóre komórki organizacyjne ULC założeń merytorycznych projektów rozporządzeń ze znacznym opóźnieniem w stosunku do potrzeb określonych w harmonogramach, jak również opracowywanie i zatwierdzanie nierealnych harmonogramów realizacji projektów, które określały terminy ich wykonania. Do czynników niezależnych należały natomiast bardzo duża liczba aktów wykonawczych, które winny zostać opracowane przez ULC, zmiany w priorytetach prac nad projektami, skomplikowany proces konsultacji społecznych opracowywanych projektów, przyjęty proces procedowania poszczególnych projektów, polegający na wielokrotnej wymianie tych materiałów pomiędzy Ministerstwem TBiGM a ULC na każdym etapie procesu legislacyjnego.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie terminowości opracowywania projektów aktów wykonawczych do ustawy Prawo lotnicze oraz nadzoru nad tą sferą funkcjonowania Urzędu.

Ocena
częstkowa

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi
dotyczące
badanej
działalności

Obszar objęty niniejszą kontrolą nie był dokładnie i kompleksowo uregulowany w przepisach, wydanych na podstawie art. 163 ustawy Prawo lotnicze, w tym zwłaszcza w sprawach objętych pkt 1 tego artykułu.

Rozporządzenie ws certyfikacji z maja 2003 r. nie określało szczegółowych zasad, zakresu oraz kryteriów oceny, czy dany podmiot spełnia wymagania niezbędne w procesie certyfikacji, wbrew zapisom delegacji ustawowej art. 163 pkt 1 ustawy Prawo lotnicze. Rozporządzenie to nie zawierało również szczegółowych przepisów regulujących tryb postępowania w przypadku rozpatrywania wniosków w sprawie przedłużenia, rozszerzenia i wznowienia ważności posiadanych już certyfikatów.

Rozporządzenie ws certyfikacji z marca 2013 r., które od 4 kwietnia 2013 r. zastąpiło powyższy akt prawny, również nie zawierało regulacji odnoszących się do powyższych

zagadnień. Ponadto, pominięto w nim te regulacje, których materia wcześniej w niektórych przypadkach uregulowana była na podstawie § 7 ust. 1, § 8, § 32 ust. 1 i § 48 rozporządzenia ws. certyfikacji z maja 2003 r. w „podręcznikach certyfikacji”. Podkreślenia wymaga, że sprawy wcześniej regulowane poprzez odesłanie do „podręcznika certyfikacji” (jako aktu niższego rzędu), mieściły się w dyspozycji art. 163 ust. 1 ustawy Prawo lotnicze. Zdaniem NIK, w § 25 ust. 2 ww. rozporządzenia zawarto również sprzeczną z art. 161 ust. 2 ustawy Prawo lotnicze regulację, dającą możliwość przedłużenia bądź wznowienia ważności certyfikatu, jeżeli niezgodności stwierdzone w procesie certyfikacji na etapie kontroli, zostaną zakwalifikowane jako niezgodności drobne poziomu drugiego oraz zostaną objęte stałym nadzorem przez zarządzającego i opisane w instrukcjach wykonawczych. Nie podano przy tym, kiedy i w jakich instrukcjach wykonawczych miałyby się taki opis znaleźć. NIK zauważa również, że skoro w trakcie procesu certyfikacji stwierdzono niespełnianie przez wnioskodawcę wymagań, mających charakter drobnych niezgodności poziomu drugiego, to podmiot ten powinien zostać zobligowany, właśnie ze względu na ich „drobny” charakter, do bezzwłocznego ich usunięcia przed wydaniem certyfikatu. Ponadto, przepis ten legalizuje funkcjonowanie podmiotu certyfikowanego w warunkach istnienia niezgodności z powszechnie obowiązującymi wymaganiami, określonymi w przepisach międzynarodowych i krajowych. Podany przez Prezesa ULC w wyjaśnieniu argument, iż powyższa regulacja miała na celu uniknięcie sytuacji, w której podmiot traci certyfikat z powodu uchybienia, mającego marginalny lub żaden wpływ na bezpieczeństwo wykonywanych operacji lotniczych, nie jest, w ocenie NIK, przekonujący.

Przepisy rozporządzeń ws certyfikacji z maja 2003 r. i z marca 2013 r. nie zawierały również szczegółowych regulacji odnoszących się do wszystkich obszarów podlegających sprawdzeniu w procesach certyfikacji, wyszczególnionych w art. 160 ust. 4 ustawy Prawo lotnicze. Dotyczyło to takich zagadnień, jak:

- zawodowe przygotowanie personelu nadzorującego i wykonawczego,
- programy szkolenia personelu,
- metody wykonywania działalności.

W odniesieniu do powyższych zagadnień nie zostały określone szczegółowe kryteria oceny spełniania wymagań, warunkujących uzyskanie certyfikatu, niezbędnych dla zapewnienia rzetelności i przejrzystości postępowań certyfikacyjnych.

Przedstawiając Panu Prezesowi powyższe oceny i uwagi, wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁰⁹, wnosi o realizację następujących wniosków:

1. Zapewnienie rzetelnego przeprowadzania i dokumentowania procesów certyfikacji, umożliwiających weryfikację trwałej zdolności podmiotów certyfikowanych do bezpiecznego wykonywania określonej działalności lotniczej.
2. Określenie klasyfikacji niezgodności ujawnianych w toku audytów certyfikacyjnych i innego rodzaju kontroli, pod względem ich wpływu na bezpieczeństwo wykonywania działalności lotniczej.
3. Zapewnienie, w przypadkach przedłużania ważności certyfikatu bądź zmiany zakresu jego obowiązywania, przeprowadzania pełnego procesu certyfikacji, w celu sprawdzenia zdolności podmiotu do trwałego spełniania wymagań ustalonych dla danego rodzaju certyfikatu.
4. Zapewnienie przeprowadzania procesów certyfikacyjnych z zachowaniem etapów, określonych w przepisach rozporządzenia ws certyfikacji.
5. Wydawanie certyfikatów po usunięciu wszystkich naruszeń przepisów prawa, wykazanych w procesach certyfikacyjnych, z uwzględnieniem obowiązku wyznaczania, w drodze decyzji, wszystkich naruszeń i terminów ich usunięcia.
6. Zatrudnianie na stanowiskach inspektorów kontroli osób spełniających wymagania określone w uregulowaniach wewnętrznych.

Wnioski
pokontrolne

⁴⁰⁹ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

7. Podjęcie kompleksowych działań w zakresie uzupełnienia procedur związanych z procesami certyfikacyjnymi, funkcjonujących w ULC, o obowiązki organu administracji wynikające z przepisów Kpa.
8. Dokonanie przeglądu podręczników certyfikacji w celu ich aktualizacji i uzupełnienia oraz ich pełne wdrożenie na potrzeby wspomagania procesów certyfikacyjnych.
9. Dokonanie przeglądu wewnętrznych regulacji prawnych obowiązujących w ULC, w zakresie wydawania certyfikatów, koncesji i zezwoleń, pod kątem ustalenia właściwych zasad współpracy pomiędzy departamentami Urzędu, dla prawidłowej realizacji zadań w ww. zakresach.
10. Objęcie stałym nadzorem zgodności funkcjonowania lotnisk użytku publicznego i podmiotów nimi zarządzających, z przepisami prawa międzynarodowego i krajowego, w szczególności w zakresie prawidłowego utrzymania infrastruktury lotniskowej.
11. Zapewnienie rzetelnego prowadzenia ewidencji ujawnianych naruszeń, jako istotnego narzędzia w sprawowaniu nadzoru nad lotniskami i podmiotami nimi zarządzającymi.
12. Dokonywanie ocen sytuacji finansowej podmiotów, na etapie procesów certyfikacyjnych dotyczących przewozów lotniczych, udzielania koncesji i zezwoleń oraz weryfikacji zdolności finansowych w ramach bieżącego nadzoru, celem oceny ich zdolności do prawidłowego prowadzenia działalności gospodarczej, objętej odpowiednimi uprawnieniami.
13. Podjęcie skutecznych działań, zmierzających do realizacji wniosków pokontrolnych de lege ferenda, sformułowanych po kontroli NIK przeprowadzonej w 2012 r.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo
zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie
wykorzystania
uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 4 kwietnia 2014 r.

Tekst ostateczny wystąpienia pokontrolnego ujednolicony na podstawie Uchwały Nr 48/2014 Kolegium Najwyższej Izby Kontroli z dnia 16 lipca 2014 r.